

Budapest,

2002. december 5.,

csütörtök

**150. szám
II. kötet**

Ára: 1596,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

27/2002. (XII. 5.) GKM r.

A víziközeledés irányítására és a hajóút kitűzésére szolgáló jelekről, valamint e jelek létesítéséről, üzemeltetéséről, módosításáról és megszüntetéséről

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány tagjainak rendeletei

A gazdasági és közlekedési miniszter 27/2002. (XII. 5.) GKM rendelete

a víziközeledés irányítására és a hajóút kitűzésére szolgáló jelekről, valamint e jelek létesítéséről, üzemeltetéséről, módosításáról és megszüntetéséről

A víziközeledésről szóló 2000. évi XLII. törvény 88. §-a (2) bekezdésének j) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §

A rendelet hatálya a víziúttá nyilvánított felszíni vizeken¹ a víziközeledés irányítására és a hajóút kitűzésére szolgáló jelekre, valamint e jelek létesítésére, üzemeltetésére, módosítására és megszüntetésére terjed ki.

¹ 17/2002. (III. 7.) KöViM rendelet a hajózásra alkalmas, illetőleg a hajózásra alkalmassá tehető természetes és mesterséges felszíni vizek víziúttá nyilvánításáról.

2. §

Értelmező rendelkezések

E rendelet alkalmazásában

a) *víziközeledés irányítása*: az a tevékenység és eszközrendszer, amely a tiltó, kötelező, korlátozó, tájékoztató, figyelmeztető és kiegészítő jelzésekkel, eszközökkel, valamint a radarhajózás kiegészítő jelzéseivel meghatározza a víziközeledés rendjét és tájékoztat a hajózás biztonságát befolyásoló körülményekről, valamint veszélyeztető akadályokról,

b) *kitűzési terv*: a hajóút megjelölésére szolgáló jelek elhelyezésének terve,

c) *víziközeledés rendjének szabályozási terve* (a továbbiakban: *szabályozási terv*): a víziközeledés irányítására szolgáló jelek elhelyezésének terve,

d) *üzemeltető*: aki a jel kihelyezéséről gondoskodni köteles,

e) *laterális kitűzési rendszer*: a hajóút szélein történő kitűzés,

f) *kardinális kitűzési rendszer*: az égtájakhoz viszonyítottan elhelyezett kitűző jelek rendszere,

g) *általános rend alapján történő kitűzés*: a téli kitűzés feltételeinek megszűnésekor végrehajtott kitűzés,

h) *kisvízi kitűzés*: az a kitűzés, amelyet a hajózási kisvízszintnél (HKV)² alacsonyabb vízszinteknél, valamint akkor kell végrehajtani, ha a víziút osztályának megfelelő vízmélység az előírt szélességben már nem áll rendelkezésre,

² 17/2002. (III. 7.) KöViM rendelet a hajózásra alkalmas, illetőleg a hajózásra alkalmassá tehető természetes és mesterséges felszíni vizek víziúttá nyilvánításáról, 2. § a) pont.

i) *téli kitűzés*: a kitűzési tervben meghatározott feltételek meglétekor vagy a vízhőfok 2 °C alá csökkenésekor, továbbá folyók esetén mellékági jegesedéskor is végrehajtott kitűzés, amelyet a másodlagos jégzajlást követő legfeljebb ötödik munkanapig kell fenntartani.

3. §

(1) Víziúton a víziközlekedés irányítására és a hajóút kitűzésére az e rendeletben megállapított jelek alkalmazhatók.

(2) Aki a jel észlelhetőségének, működésének, felismerhetőségének, üzemképességének víziközlekedést befolyásoló kedvezőtlen megváltozását vagy a jel hiányát tapasztalja, köteles azt bejelenteni az illetékes hajózási hatóságnak, az illetékes vízügyi szervnek vagy a vízirendészet illetékes rendőri szervének. A bejelentés teljesíthető a meghirdetett nautikai információs rádióállomásoknál is.

(3) Az alkalmazható irányító jeleket, továbbá az ezeket kiegészítő egyéb jelzéseket és azok műszaki jellemzőit a rendelet 1., valamint 3. számú melléklete tartalmazza.

(4) A jellel, illetve jelek kihelyezésével kialakított forgalomszabályozásnak biztosítania kell az áttekinthetőséget, a forgalombiztonságot és a végrehajthatóságot.

II. Fejezet

A VÍZIKÖZLEKEDÉS IRÁNYÍTÁSÁRA SZOLGÁLÓ JELEK

4. §

Tervezési és létesítési engedélyezési eljárás

(1) A víziközlekedés irányítására szolgáló jelekkel kapcsolatban hajózási hatósággént

a) a hajóút kijelölésével és kitűzésével való egyetértéssel, továbbá a víziközlekedés irányítására szolgáló jelek ezzel összefüggő elhelyezésének elrendelésével kapcsolatban a Közlekedési Főfelügyelet,

b) a víziközlekedés irányítására szolgáló jelzések — a komp- és révátkelőhely, valamint úszóműves kikötőhely és a veszteglő nem kereskedelmi szolgáltató úszómű jelzéseinek kivételével — elhelyezésének engedélyezésével kapcsolatban a Központi Közlekedési Felügyelet,

c) a komp- és révátkelőhely, valamint úszóműves kikötőhely, továbbá a veszteglő nem kereskedelmi szolgáltató úszómű víziközlekedés irányítására szolgáló jelzéseinek elhelyezésének engedélyezésével kapcsolatban a külön jogszabályban³ kijelölt megyei közlekedési felügyelet

jár el.

(2) Amennyiben e rendelet eltérően nem rendelkezik, a hajózási hatóság az államigazgatási eljárás általános szabályai szerint jár el.

(3) A hajózási hatóság a szabályozási tervet a tárgyév január 15. napjáig, az évközi tervmódosítást a módosítást követő öt munkanapon belül küldi meg a területileg illetékes vízügyi szervnek, illetve védett természeti terület esetén az illetékes nemzeti park igazgatóságának.

(4) Külön jogszabály alapján kérelemre engedélyezhető olyan irányító jel alkalmazása is, amely valamely nyomvonalas létesítménynél, víziközlekedést befolyásoló tárgynál, vagy vízen végzett tevékenység során a víziközlekedés biztonsága érdekében szükséges.

(5) A kérelemre induló eljárásban az irányító jel tervének mellékleteként a következőket kell három példányban benyújtani az engedélyező hajózási hatósághoz:

a) az irányító jel kihelyezésének céljára, illetve rendeltetésére vonatkozó leírás,

b) a jel elhelyezésének és technikai kivitelezésének terve,

c) a jel műszaki leírása, vagy az azt meghatározó jogszabályhelyre történő hivatkozás,

d) a jel megvilágításának terve, ha azt jogszabály vagy az engedélyező hajózási hatóság előírja,

e) a jelen elhelyezendő azonosító tábla felirata.

(6) A kérelemnek a kérelmező nevét, címét és telefon-, illetve telefonszámát is tartalmaznia kell.

(7) A kérelemhez csatolni kell az eljárási díj befizetésének igazolását is.

(8) A területileg illetékes vízügyi szerv a szabályozási tervet tárgyév január 31. napjáig beépíti a jóváhagyásra előkészített hajóút kitűzési tervbe.

(9) A (3) bekezdésben meghatározott jel kihelyezéséről a víziközlekedés résztvevőit az engedélyes hajósoknak szóló hirdetmény vagy közlemény kezdeményezésével tájékoztatja. Az engedélyes tájékoztatási kötelezettsége teljesül akkor is, ha a tájékoztatás a kihelyezést szükségessé tevő eljárásról szóló hirdetmény, illetve az eljárásról szóló közlemény részeként jelenik meg.

(10) Az irányító jel megszüntetésére akkor kerül sor, ha szükségtelenné válik.

(11) Az engedélyben foglalt körülmények megváltozása esetén az irányító jelek kihelyezését, illetve a szabályozási tervet módosítani szükséges.

(12) A megszüntetett vagy áthelyezett jel felhagyott helyét rendezett állapotban kell hátrahagyni.

(13) A megszüntetett jelet a szabályozási terv elfogadását követően, illetve kérelemre megszüntetésre kerülő jelnél a határozat jogerőre emelkedését követően, el kell távolítani a kihelyezőnek vagy jogutódjának, kivéve, ha a hajózási hatóság más határidőt állapít meg.

³ 237/2002. (XI. 8.) Korm. rendelet a hajózási hatóságok feladat- és hatásköréről, valamint illetékességéről.

5. §

Üzemeltetési engedélyezési eljárás

(1) A létesítési engedély alapján kihelyezett jel üzemeltetéséhez szükséges engedély (üzemeltetési engedély) iránti kérelemhez csatolni kell:

a) a folyamatos üzemeltetés feltételeinek és a jelzések karbantartási módjának leírását,

b) a jel fenntartási terve és a tervezett üzemeltető nyilatkozatát a rendeletben meghatározott üzemeltetői kötelezettségek vállalásáról, vagy az üzemeltetői szerződést be kell mutatni,

c) a használatbavételi vizsgálati díj befizetéséről szóló igazolást.

(2) Az üzemeltetés akkor engedélyezhető, ha a víziközelkedés irányítására szolgáló jelzések a létesítéssel kapcsolatos engedélyezési feltételeket és a forgalombiztonsági követelményeket kielégítik.

(3) Ha a határozat másként nem rendelkezik, az üzemeltetési engedély visszavonásig érvényes.

(4) Ha az ellenőrző hatóság eljárása során, az engedély kibocsátását követően az engedélyben foglaltaktól eltérő állapotot észlel, kezdeményezi a megfelelő állapot helyreállítását vagy az engedély visszavonását.

6. §

A jel kihelyezése

(1) Az irányító jelek kihelyezése a víziút fenntartójának feladata.

(2) Ha olyan létesítménnyel (híd, kompötél, távvezeték és egyebek) összefüggésben kerül irányító jel kihelyezésre, amelynek tulajdonosa nem a víziút fenntartója, akkor a jel kihelyezése a létesítmény tulajdonosának kötelezettsége.

(3) A hajózási hatóság által elkészített szabályozási tervbe újként felvett jelet, illetve jeleket az adott év április 15. napjáig kell kihelyezni. Az évközi tervkiegészítésben meghatározott jelek kihelyezésére a hajózási hatóság esetenként állapítja meg a határidőt.

(4) A jel kihelyezését elrendelő vagy engedélyező hajózási hatóság a kihelyezést megelőzően helyszíni szemlét tarthat.

(5) A jel kihelyezését eltérni köteles ingatlan tulajdonosát külön jogszabály⁴ alapján kártalanítás illeti meg.

(6) Természeti területen és védett természeti területen⁵ irányító jel csak a növényzet károsodása nélkül helyezhető el.

⁴ A víziközelkedésről szóló 2000. évi XLII. törvény, 74. § (5) bekezdés.

⁵ 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről, 4. § b) és g) pont.

7. §

A jel üzemeltetése

(1) A kérelemre induló eljárás keretében kihelyezett irányító jelet az engedélyes, a Közlekedési Főfelügyelet rendelkezése alapján kihelyezett jelet a területileg illetékes vízügyi igazgatóság üzemelteti.

(2) A jelen elhelyezett adattáblán feltüntetett adatok valódiságát folyamatosan fenn kell tartani.

(3) A jel karbantartásra történő bevonása csak azonos jellel történő pótlása mellett végezhető.

(4) Ha a jelet sérülés éri, vagy az eltűnik a jel haladéktalan pótlásának, illetve helyreállításának kötelezettsége az üzemeltetésért felelőst terheli.

(5) A jel üzemeltetője gondoskodik arról, hogy változó vízállású víziúton az úszó irányító jel a hajóút valós helyzetét mutassa.

8. §

Ellenőrzés

(1) A jel meglétét, működőképességét, láthatóságát a hajózási hatóság, a vízügyi hatóság, illetve a vízirendszert illetékes rendőri szerve ellenőrzi.

(2) Ha a hatóság a tervtől eltérést tapasztal, akkor annak megszüntetésére az üzemeltetőt felszólítja.

III. Fejezet

A HAJÓÚT KITŰZÉSÉRE SZOLGÁLÓ JELEK

9. §

A jelek rendszere

(1) A hajóutakat a folyókon és csatornákon laterális, a tavakon kardinális rendszerben kell kitűzni.

(2) A hajóutat a 2. számú mellékletben meghatározott jelekkel kell kitűzni.

(3) A kitűzést

a) változó vízállású folyószakasz esetén általános, kisvízi, nagyvízi és téli,

b) egyéb vízterületen általános és téli

kitűzési rend szerint kell végezni.

10. §

Tervezés és létesítési engedélyezési eljárás

(1) Hajóút kitűzése esetén kitűzési tervet kell készíteni.

(2) A kitűzési terv engedélyezéséhez a víziút fenntartója a következő tartalmú tervet köteles benyújtani a vízügyi hatóságához:

a) a 9. § (3) bekezdésében meghatározott rendek közti átállás feltételeinek meghatározása,

b) a kitűző jelek jegyzéke, amely tartalmazza a jelek azonosítóját, folyón folyamkilométer szerint megjelölt helyét, illetve tavon a jel koordinátáit,

c) a vízterület mederfelvételének térképi rajza,

d) víziúton található létesítmények és hajózási akadályok jegyzéke, amely tartalmazza a létesítmények, illetve hajózási akadályok jellemző adatait,

e) víziúton található létesítmények nézeti rajza adataik ábrázolásával, amelyen a kitűző és a hajózást irányító jelek is feltüntetésre kerülnek,

f) a kitűző jelek helyszínrajza a mederfelvételt tartalmazó térképen a HKV-nek megfelelő vízállásnál.

(3) A kitűzési tervet a tárgyév január 31. napjáig — a szabályozási tervvel összevontan — a víziút fenntartója készíti el.

(4) Határvízekén hajóút kitűzési tervére a (3) bekezdésben foglaltak tekintetében az illetékes határvízi bizottság döntésének megfelelő határidőket kell alkalmazni.

(5) A kitűzés módosítása esetén a kitűzési terv készítésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(6) A víziút, illetve a létesítmény fenntartója köteles napra kész kitűzési tervet vezetni, amelyen fel kell tüntetni a jóváhagyott kitűzési tervhez képest végzett módosításokat.

(7) A kitűzési tervben szereplő jel bevonása a kitűzési terv módosítása mellett történik. A bevonásról az engedélyező hatóság hivatalból vagy kérelemre, illetve a szakhatóság kezdeményezésére dönt.

(8) A terv engedélyese a kitűzési terv módosításáról köteles a hajózási hatóságot értesíteni. A hajózási hatóság a víziközeledés résztvevőit tájékoztatja a változásról.

11. §

Üzemeltetési engedélyezési eljárás

(1) Az üzemeltető köteles a víziutat a kitűzési tervnek megfelelően kitűzni és a hajózási hatóságnak írásban nyilatkozni arról, hogy a kitűzést a kitűzési terv alapján végezte.

(2) Az üzemeltetési engedélyezési eljárás az üzemeltető kérelmére indul.

(3) Ha a határozat másként nem rendelkezik, az üzemeltetési engedély visszavonásig érvényes.

(4) Ha az ellenőrző hatóság eljárása során, az engedély kibocsátását követően az engedélyben foglaltaktól eltérő állapotot észlel, kezdeményezi az engedély visszavonását.

12. §

A jel kihelyezése

(1) A kitűző jel kihelyezéséről

a) állami tulajdonú víziúton és a szükségkikötőhöz tartozó vízterületen a területileg illetékes vízügyi hatóság,

b) kikötőhöz csatlakozó és a kikötő vízterületén — a szükségkikötő kivételével — a kikötő üzemben tartója, több üzemeltető esetén az üzemeltetők együttesen,

c) egyéb vízterületen a kitűzési terv engedélyese köteles intézkedni.

(2) A kitűzési terv — korábbi tervben nem szereplő, illetve módosított — jeleinek ki-, illetve áthelyezéséről a vízügyi hatóság tárgyév április 15. napjáig a kikötő üzemeltetője és az egyéb vízterületen a terv engedélyese az engedélyben meghatározott időpontig köteles gondoskodni.

(3) Az évközi tervkiegészítésben meghatározott jelek kihelyezésére az engedélyező a hajózási hatóság véleménye alapján esetenként állapít meg határidőt.

13. §

A jel üzemeltetése

(1) A jelet a kihelyezésre kötelezett üzemeltető.

(2) Az időszakos kihelyezést a mederviszonyoktól, illetőleg a hajózás biztonsági előírásaitól függően kell alkalmazni.

(3) Ha a jelet sérülés éri vagy az eltűnik, a jel kijavításának, illetve haladéktalan pótlásának kötelezettsége az üzemeltetésért felelőst terheli.

(4) A változó vízállású víziúton az úszó jelet — a kitűzési tervben meghatározottak szerint — a hajóút mindenkori helyzetének megfelelően kell áthelyezni. Az úszó jel — kizárólag vízállásváltozás és ezzel összefüggően a hajóút határainak változása miatt — szükséges áthelyezésről a kitűzésért felelős személy dönt.

(5) Ha az áthelyezés a víziközeledés biztonsága érdekében nem halasztható, akkor a jel üzemeltetéséért felelős köteles azonnal intézkedni. A tájékoztatásról a hajózási hatóság útján hajósoknak szóló hirdetmény vagy közlemény formájában a jel üzemeltetéséért felelős köteles gondoskodni.

(6) A jel üzemképességét és megfelelő helyzetét az üzemeltető köteles rendszeresen ellenőrizni, és szükség esetén helyreállításáról gondoskodni. Folyóknál a kitűzési tervben meghatározottak szerint, mellékági jegesedéskor vagy a víz hőfok 2 °C alá csökkenésekor a hajóút téli kitűzését a következő szabályok szerint kell végezni:

a) az átálláskor a világító bójákat radarbójára kell cserélni, valamint az időszakos bójákat be kell vonni,

b) határszakaszon az illetékes határvízi bizottság által elfogadott eljárási rend szerint kell eljárni,

c) a téli kitűzésről az általánosra történő visszaállást a másodlagos jégzajlást követően 5 napon belül kell végre hajtani.

(7) Tavak, állóvízű csatornák és zárt medencés kikötők vízterületén az úszó jelek általánosról téli kitűzésre átállítását a víz hőfok 2 °C alá csökkenésekor, illetőleg a kitűzési tervben meghatározottak szerint kell végrehajtani a következőképpen:

a) az átálláskor az úszó jeleket be kell vonni,

b) a parti kitűző jelek fényeinek üzemeltetését a kitűzési tervben megállapított időszakban kell biztosítani,

c) a téli kitűzésről az általánosra történő visszaállást a másodlagos jégzajlást követően 5 napon belül végre kell hajtani.

(8) A változó vízállású víziút kitűzésének általánosról kisvízire történő átállítása esetén:

a) HKV-nél alacsonyabb vízszinteknél, valamint ha a víziút osztályának megfelelő vízmélység az előírt szélességben már nem áll rendelkezésre, az általános kitűzésről át kell állni a kitűzési tervben meghatározott kisvízi kitűzésre,

b) a kisvízi kitűzés jeleit folyamatosan — külön bejelentés nélkül — a hajóút határára kell helyezni,

c) ha az előírt vízmélység a kétirányú hajózáshoz szükséges szélességben nem biztosítható, akkor találkozási tilalmat kell elrendelni, a hajóút víziútosztályában⁶ meghatározott minimális hajószélesség figyelembevételével.

⁶ 17/2002. (III. 7.) KöViM rendelet a hajózásra alkalmas, illetőleg a hajózásra alkalmassá tehető természetes és mesterséges felszíni vizek víziúttá nyilvánításáról.

14. §

Ellenőrzés

(1) A kitűzésért felelős a módosításokat is tartalmazó tervet a hajózási hatóságnak és a vízrendészet rendőri szervének kérésére köteles bemutatni, valamint a hatóság megkeresésére arról hiteles másolatot kiadni.

(2) A kitűzési terv végrehajtását a vízügyi és a hajózási hatóság ellenőrzi, továbbá arról adatokat gyűjt. Ha a tervtől eltérést tapasztal, akkor annak megszüntetésére az üzemeltetőt felszólítja.

(3) Az üzemeltető köteles a felszólításnak haladéktalanul eleget tenni és vizsgálni az eltérés okát, amelyről az engedélyezőnek jelentést készít.

(4) A kitűzés hatósági ellenőrzéséről jegyzőkönyvet kell készíteni és azt a tervanyaghoz kell mellékelni.

IV. Fejezet

TÁJÉKOZTATÁS, ADATKÖZLÉS

15. §

Adatközlési kötelezettség, adatformátum és felelősség

(1) A víziutak kitűző és irányító, valamint a tájékoztató jeleinek és a vízállásjelentésnek az adatai közérdekű adatok.

(2) A jelekre vonatkozó közérdekű adatok kiszolgáltatásáért a kitűző, illetve az irányító jelek üzemeltetője felel.

(3) A kitűzési terv és a szabályozási terv engedélyezője a II. és III. fejezetben meghatározottakon kívül köteles biztosítani a terv betekínthetőségét, és kérelemre arról 30 napon belül költségtérítés ellenében másolatot kiadni. Hatóságok részére a másolat térítésmentes.

16. §

Záró és átmeneti rendelkezések

(1) Ez a rendelet — a (2) bekezdésben foglaltak kivételével — 2002. december 15. napján lép hatályba.

(2) E rendelet 15. § (3) bekezdése 2003. augusztus 1. napján lép hatályba.

Szalay Gábor s. k.,

gazdasági és közlekedési minisztériumi
politikai államtitkár

1. számú melléklet a 27/2002. (XII. 5.) GKM rendelethez

**A víziközlekedés irányítására szolgáló
jelek kialakítása, méretei**

1. Fogalommeghatározások

- A hajóúttal párhuzamos elhelyezés: a jel táblájának felülete párhuzamos a hajóút tengelyével.
- Merőleges a hajóútra: a jel táblájának felülete merőleges a hajóút tengelyére.

2. Jelek elhelyezése

- A mindkét irányú hajózásra vonatkozó jelet úgy kell elhelyezni, hogy az a hajóúttal párhuzamos legyen. Szükség esetén ettől legfeljebb 10° -kal szabad eltérni, vagy a kétirányú láthatóság érdekében két egymás mellett $90\text{--}130^\circ$ -ra elhelyezett táblát kell elhelyezni.
- Ha a jel csak az egyik irányba haladókra tartalmaz rendelkezést, akkor azt a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni. Szükség esetén ez legfeljebb 60° -ig csökkenthető.
- Ideiglenesnek tekintendő az a jel, amely vízi, vagy vízközei munkák, vagy egyéb okok miatt korlátozott ideig kerülnek kihelyezésre.

3. Egyes irányító jelekre vonatkozó különleges előírások

Az egyes irányító jelekre vonatkozó különleges előírásokat a jelet tartalmazó tervlap tartalmazza. Az e mellékletben ábrázolt méretek centiméterben kerültek megjelölésre és a *2. számú melléklet* 1. rész 2. pontjában az 1000 méteres szemlélési távolságra megállapított (általános) méreteket tartalmazzák. Ezeket a méreteket a szemlélési távolság szerint arányosan kell növelni, illetve csökkenteni.

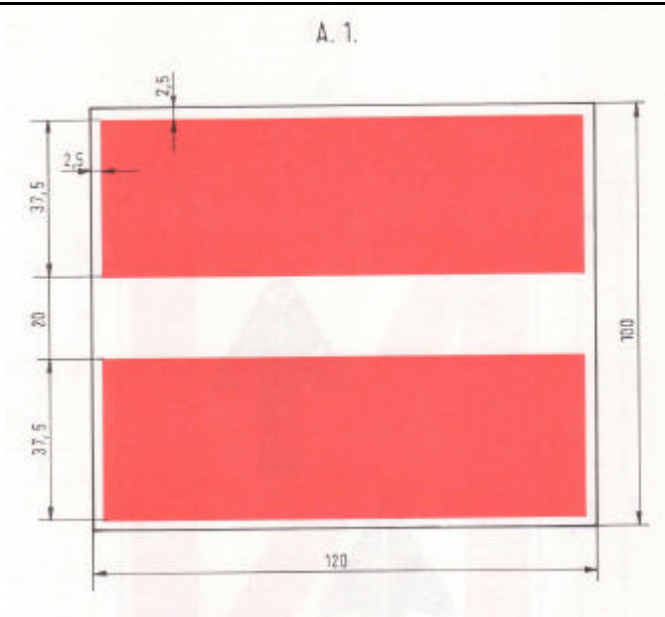
A jelek tábláin – a jobb láthatóság érdekében az ábrák szerint – fehér keretet kell alkalmazni.

4. A jelek műszaki jellemzői

- A jeleket olyan anyagokból kell készíteni és módon kell kialakítani, hogy a környezeti és időjárási hatásoknak ellenálljanak, és olyan technikai megoldást kell alkalmazni, amely a jelek folyamatos üzemelését biztosítja.
- Az irányító jel láthatóságát a vízen közlekedők számára annak megfelelő elhelyezésével és kialakításával kell biztosítani, azaz
 - (a) a jelet a hajózási nagyvízszint (a továbbiakban: HNV) feletti kellő magasságban kell elhelyezni, illetve egyes víziutakra a hajózási hatóság meghatározott magasságot is előírhat,
 - (b) biztosítani kell a jel láthatóságát mindaddig, amíg a hajónak a jellel közvetített utasítás betartásához az adott jelre szüksége van,
 - (c) a jel fényvisszaverő képességének biztosítania kell a jel legalább 1000 méter távolságból való jó láthatóságát,
 - (d) a jel mérete a 2. számú mellékletben meghatározott szabályok szerint növelhető,
 - (e) az úszó testen elhelyezett irányító jel láthatóságára a kitűző jelnél meghatározott szabályokat kell kiegészítésül alkalmazni.

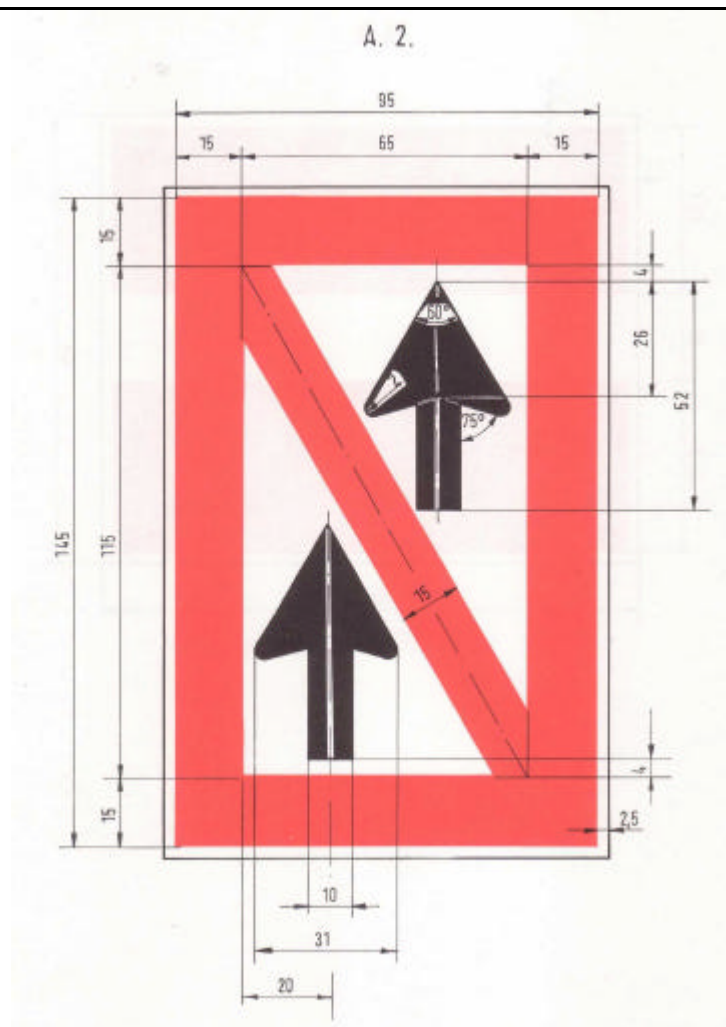
I. Rész**A.****Tiltó jelek****A.1**

- A jel jelentése: áthaladni tilos;
- parton alkalmazva a hajóútra merőlegesen, a híd alatti áthajózás tiltásakor a hídnyílás közepében helyezendő el;
- éjszaka a táblát meg kell világítani vagy megfelelő (A.1) fényekkel kell helyettesíteni;
- rövid idejű ideiglenes áthaladási tilalom esetén vörös lobogó, illetve fény lengetésével kell helyettesíteni;
- két A.1 tábla alkalmazásakor a táblák közti távolság legalább 0,5 méter;

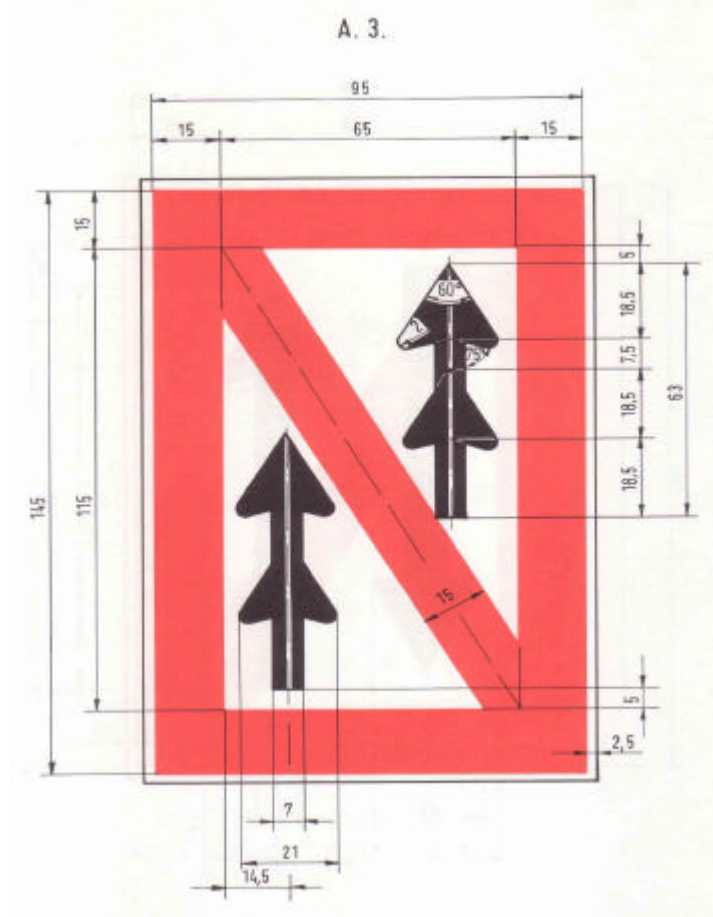
A.2

- a jel jelentése: előzni tilos (minden úszó létesítmény és kötelék részére);
- ha a jel csak az egyik irányra érvényes, akkor azt a megközelítés irányába kell fordítani; a tilalom végét az ugyanabba az irányba fordított E.11 jellel kell jelölni;
- ha a tilalom mindkét irányra érvényes, a jelet az adott szakasz két végén ugyanazon a parton, a hajóúttal párhuzamosan kell elhelyezni, továbbá arra a II. rész 3. pontjában meghatározott egymás felé fordított kiegészítő táblát kell elhelyezni, melyek jelzik a szakasz hosszúságát, amelyen tilos az előzés;
- a jel kiegészíthető a „kishajók kivételével” feliratú táblával;

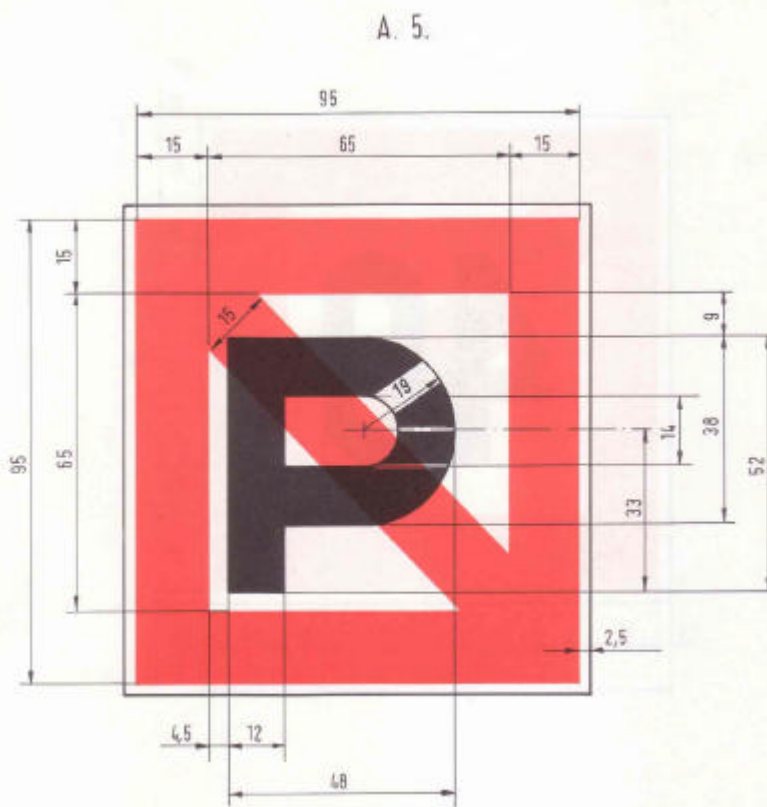
A.3

- a jel jelentése: kötélekkel haladó hajónak előzni tilos;
- alkalmazása azonos az A.2 jellel a hajókötelékek vonatkozásában;

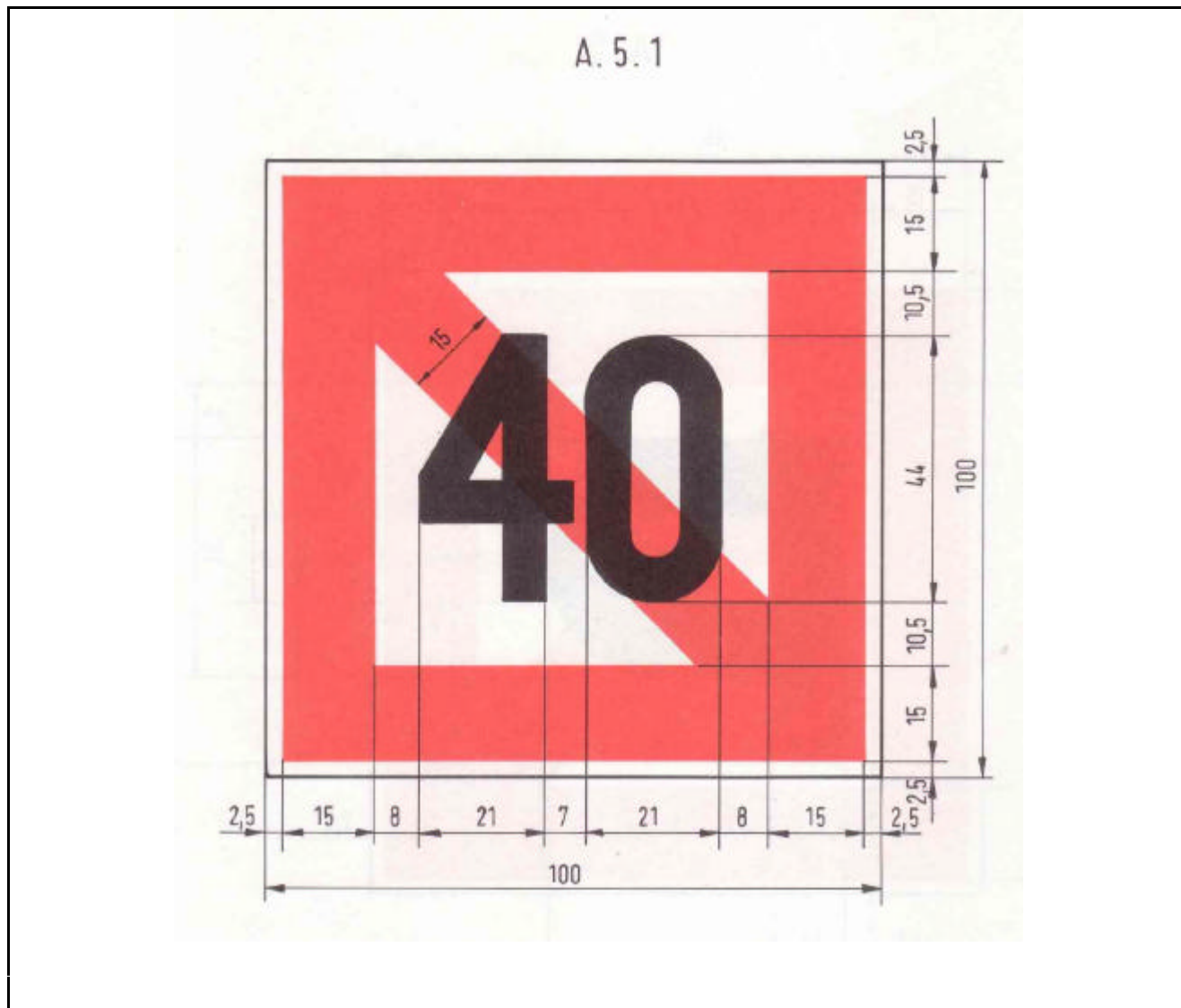

A.5

- a jel jelentése: veszteglés tilos (horgonyozni vagy a parthoz kikötve, a hajóútnak a jel felőli oldalán; a jel hátátlya a hajóút középvonaláig terjed ki, vagy az engedélyező hatóság által meghatározott távolságig, amelyet az A.5.1 jelen (méterben) feltüntetett számmal kell közzélni;
- a jelet a szakasz két végén, ugyanazon a parton kell elhelyezni a hajóúttal párhuzamosan és a táblára el kell helyezni a II. rész 3. pontjában meghatározott egymás felé fordított kiegészítő táblával, melyek jelzik a szakasz hosszúságát, amelyen tilos horgonyozni, és parthoz kikötöni;

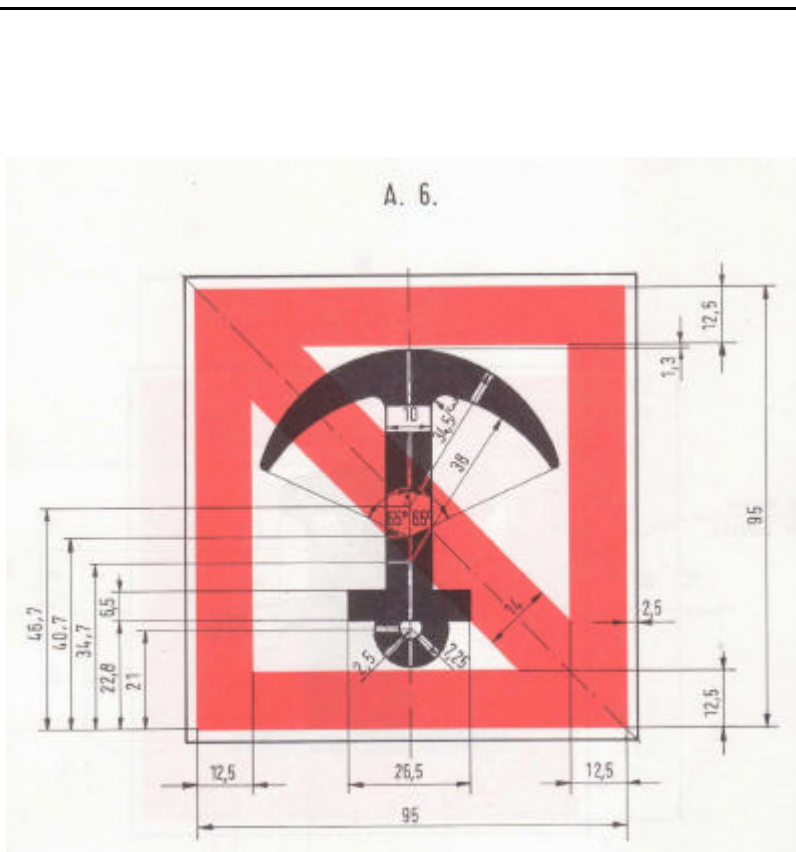

A.5.1

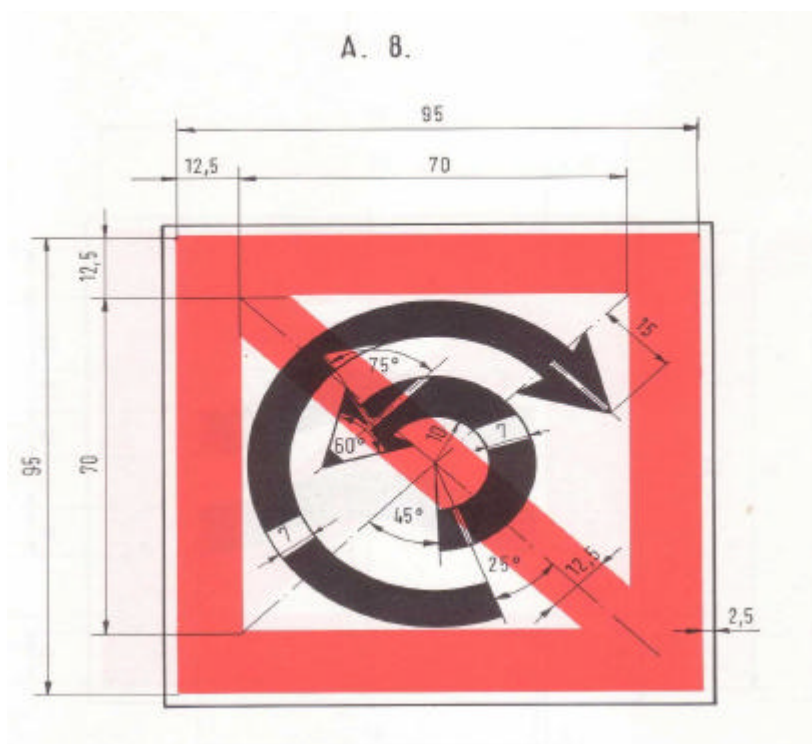
A.6

- a jel jelentése: tilos horgonyozni, horgonyt, kötelet, láncot vonszolni (a hajóútnak a jel felőli oldalán); a jel hatálya a hajóút középvonaláig terjed ki, vagy – ha a korlátozás nem terjed ki a teljes vagy fél hajóútszélességre – az engedélyező hatóság által meghatározott parttól mért távolságig, amelyet a II. rész 3. pontja szerinti (a tábla alsó éléhez csatlakozó) kiegészítő táblán (méterben) feltüntetett számmal kell közölni;
- a jelet a szakasz két végén, ugyanazon a parton kell elhelyezni a hajóúttal párhuzamosan és a táblára el kell helyezni a II. rész 3. pontjában meghatározott egymás felé fordított kiegészítő táblával, melyek jelzik a szakasz hosszúságát, amelyen tilos horgonyozni, kötelet vagy láncot vonszolni;
- ha a tilalom csak egy pontra vonatkozik, akkor elegendő egy jel kihelyezése;
- ha víz alatti kábelt vagy csővezetékét vezetnek át a medren, akkor – ha a víziúton engedélyezett ez a korlátozás – két jelet kell elhelyezni mindkét parton;

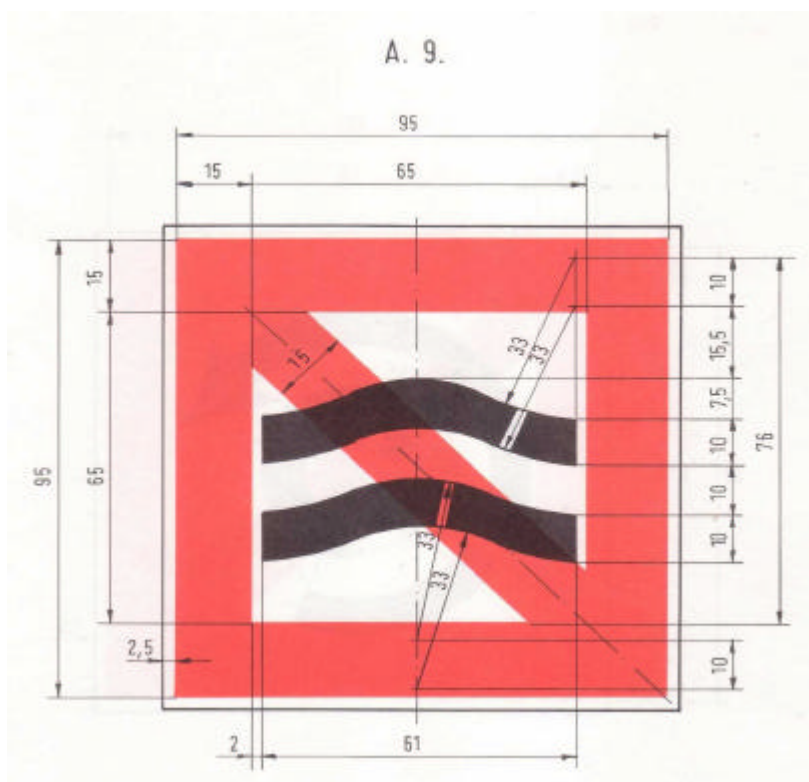
A.8

- a jel jelentése: megfordulni tilos;
- a jelet a szakasz két végén, ugyanazon a parton kell elhelyezni a hajóúttal párhuzamosan, és a táblára el kell helyezni a II. rész 3. pontjában meghatározott egymás felé fordított kiegészítő táblával, melyek jelzik a szakasz hosszúságát, amelyen tilos megfordulni;

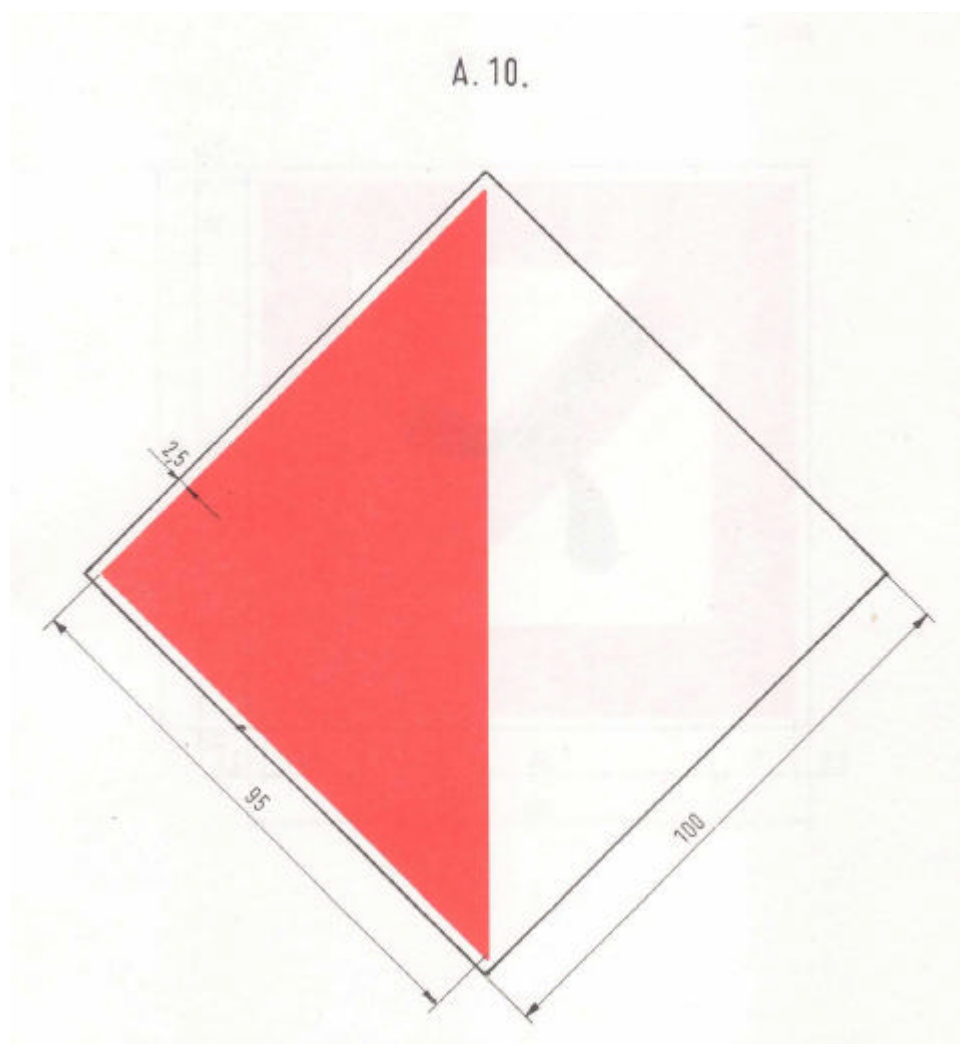
A.9

- a jel jelentése: hullámozást keltetni tilos; a jel vízi építmények, létesítmények, veszteglő úszó létesítmények hullámozástól és káros szívóhatástól történő kímélésére alkalmazható; a jelet éjszaka a megfelelő fénnnyel kell helyettesíteni;
- a jelet a szakasz két végén, ugyanazon a parton kell elhelyezni a hajóúttal párhuzamosan és a táblára el kell helyezni a II. rész 3. pontjában meghatározott egymás felé fordított kiegészítő táblával, melyek jelzik a szakasz hosszúságát, amelyen tilos a hullámkeltés és a szívóhatás keltése;
- a jelet az úszó munkagépen nem kell alkalmazni, azonban akkor, ha az úszó munkagép egy kanyarulat alatt dolgozik, a jelet a kanyarulat felett el lehet helyezni úgy, hogy a völgymenetben haladó hajókról látható legyen; a völgymenő hajók kötelesek menetsebességüket kellő időben csökkenteni;

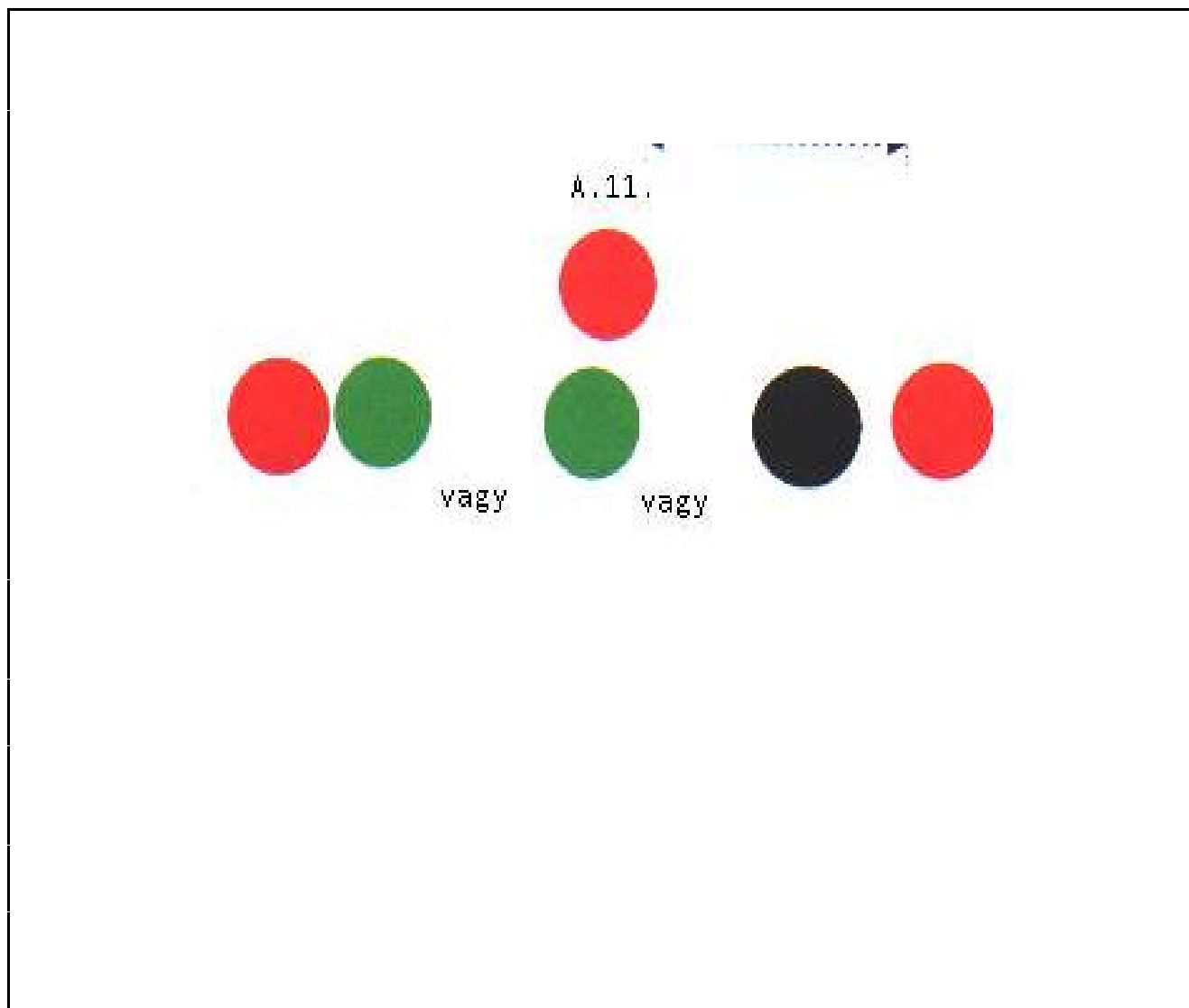
A.10

- a jel jelentése: a jelzett területen kívül áthaladni tilos (a hídnyílás alatt és a duzzasztóművön áthaladásnál);
- ha az úszó létesítmények a hídnyílásnak vagy duzzasztómű hajózható nyílásának csak egy részén közlekedhetnek, a jelet, amely a hajózható rész szélét jelzik; híd esetében a szerkezet alsó részén, duzzasztóműnél szükség esetén külön tartószerkezeten kell elhelyezni, merőlegesen a hajóútra;
- ha éjszaka engedélyezett az áthajózás, akkor a táblát meg kell világítani;

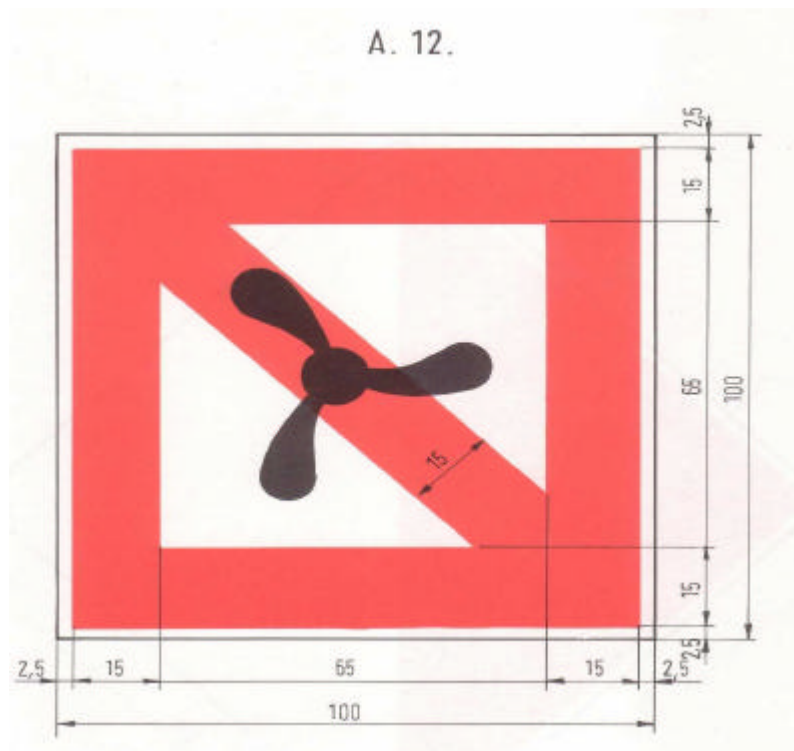
A.11

- a jel jelentése: az áthaladás tilos, de az induláshoz készüljön fel;
- a jelet jelzőállomásnál lehet alkalmazni és a két egymás melletti vörös fény egyikének kikapcsolását jelenti;

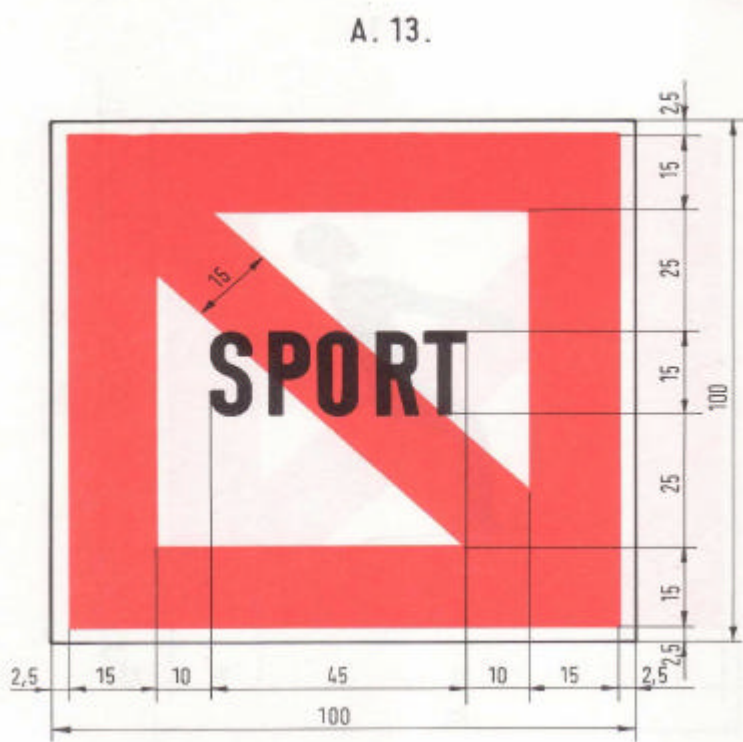

A.12–13

- A.12: géphajó közlekedése tilos;

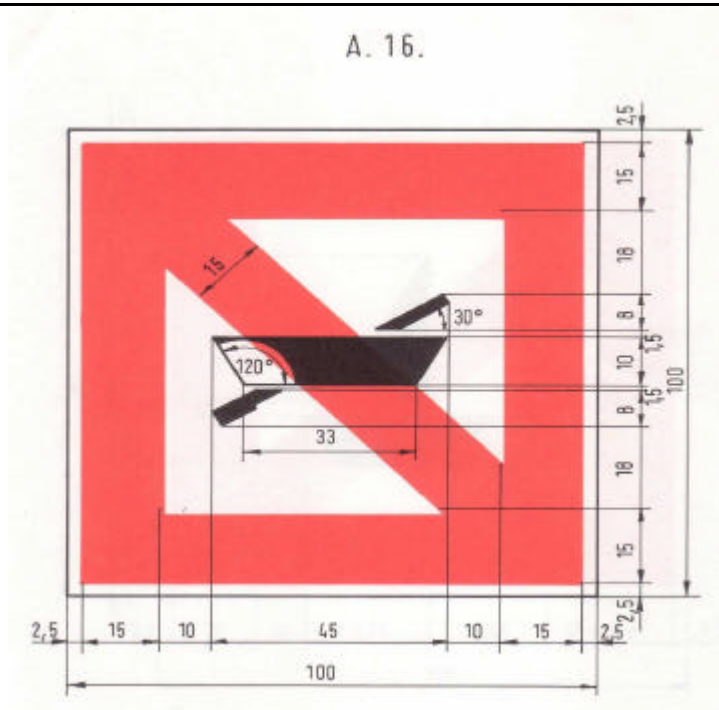

- A.13: a sport- és kedvtelési célú hajó közlekedése tilos;

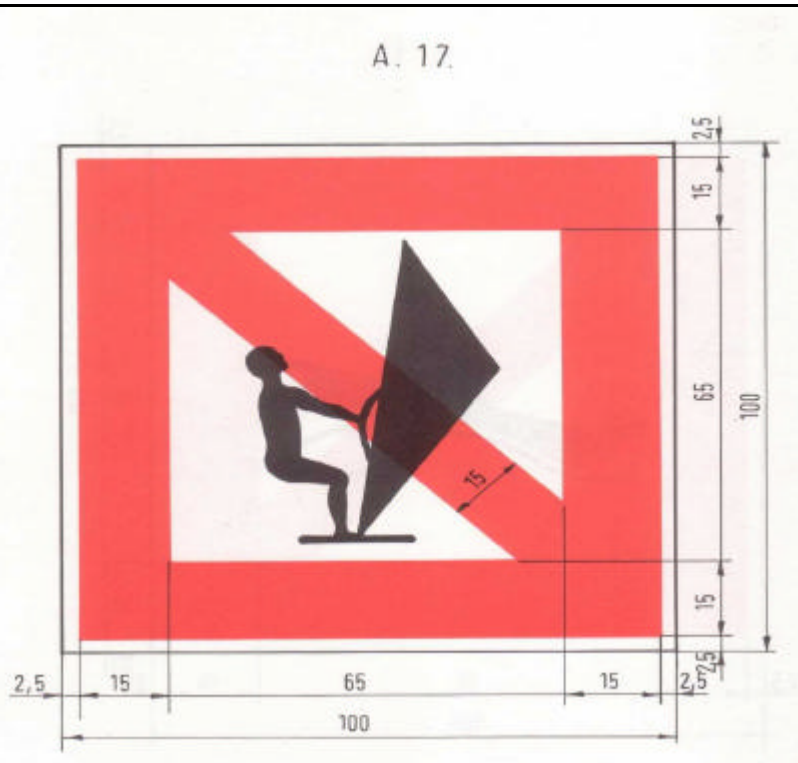

A.16–17

- A.16: evezős hajóval közlekedni tilos;

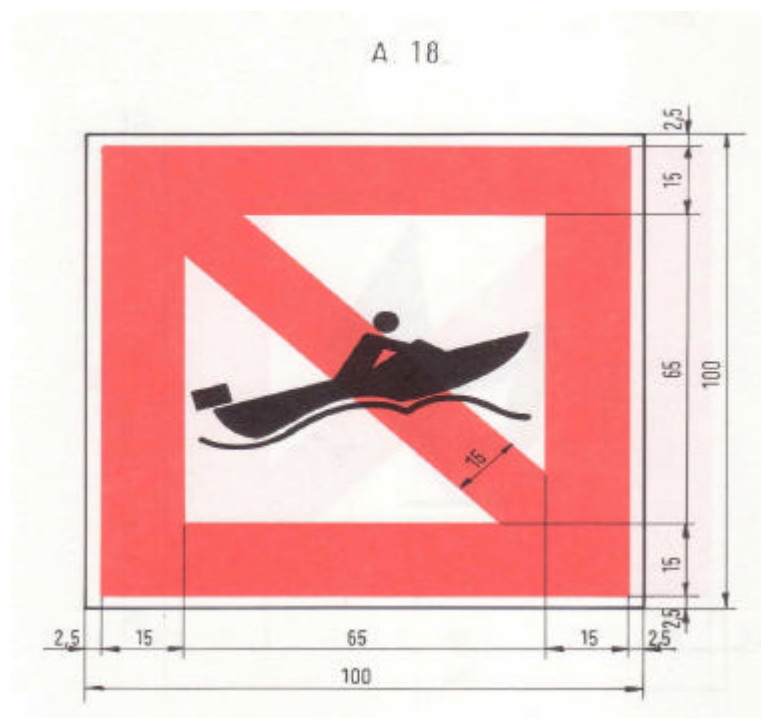

- A.17: vitorlás deszkával közlekedni tilos;

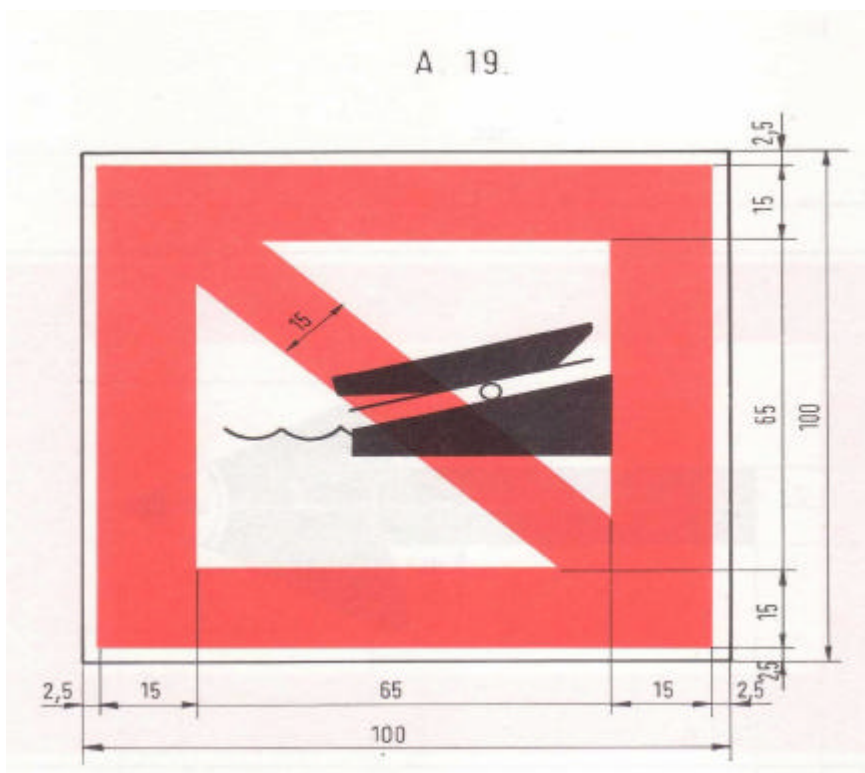

A.18–19

- A.18: sport- és kedvtelési célú kishajóval nagy sebességgel tilos közlekedni (a sebesség meghatározása a B.6 táblával történhet);

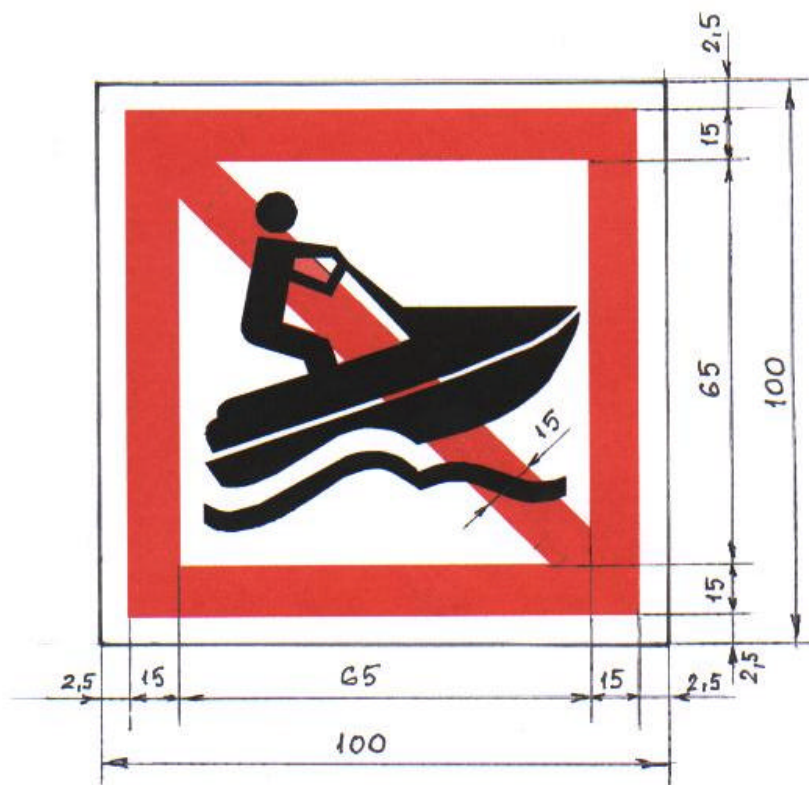

- A.19: hajó vízre bocsátása vagy partra húzása tilos;

A.20

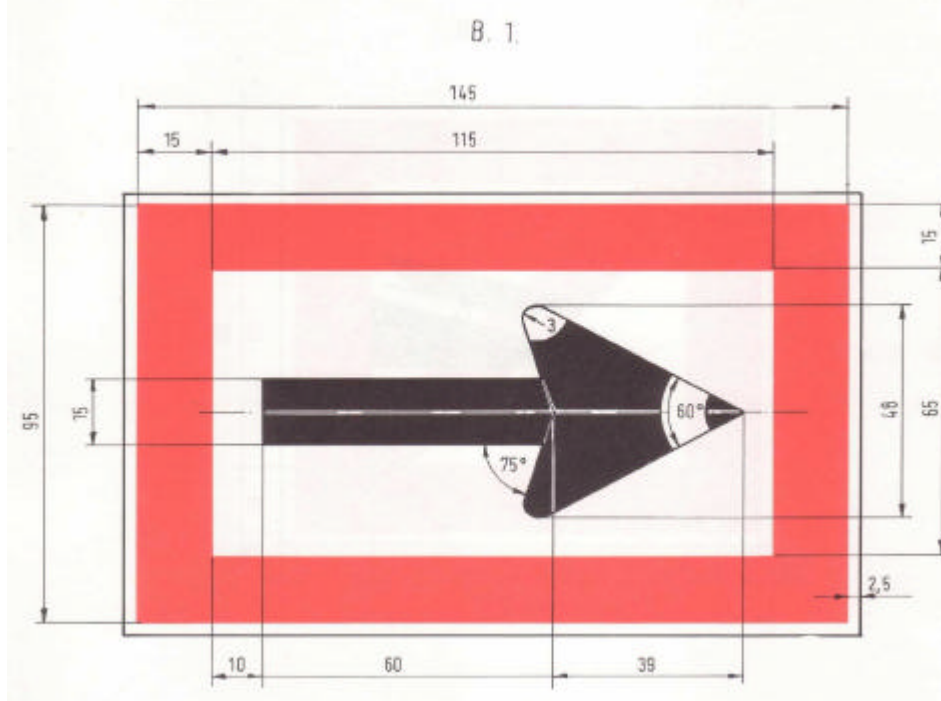
- A.20: motoros vízi sporteszközzel közlekedni tilos;

B. Kötelező jelek

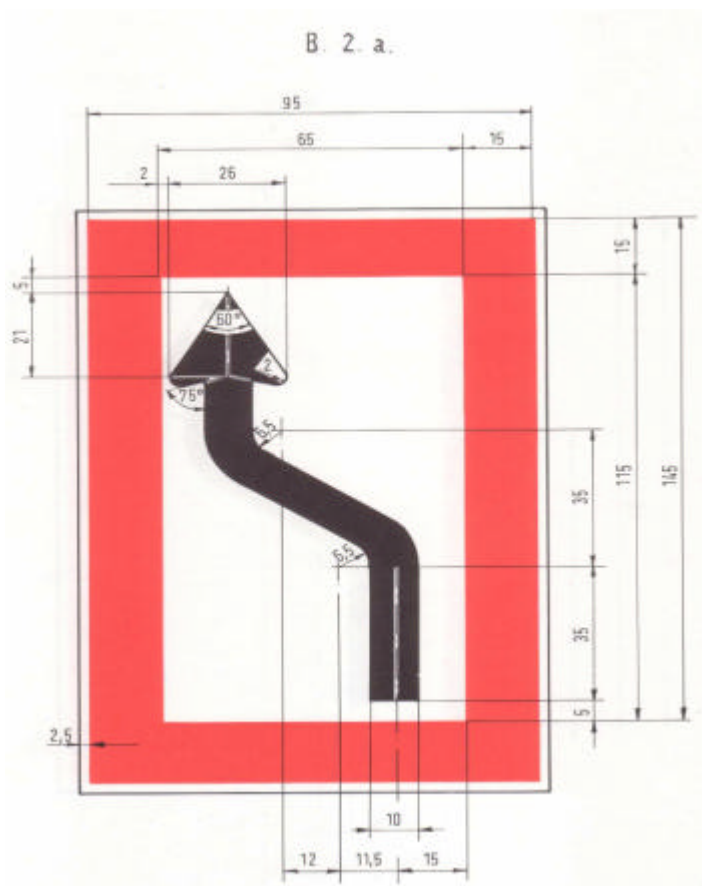
B.1

- a jel jelentése: a nyíllal jelzett irányba köteles haladni;
- a jelet a parton, szigeten vagy zsilip előkikötőt elválasztó gát végén, a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni;
- a hajók kötelesek menetirányukat kellő időben úgy megváltoztatni, hogy a nyíl által jelzett irányt követni tudják;

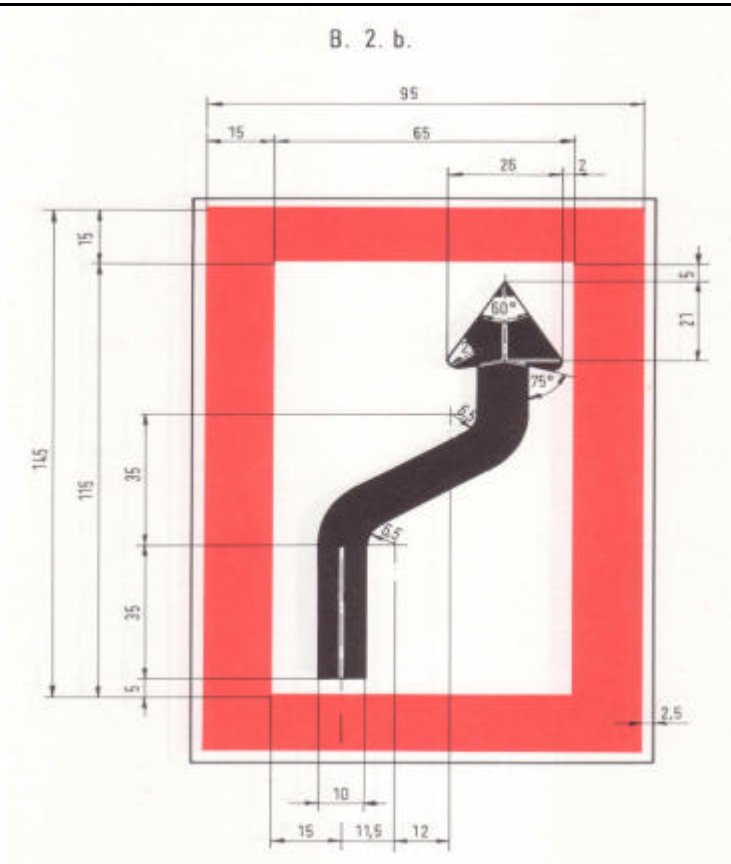
B.2 a

- a jel jelentése: a hajóútnak a hajó bal oldala felé eső oldalára köteles hajózni, és ott haladni;
- a jelet a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni, és a mellékfolyók beágazása elé, zsilipeknél stb. helyezhető el;

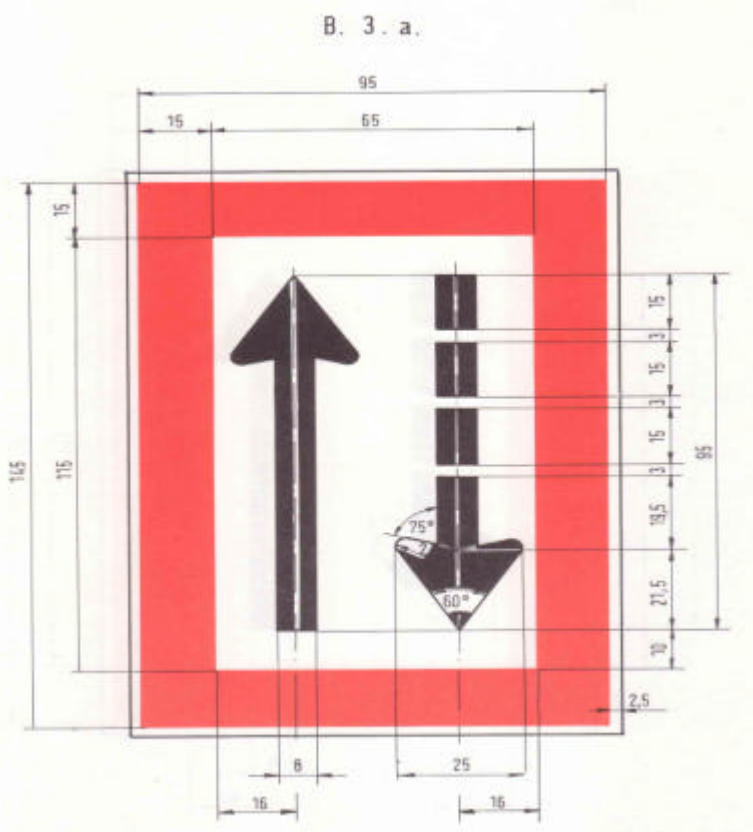
B.2 b

- a jel jelentése: a hajóútnak a hajó jobb oldala felé eső oldalára köteles hajózni, és ott haladni;
- a jelet a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni, és a mellékfolyók beágazása elé, zsilipeknél stb. helyezhető el;

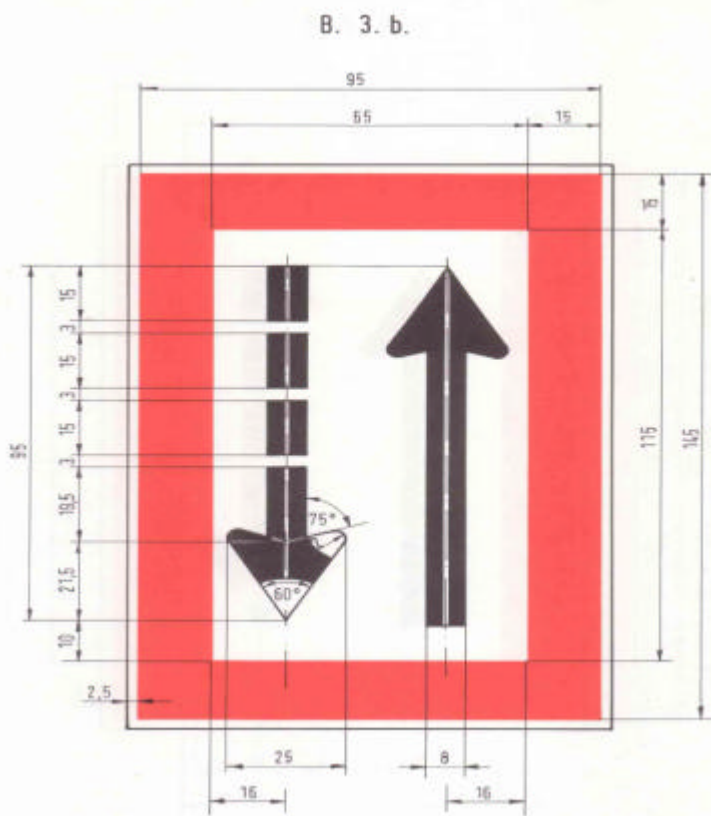
B.3 a

- a jel jelentése: a hajóútnak a hajó bal oldala felé eső oldalán kötele haladni;
- a jelet a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni, és annál a pontnál, ahonnan kezdve az úszó életesítmény köteles a hajóútnak azt az oldalát tartani, amely balra van;
- a tilalom végét ugyanazon az oldalon, ugyanabba az irányba fordított E.11 jellel kell jelölni;
- ha a szakasz végén az úszó életesítmény a hajóút másik oldalára köteles áthajózni, akkor az E.11 jel helyett a B.4 b jelet kell alkalmazni;

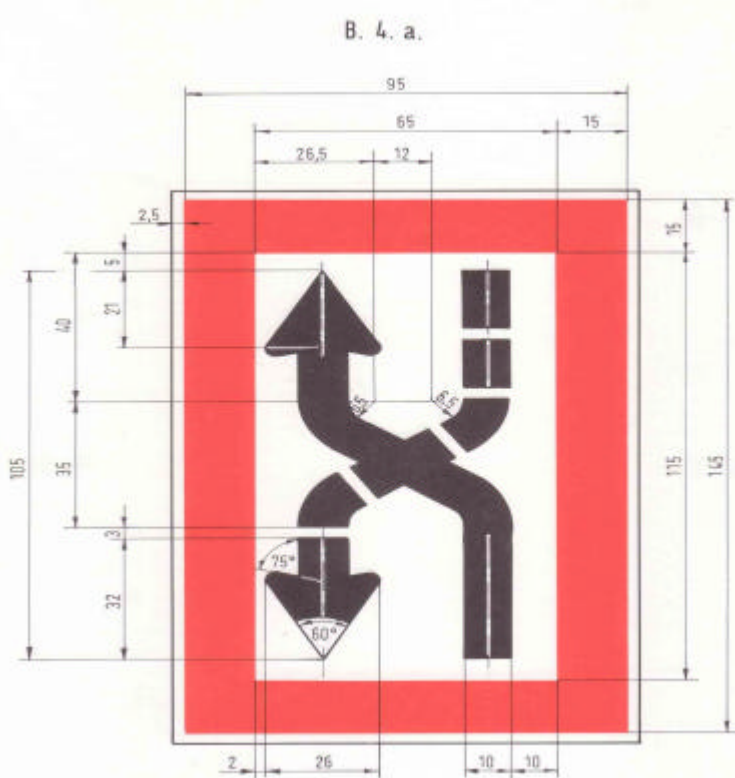
B.3 b

- a jel jelentése: a hajóútnak a hajó jobb oldala felé eső oldalán köteles haladni;
- a jelet a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni és annál a pontnál, ahonnan kezdve az úszó életesítmény köteles a hajóútnak azt az oldalát tartani, amely tőle jobbra van;
- a tilalom végét ugyanazon az oldalon, ugyanabba az irányba fordított E.11 jellel kell jelölni;
- ha a szakasz végén az úszó létesítmény a hajóút másik oldalára köteles áthajózni, akkor az E.11 jel helyett a B.4 a jelet kell alkalmazni;

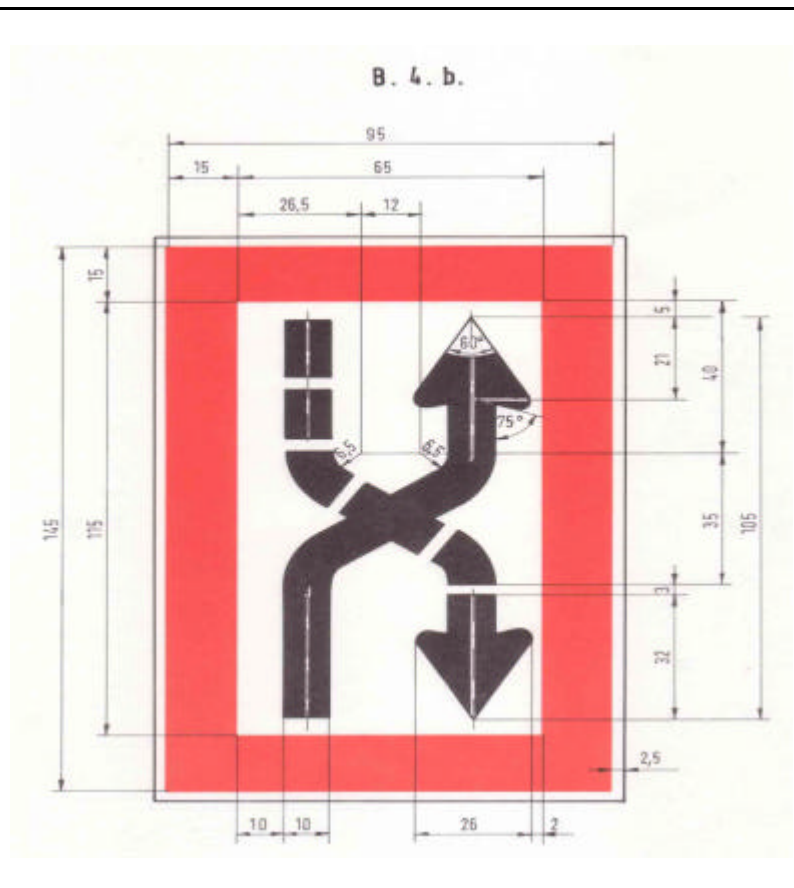
B.4 a

- a jel jelentése: a hajóútnak a hajó bal oldala felé eső oldalára köteles áthajózni;
- a jelet a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni, és annál a pontnál, ahonnan a jelet elérő úszó létesítmény köteles a hajóút másik oldalára áthajózni;
- ha a jelet B.3.b jel előzi meg, akkor az ellenkező oldalon a B.4.a jelet követően a B.3.a jelet kell elhelyezni;
- átmenetkor a völgymenő úszó létesítmény elsőbbséget élvez;

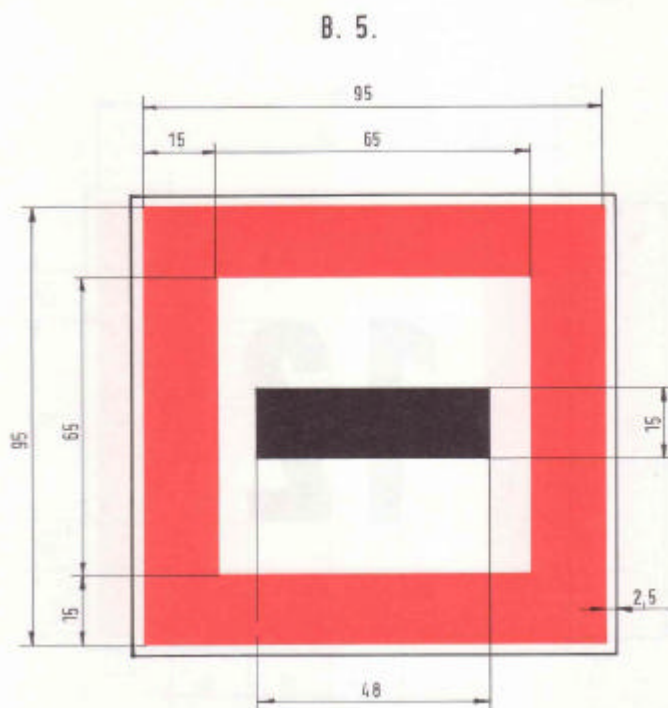
B.4 b

- a jel jelentése: a hajóútnak a hajó jobb oldala felé eső oldalára köteles áthajózni;
- a jelet a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni, és annál a pontnál, ahonnan a jelet elérő úszó létesítmény köteles a hajóút másik oldalára áthajózni;
- ha a jelet B.3.a jel előzi meg, akkor az ellenkező oldalon a B.4.b jelet követően a B.3.b jelet kell elhelyezni;
- átmenetkor a völgymenő úszó létesítmény elsőbbséget élvez;

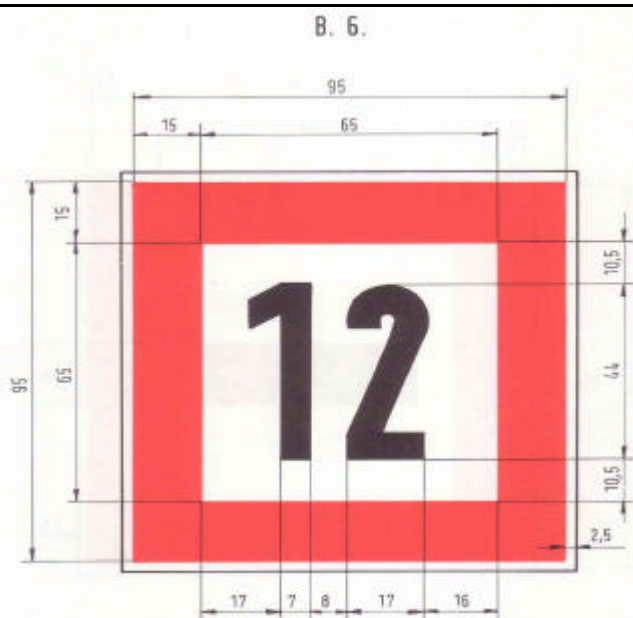
B.5

- a jel jelentése: a Hajózási Szabályzatban vagy átmeneti rendelkezésben (Hajósoknak Szóló Hirdetményben) megállapított esetben köteles megállni;
- a jelet a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni és annál a pontnál, ahonnan a jelet elérő úszó létesítmény köteles megállni és addig várakozni, amíg az illetékes hatóság útjának folytatását engedélyezi;
- ha az úszó létesítménynek kellő távolságban előre fel kell készülnie a megállásra, a B.5 jelet, kiegészítve a II. rész 1. pontjában előírt kiegészítő jellel;

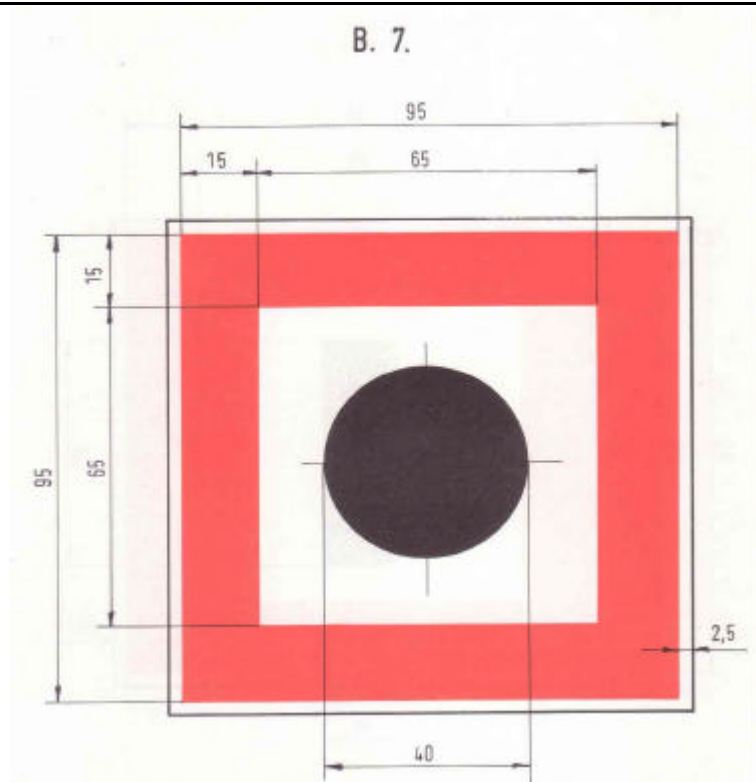
B.6

- a jel jelentése: a km/h-ban megadott (parthoz viszonyított) sebességet túllépni tilos;
- a jelet ott kell alkalmazni, ahol a hajózás biztonsága azt igényli (pl. kikötőben, csatornán);
- a jelet a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni annak a szakasznak a kezdő pontján, ahonnan a sebességkorlátozást be kell tartani;
- a sebességkorlátozás végét ugyanazon az oldalon, ugyanabba az irányba fordított E.11 jellel kell jelölni;

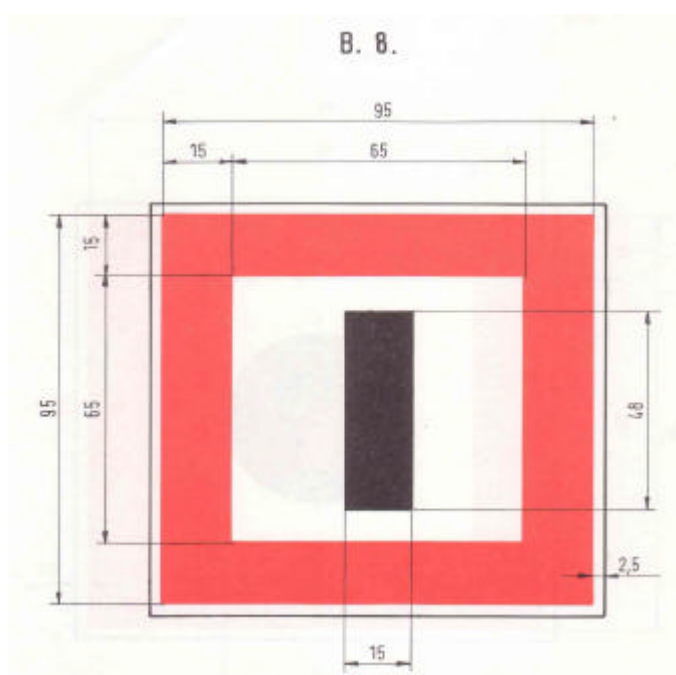
B.7

- a jel jelentése: köteles hangjelet adni;
- a jelet ott kell alkalmazni, ahol az úszó létesítmény köteles hangjelet adni;
- jelet a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni, és a II. rész 4. pontjában meghatározott jellel kell kiegészíteni; a vízszintes vonal hosszú, a pont rövid hangjelet ír elő;

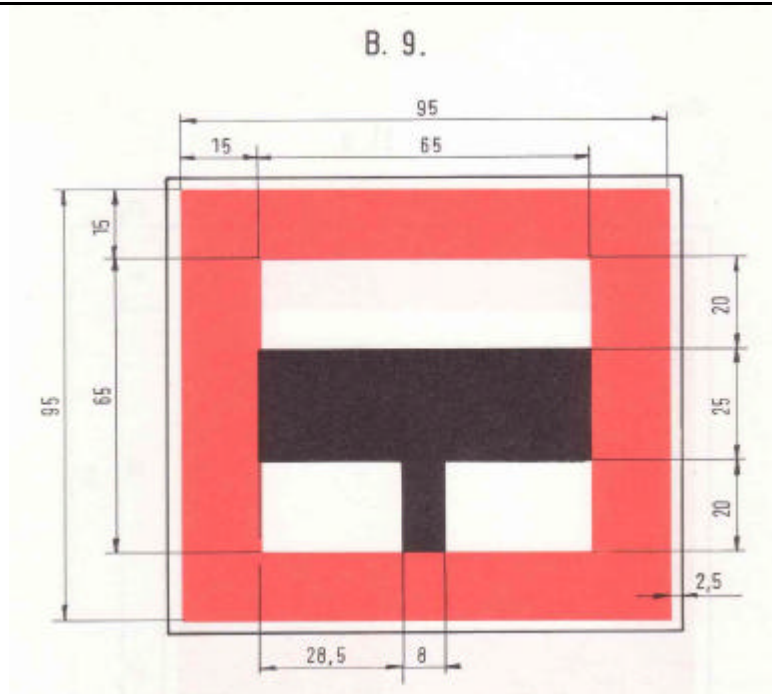
B.8

- a jel jelentése: fokozott elővigyázatosság;
- a jelet veszélyre való figyelmeztetésre lehet alkalmazni;
- a jelet a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni, és a II. rész 1. pontjában meghatározott jellel (a távolság megjelölésével, ahol a veszély található) és/vagy a 4. pontjában meghatározott (a veszély természetének megjelölésével) jellel lehet kiegészíteni;

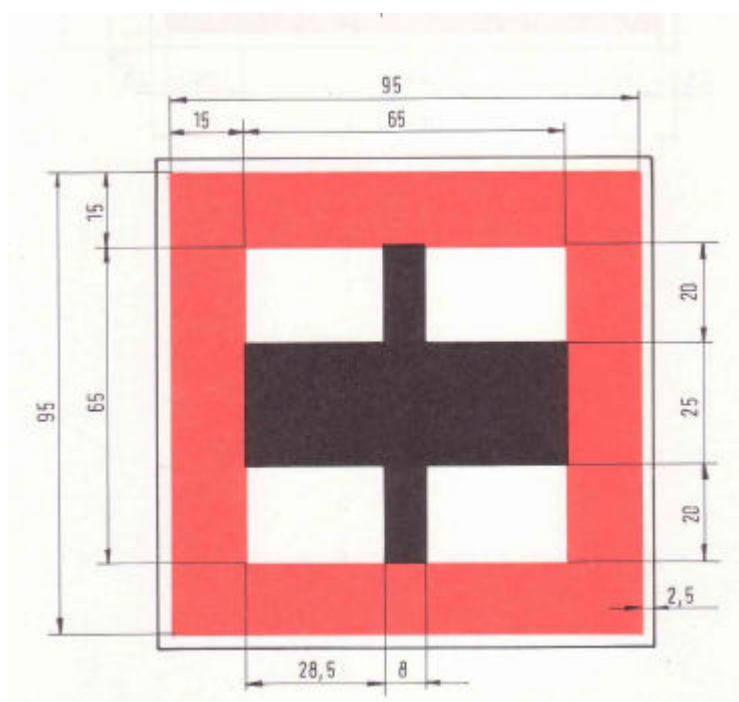

B.9 a és b

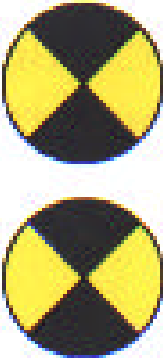
- a jel jelentése: a főágba kihalózni abban az esetben szabad, ha a főágban közlekedő hajót nem kényszeríti sebessége és/vagy útiránya megváltoztatására;
- a jel mellékág partján, annak hajóútjára merőlegesen, a beágazás, medence vagy hajózható mellékág közelében helyezendő el;

- a jel jelentése: a főágot keresztezni abban az esetben szabad, ha a főágban közlekedő hajót nem kényszeríti sebessége és/vagy útiránya megváltoztatására;
- a jel mellékág partján, annak hajóútjára merőlegesen, a beágazás, medence vagy hajózható mellékág közelében helyezendő el;

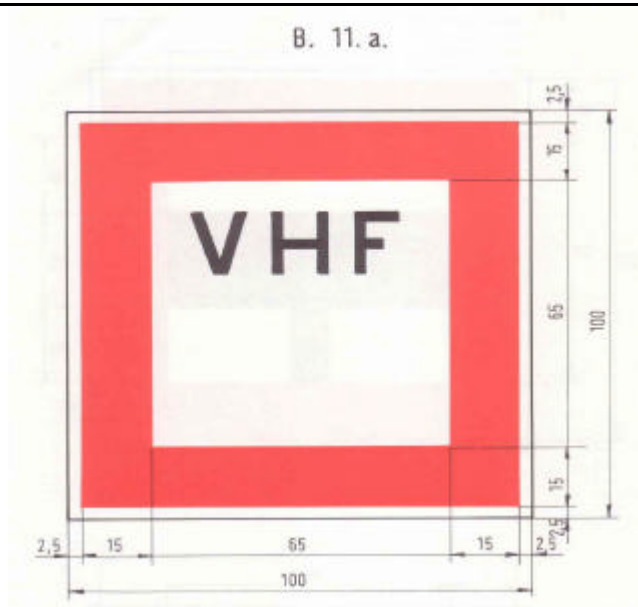

B.10

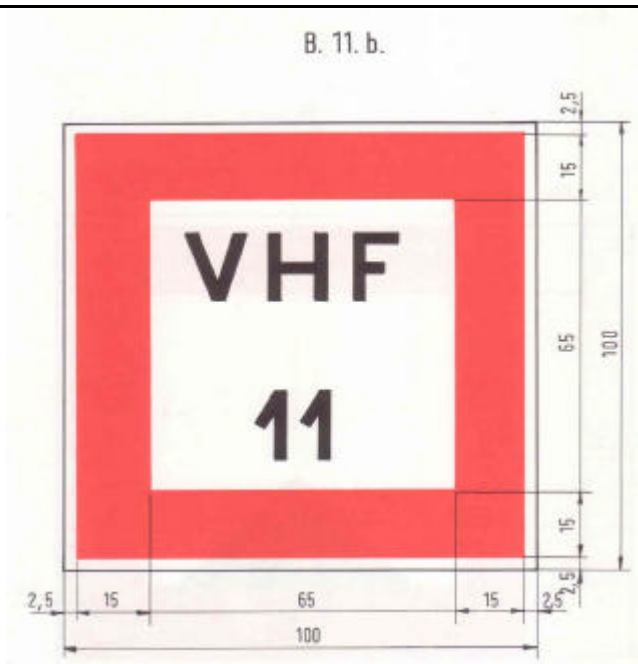
a jel jelentése: a főágban haladó hajónak szükség esetén meg kell változtatnia sebességét és/vagy útirányát, hogy helyet biztosítson a kikötőből vagy mellékágból kihajózó hajónak;	
---	--

B.11 a és b

- kötelező rádiótelefon-kapcsolatba lépni;

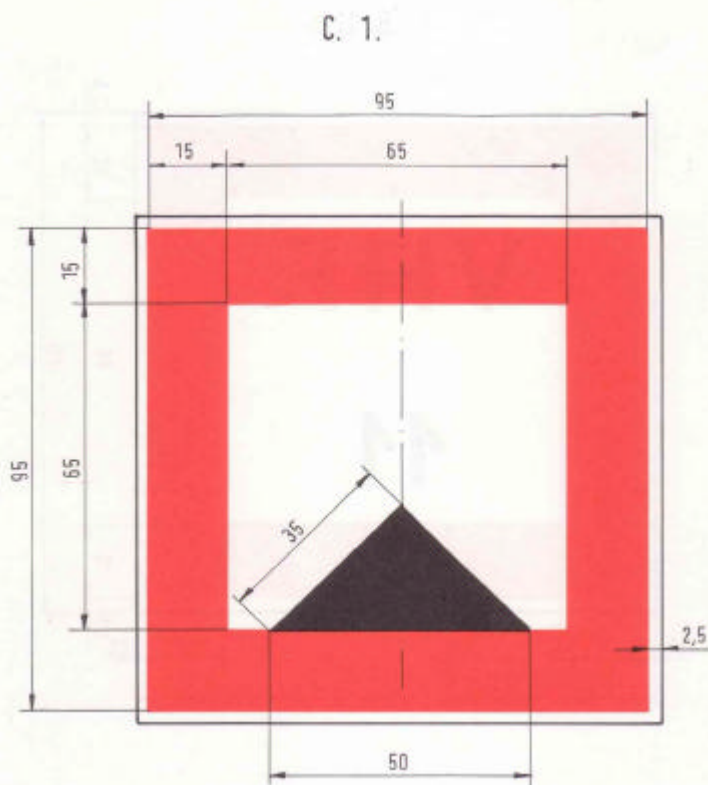
- kötelező rádiótelefon-kapcsolatba lépni a jelen előírt URH-csatornán;

C. Korlátozó jelek

C.1.a és b

- a jel jelentése: a vízmélység korlátozott;
- a jel alkalmazható figyelmeztető jelként is, amely esetben a II. rész 1. pontjában meghatározott jellel (a távolság megjelölésével, ahol a korlátozott vízmélységű szakasz kezdődik) kell kiegészíteni;

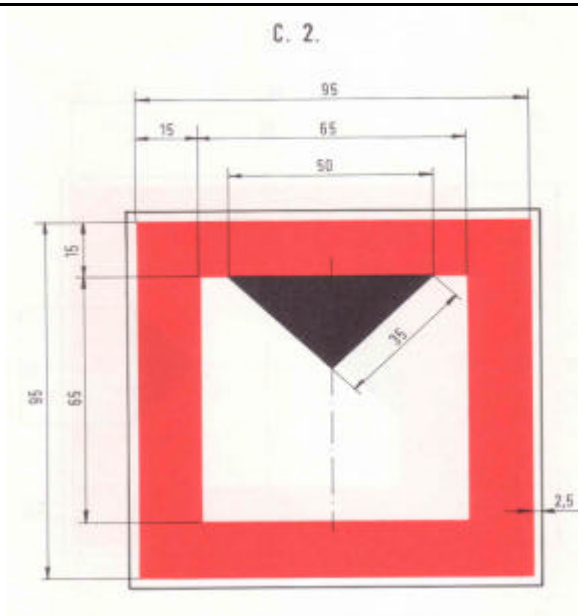
- a jel jelentése: a vízmélység korlátozott;
- a jelet a korlátozott mélységű szakasz két végén, a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni, és 30×15 cm-es betűmérettel feltüntethető rajta a tényleges vízmélység méterben;
- a jel alkalmazható figyelmeztető jelként is, amely esetben a II. rész 1. pontjában meghatározott jellel (a távolság megjelölésével, ahol a korlátozott vízmélységű szakasz kezdődik) kell kiegészíteni;

Táblaméret mint a C.1. a
 Betűméret: magasság 16
 szélesség 10

C.2.a és b

- a jel jelentése: a vízszint feletti szabad magasság korlátozott;
- a jelet annak a helynek a közelében kell elhelyezni a hajóútra merőlegesen, ahol a szabad űrszelvény magassága nem éri el az előírt méretet;

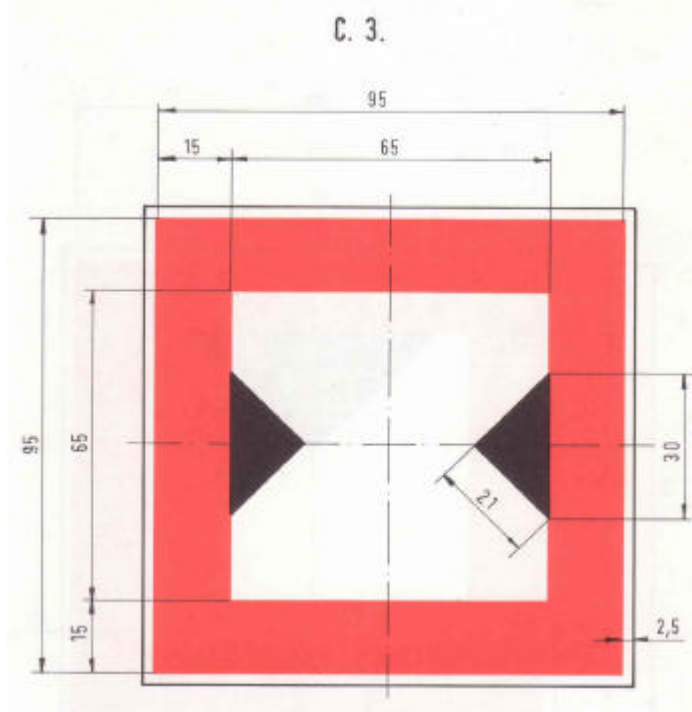
- a jel jelentése: a vízszint feletti szabad magasság korlátozott;
- a jelet annak a helynek a közelében kell 30×15 cm-es betűmérettel elhelyezni a hajóútra merőlegesen, ahol a szabad űrszelvény magassága nem éri el az előírt méretet;
- a jelen feltüntethető a szabad űrszelvény HNV-hez viszonyított tényleges magassága (méterben, HNV + ...m);

Táblaméret mint a C.2. a
 Betűméret: magasság 16
 szélesség 10

C.3.a és b

- a jel jelentése: az átjáró vagy hajóút szélessége korlátozott;
- a jelet a korlátozott szélességű szakasz alsó és felső végén, a parton kell elhelyezni a hajóútra merőlegesen;
- a jel alkalmazható figyelmeztető jelként is, amely esetben a II. rész 1. pontjában meghatározott jellel (a távolság megjelölésével, ahol a korlátozott szélességű szakasz kezdődik) kell kiegészíteni;

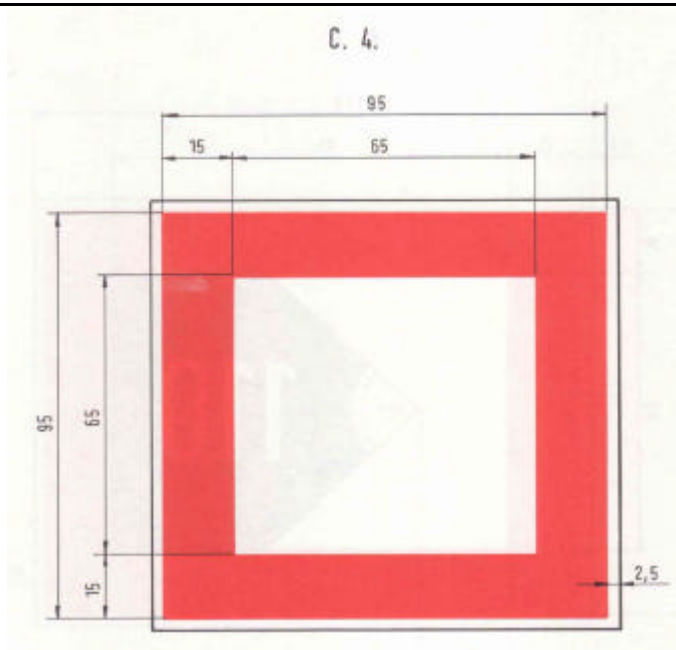
- a jel jelentése: az átjáró vagy hajóút szélessége korlátozott;
- a jelet a korlátozott szélességű szakasz alsó és felső végén, a parton kell 30 x 15 cm-es betűmérettel elhelyezni a hajóútra merőlegesen;
- a jel alkalmazható figyelmeztető jelként is, amely esetben a II. rész 1. pontjában meghatározott jellel (a távolság megjelölésével, ahol a korlátozott szélességű szakasz kezdődik) kell kiegészíteni; a jelen feltüntethető a rendelkezésre álló korlátozott szélesség (méterben) a tábla közepén;

Táblaméret mint a C.3. a
Betűméret: magasság 16
szélesség 10

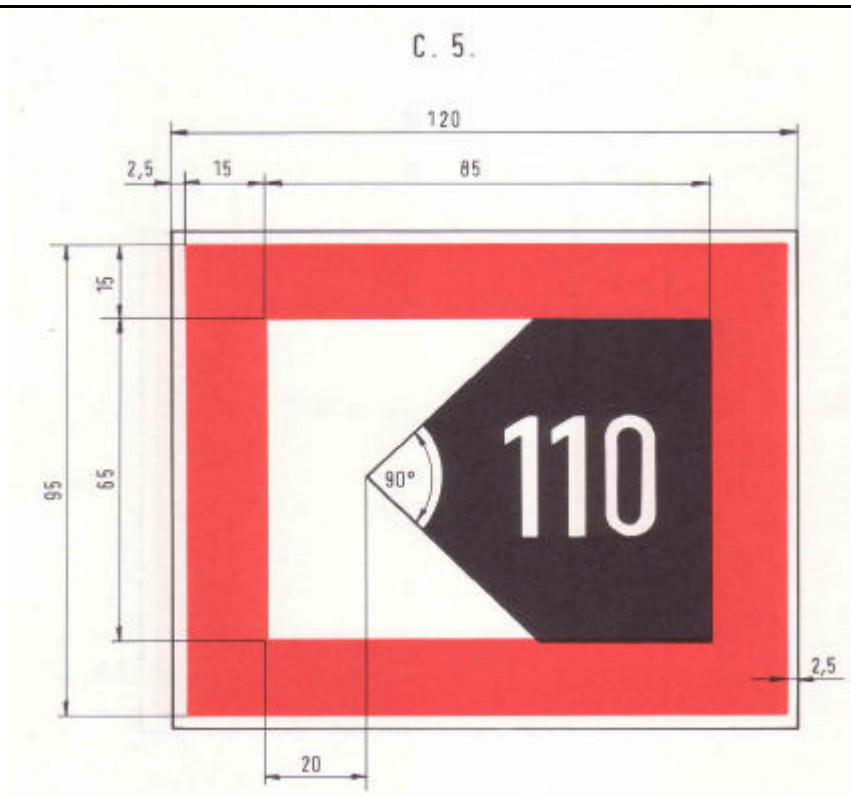
C.4

- a jel jelentése: hajózási korlátozások, tudakozódjék;
- a jelet ott kell kihelyezni, a parton kell elhelyezni a hajóútra merőlegesen, ahol az úszó létesítmény vezetőjének érdeklődnie kell a korlátozásról az illetékes hatóságnál;

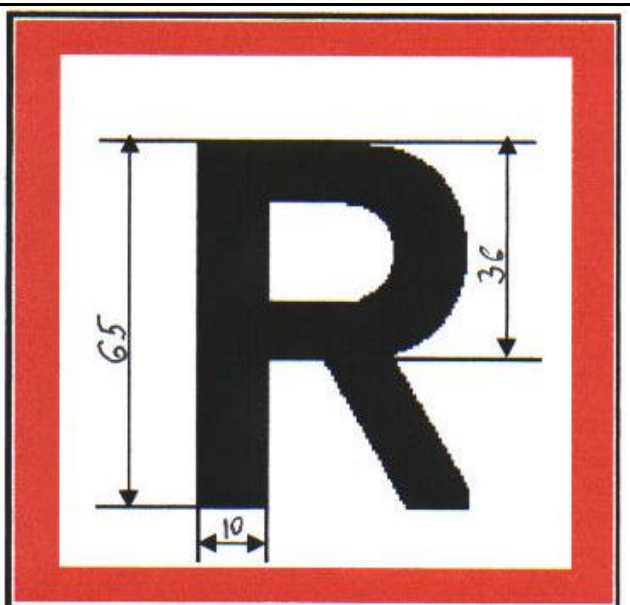
C.5

- a jel jelentése: a hajóút eltávolodik a jobb parttól (illetve fordított esetben a bal parttól), a jelzésen feltüntetett szám mutatja méterben azt a jeltől mért távolságot, amelyet a hajónak tartania szükséges;
- jelet ott kell 30×15 cm-es betűmérettel kihelyezni a parton, a hajóútra merőlegesen, ahol az akadály található a mederben és a jelen a II. rész 3. pont-jában meghatározott kiegészítő táblákkal mindkét irányban meg kell határozni az akadály jeltől mért hosszát méterben (a két kiegészítő tábla a jel két oldalélére helyezendő); ha az akadály hosszan elhúzódó jellegű, akkor a két végén kell egy-egy jelet elhelyezni és egymás felé mutató kiegészítő táblákkal kell a két jel közti távolságot jelezni;

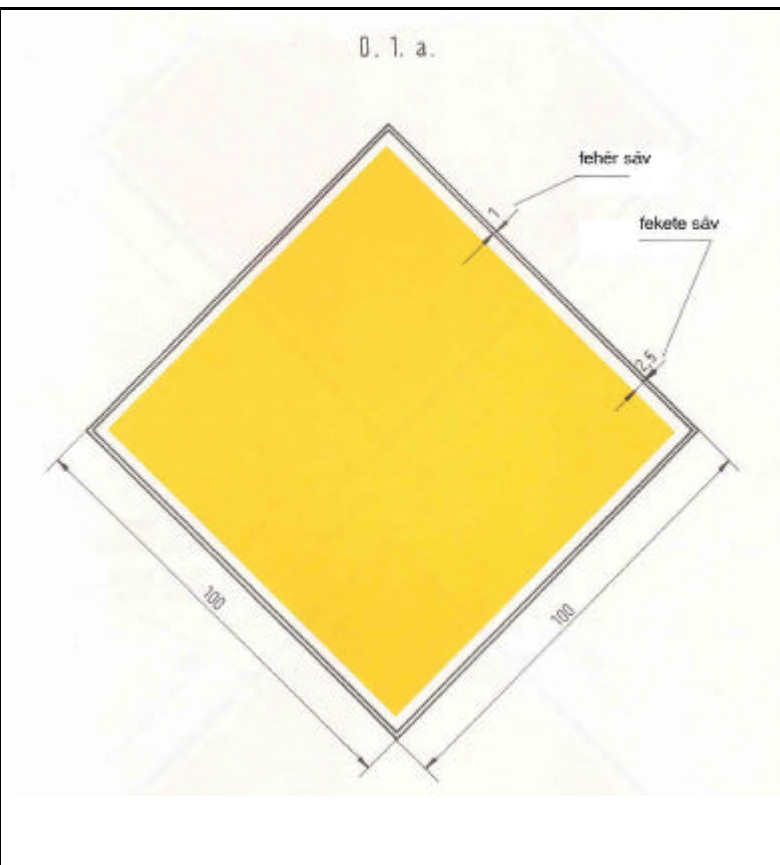
C.6.m

- a jel jelentése: a jelzett szakaszon a meghirdetett közlekedési rend érvényes; a veszteglés csak a közlekedési rendben meghatározott helyen és feltételekkel megengedett;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan kell elhelyezni és ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amelyen meg kell jelölni annak a szakasznak a jeltől mért hosszát, amelyre a szabályozás vonatkozik; továbbá ki lehet egészíteni a II. rész 4. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amelyen a közlekedési rendet meghirdető szabályozás számát lehet feltüntetni;

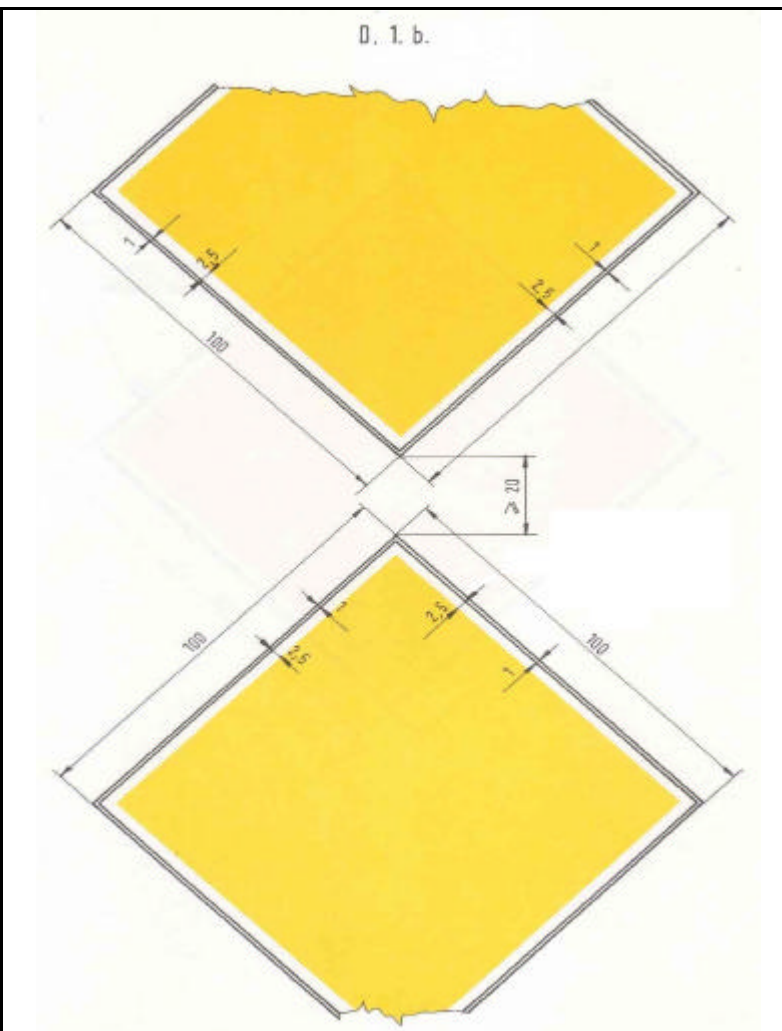
D. Ajánló jelek**D.1.a**

- a jel jelentése: ajánlott, mindkét irányban használható átjáró;
- a tábla (éjszaka fény) híd esetén szerkezetének hegymeneti és völgymeneti oldalról látható részén, a hajózásra kijelölt nyílás, illetve a nyílásban rendelkezésre álló hajóút tengelyében, a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni;
- ha egy híd valamely hídnnyílása nincs kitűzve, azt jelenti, hogy ezen a hídnnyíláson át történő hajózás nincs tiltva, de nem is ajánlott az itt történő áthajózás;

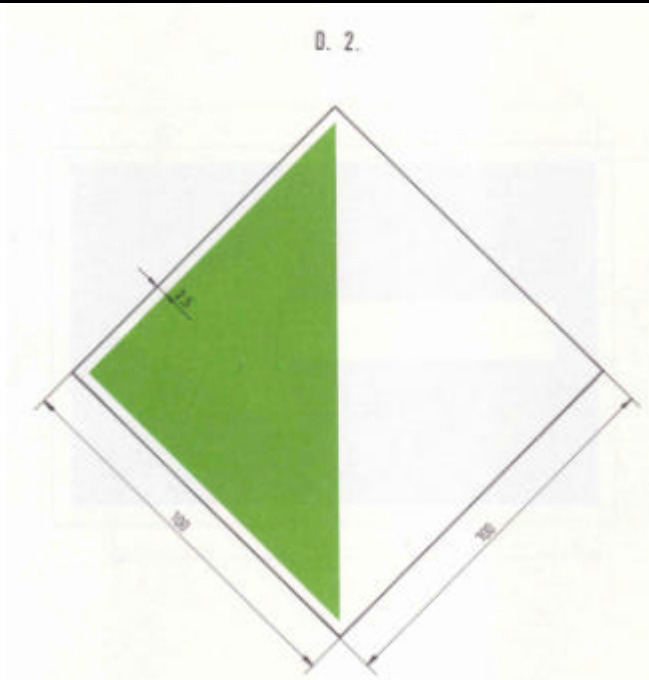
D.1.b

- a jel jelentése: ajánlott, csak a megadott irányban használható és a másik irányban áthaladásra igénybe nem vehető átjáró;
- a tábla (éjszaka fény) híd esetén szerkezetének hegymeneti vagy völgymeneti oldalról látható részén, a hajózásra kijelölt nyílás, illetve a nyílásban rendelkezésre álló hajóút tengelyében, a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni;
- a jel tábláit úgy kell kihelyezni, hogy a táblák közötti függőleges vagy vízszintes távolság legalább 0,2 m legyen; a jel kihelyezése esetén a hídneyílás ellenkező oldalát A.1 jellel kell megjelölni;
- ha egy híd valamely hídneyílása nincs kitűzve, azt jelenti, hogy ezen a hídneyíláson át történő hajózás nincs tiltva, de nem is ajánlott az itt történő áthajózás;

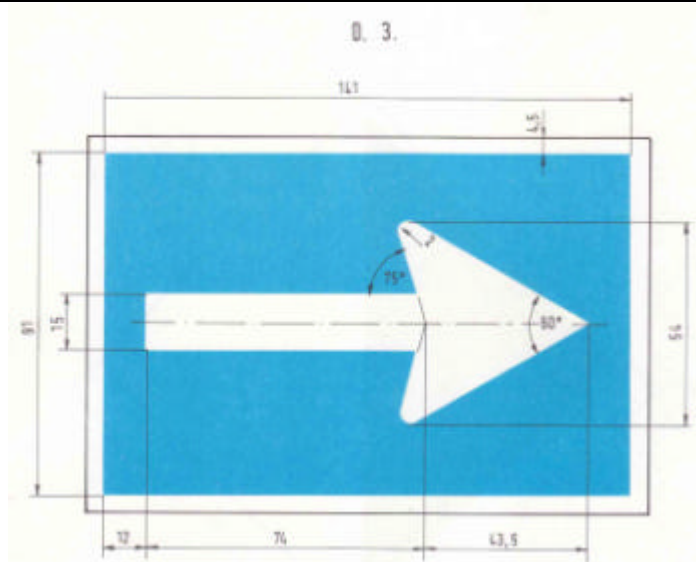
D.2

- a jel jelentése: ajánlott a jelzett területen maradni (hídnyílás alatt és a duzzasztóművön áthaladásnál);
- a tábla (éjszaka fény) híd esetén szerkezetének alsó élén, duzzasztóműnél szükség esetén külön tartószerkezetre, a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni;

D.3

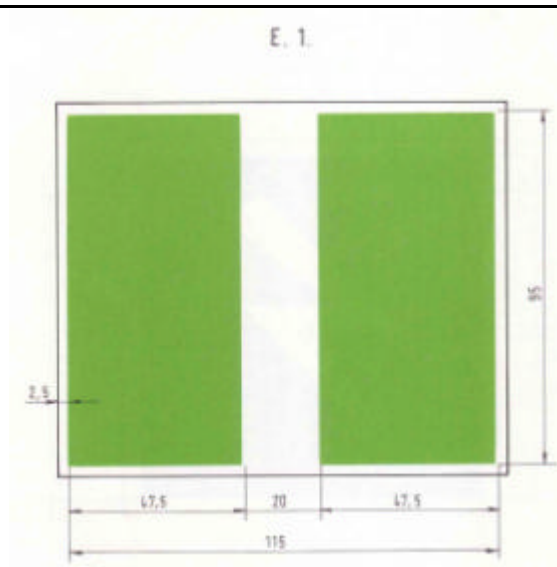
- a jel jelentése: ajánlott a nyíl irányában (fényjelzésnél az állandó fény felől a villogó fény által jelzett irányába) haladni;
- a jelet a hajóútra merőlegesen azon a helyen kell elhelyezni, amelytől javasolt a hajók részére a nyíllal jelölt irányba tartani; éjszaka a fények láthatóságát csak abban az irányban kell lehetővé tenni, ahonnan érkező hajók részére szükséges a figyelem felhívása;

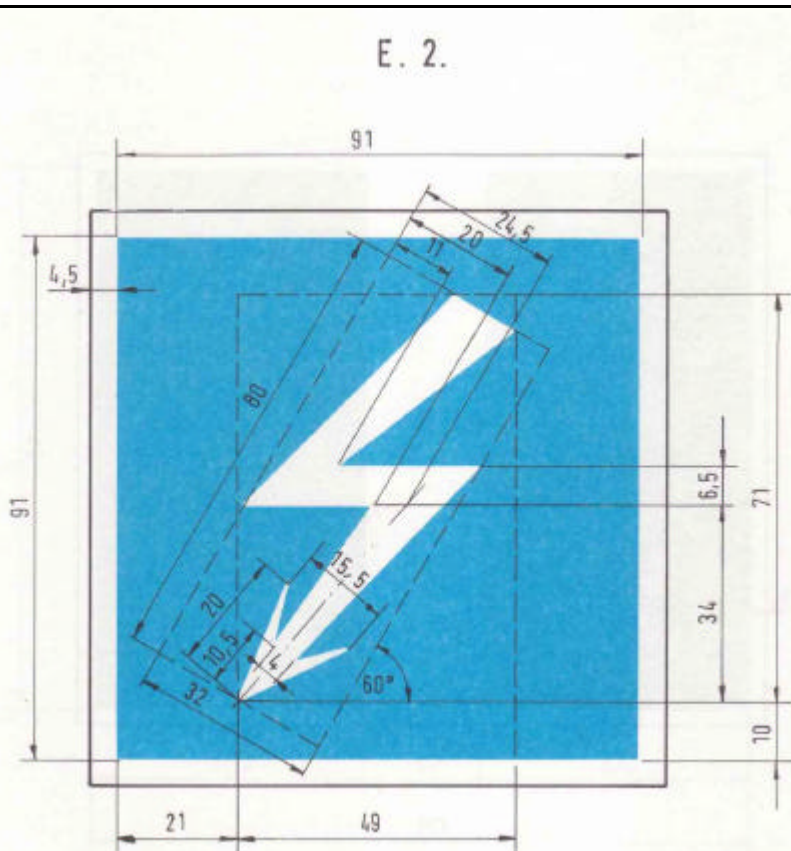
E. Figyelmeztető jelek

E.1 és E.2

- a jel jelentése: az áthaladás engedélyezése;
- a jel csak ott alkalmazható, ahol ez az A.1 jellel változva működik (tiltás/megengedés);
- a jelet (a tiltó jellel azonos partoldalon, a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni; a jel fénnel vagy lobogóval való helyettesítésénél biztosítani kell, hogy azok láthatósága megegyezzen a táblával;

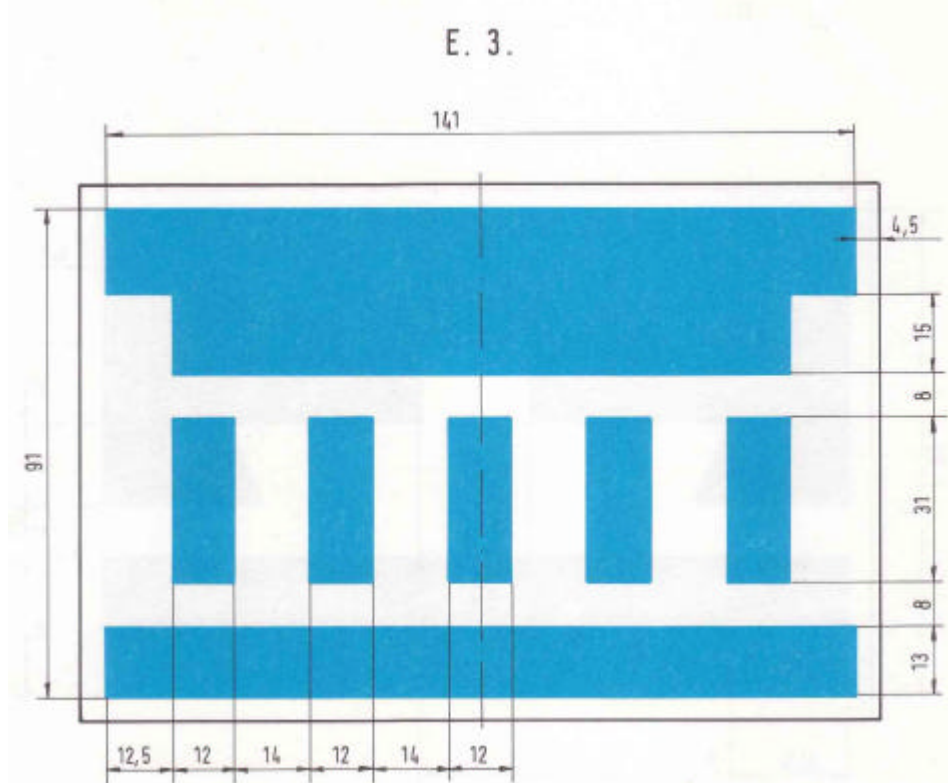

- a jel jelentése: légvezeték átfeszítés;
- a jel csak figyelmeztetésként kerül alkalmazásra;
- a jelet a völgymenetben haladó hajók részére a légvezetéktől legalább 500 méterre, a hegymenetben haladó hajók részére legalább 300 méterre, a hajóútra merőlegesen kell elhelyezni;
- a jelet ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amelyen fel kell tüntetni a jel és a légvezeték közti távolságot;
- a jel kiegészíthető a II. rész 4. pontjában meghatározott – a jel alsó éléhez elhelyezett – táblával, amelyen fel lehet tüntetni a légvezeték magasságát a HNV felett méterben (HNV + ...m);

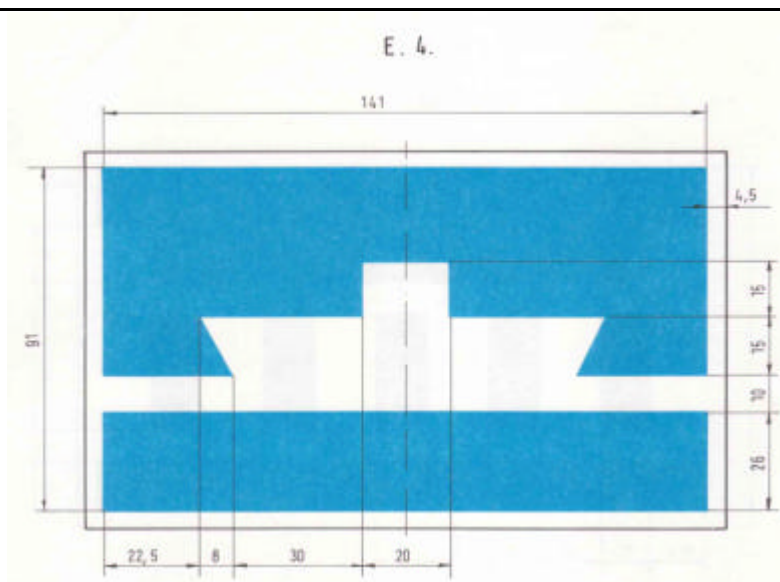
E.3

- a jel jelentése: duzzasztómű;
- a hajóútra merőlegesen, a duzzasztóműtől mindkét irányban, elhelyezett jelet ki lehet egészíteni a II. rész 1. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amelyen fel kell tüntetni a jel és a duzzasztómű közti távolságot;

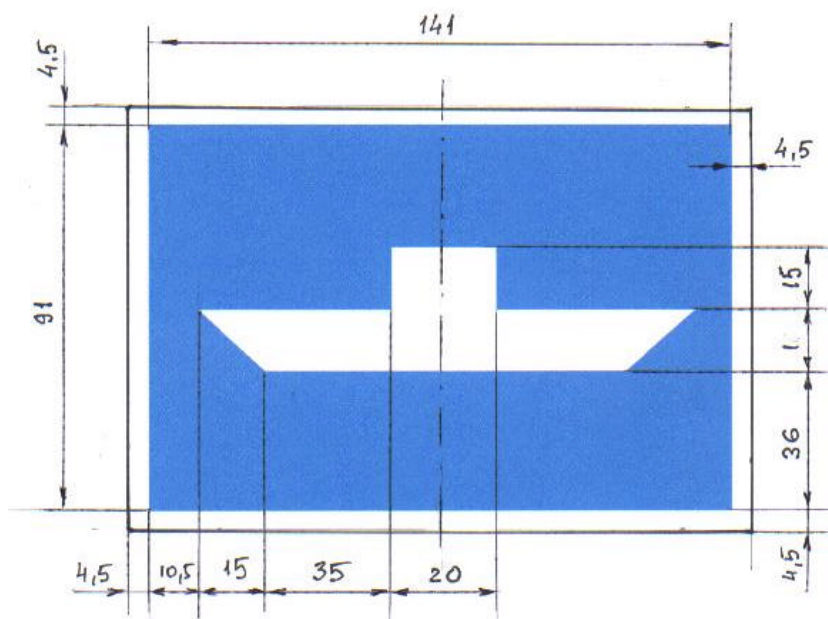

E.4

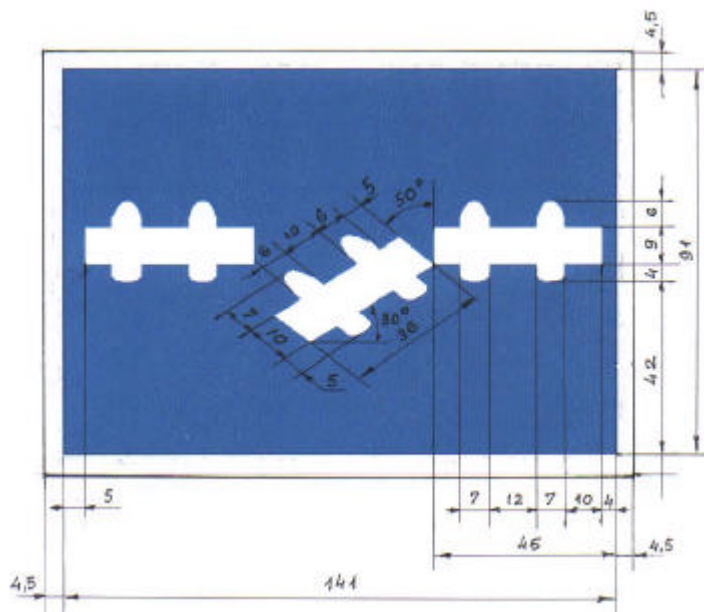
- a jel jelentése:
 - (a) nem szabadon közlekedő komp;
 - (b) szabadon közlekedő komp;
 - (c) nyitható hajóhíd;
- a hajóútra merőlegesen, a komptól, illetve hajóhídtól mindkét irányban, elhelyezett jelet ki kell egészíteni a II. rész 1. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amelyen fel kell tüntetni a jel és a komp, illetve hajóhíd közti távolságot;

E.4.a

E.4.b

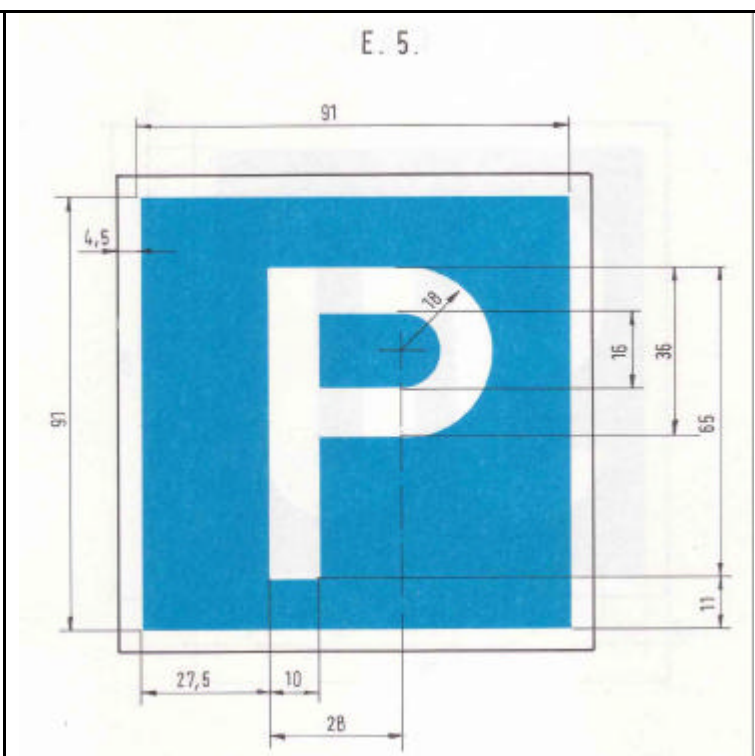

E.4.c

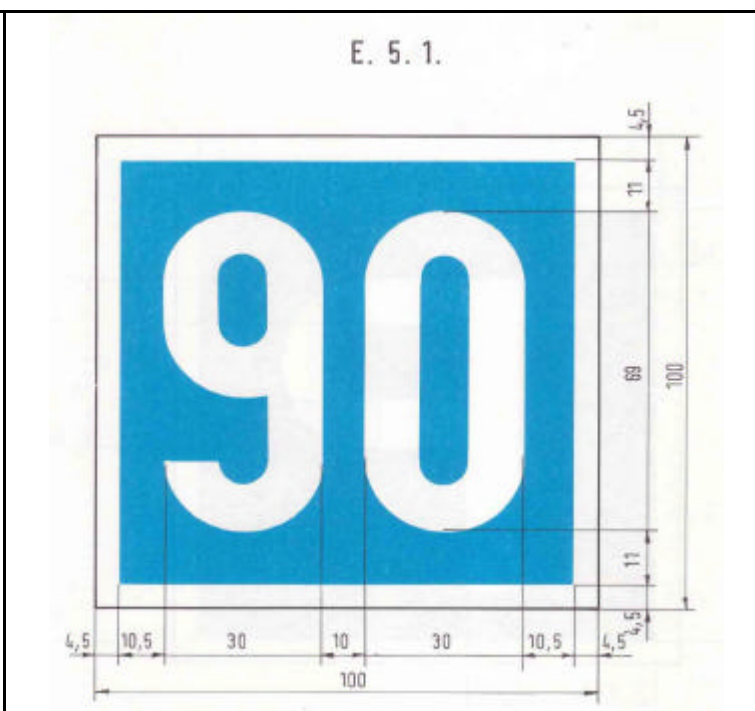
E.5

- a jel jelentése: vesztegelni szabad (horgonyon vagy parthoz kikötve);
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

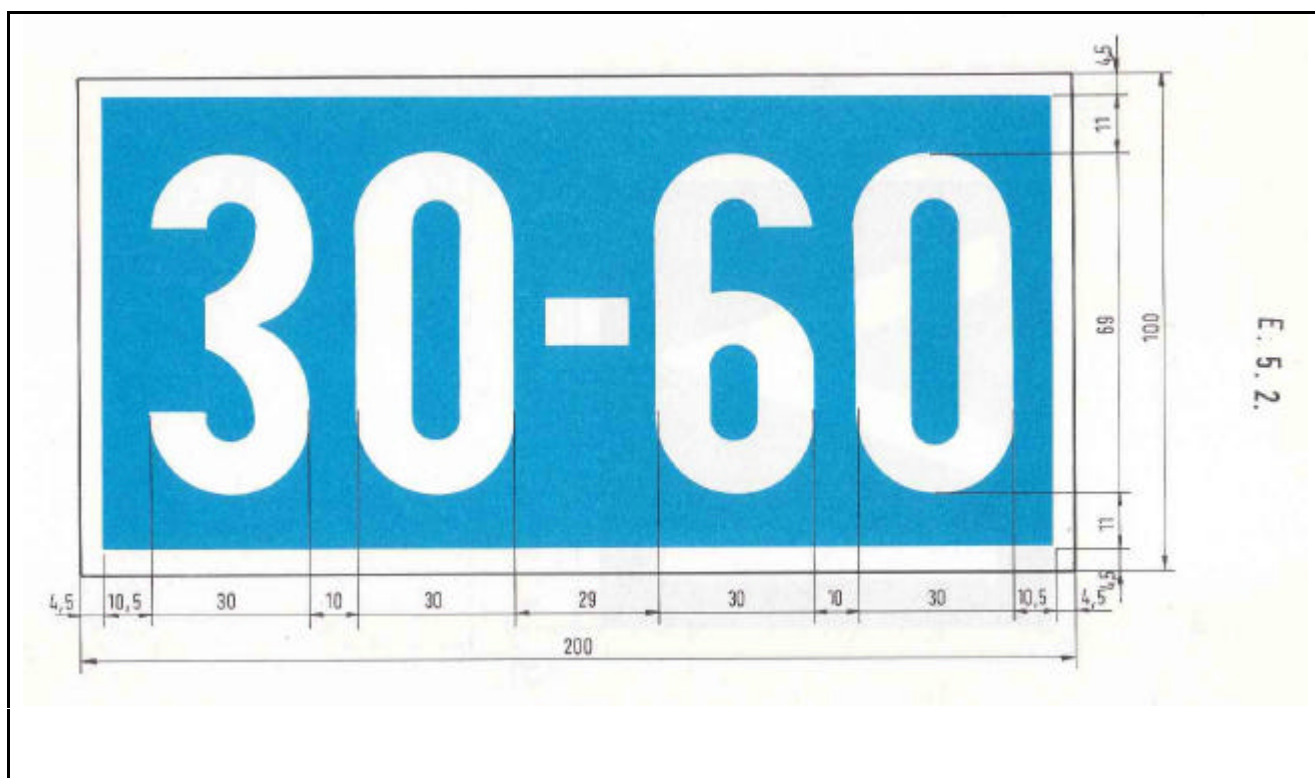
E.5.1

- a jel jelentése: vesztegelni szabad (horgonyon vagy parthoz kikötve) a vízterületnek azon a részén, amelynek a jelzéstől mért szélességét méterben a tábla tartalmazza;
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

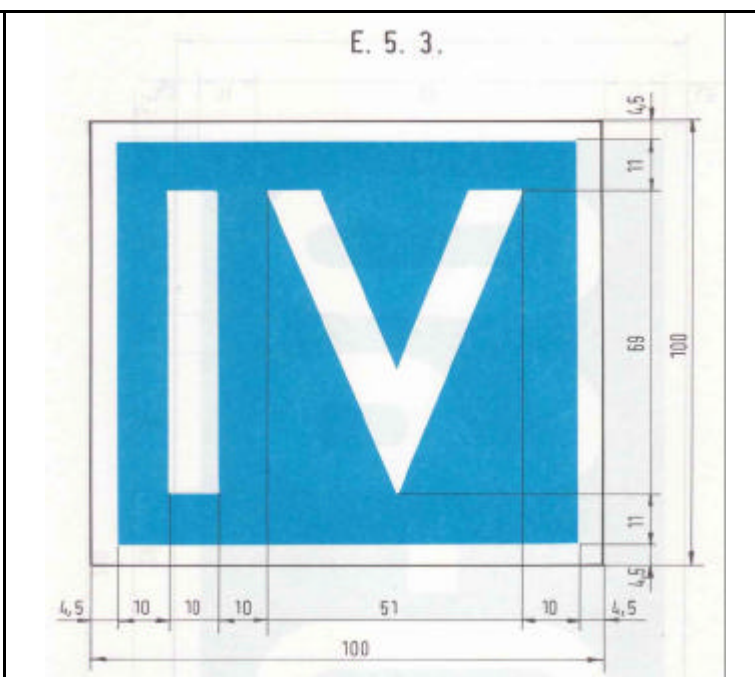
E.5.2

- a jel jelentése: vesztegelni szabad (horgonyon) a vízterületnek azon a részén, amelynek a jelzéstől – méterben feltüntetett – két távolság között található;
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

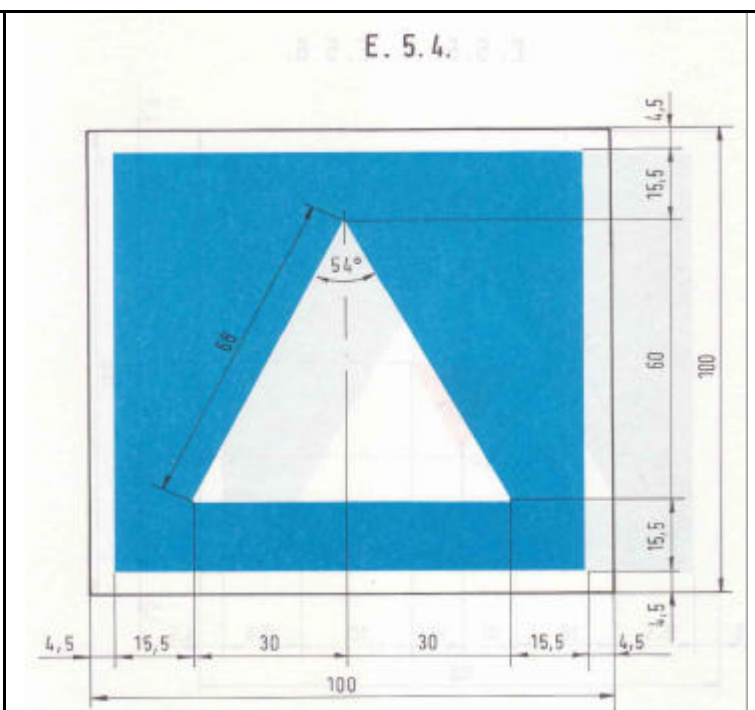
E.5.3

- a jel jelentése: az egymás mellé köthető hajók legnagyobb száma;
- a jel római számokkal tartalmazza az egymás mellé köthető hajók számát;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

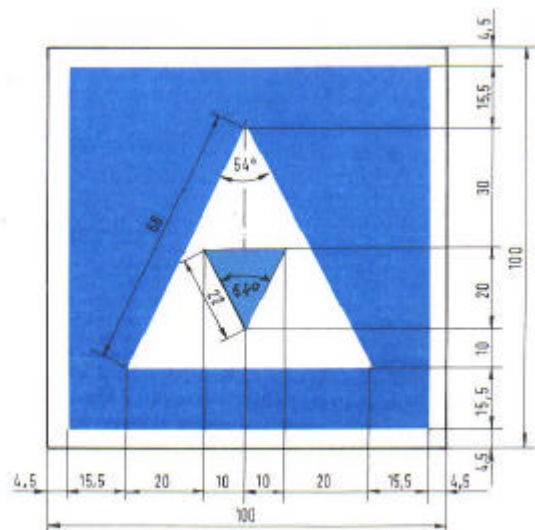
E.5.4

- a jel jelentése: személyzet nélküli hajók – kivéve a kék fényt vagy kék kúpot viselő hajókat – számára kijelölt veszteglőhely;
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

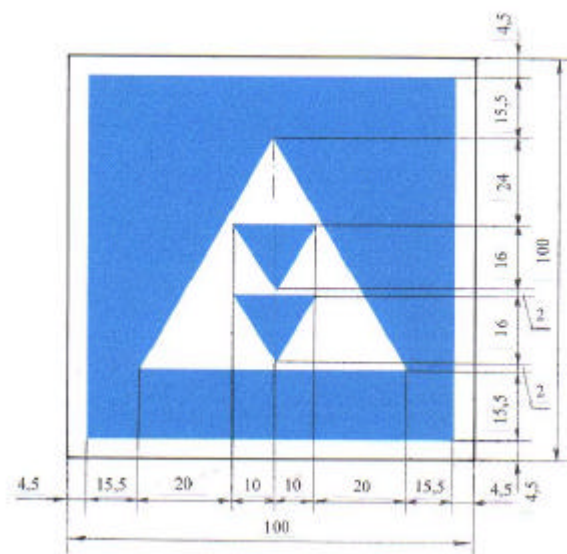
E 5.5

- a jel jelentése: egy kék fényt vagy egy kék kúpot viselő személyzet nélküli hajók számára kijelölt veszteglőhely;
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

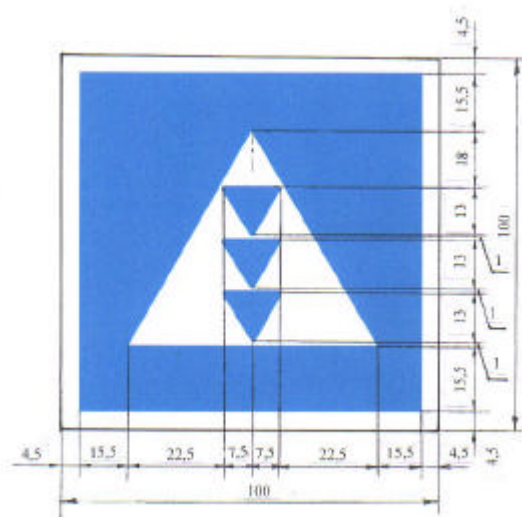
E 5.6

- a jel jelentése: két kék fényt vagy két kék kúpot viselő személyzet nélküli hajók számára kijelölt veszteglőhely;
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

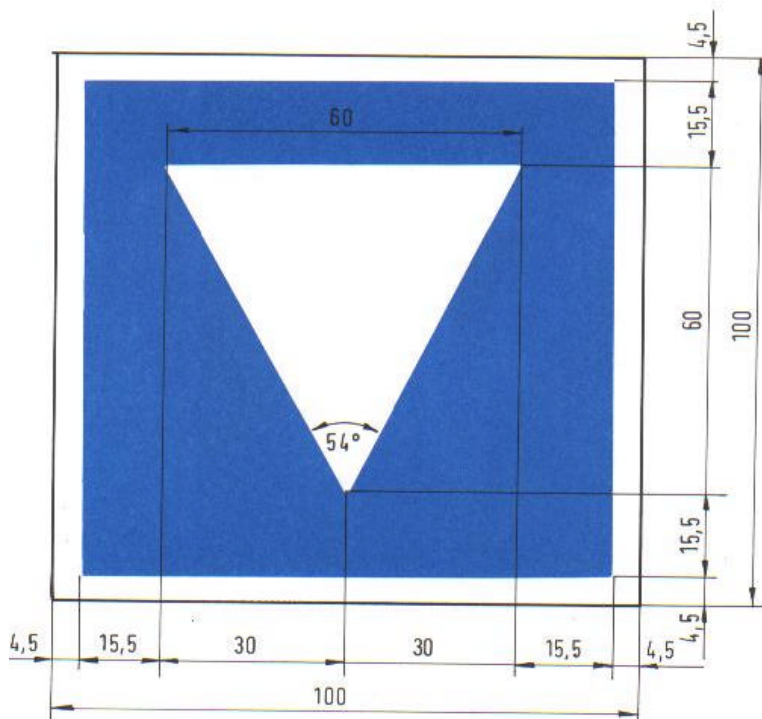
E 5.7

- a jel jelentése: három kék fényt vagy három kék kúpot viselő személyzet nélküli hajók számára kijelölt veszteglőhely;
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

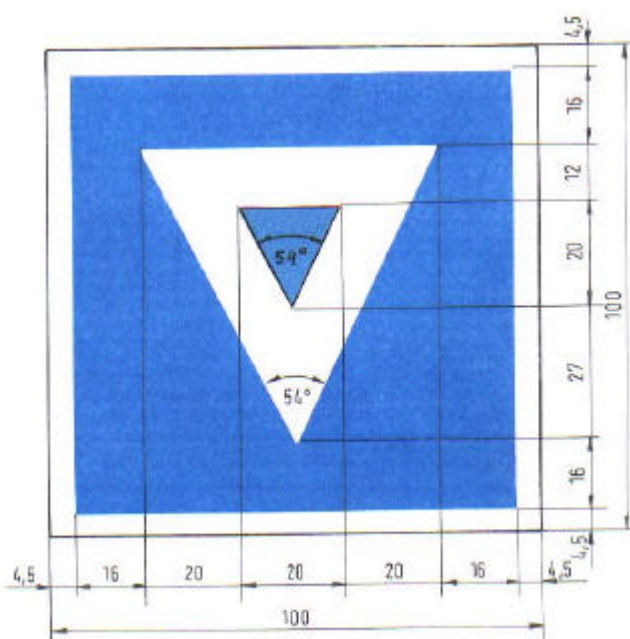
E.5.8

- a jel jelentése: személyzetes hajók – kivéve a kék fényt vagy kék kúpot viselő hajókat – számára kijelölt veszteglőhely;
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

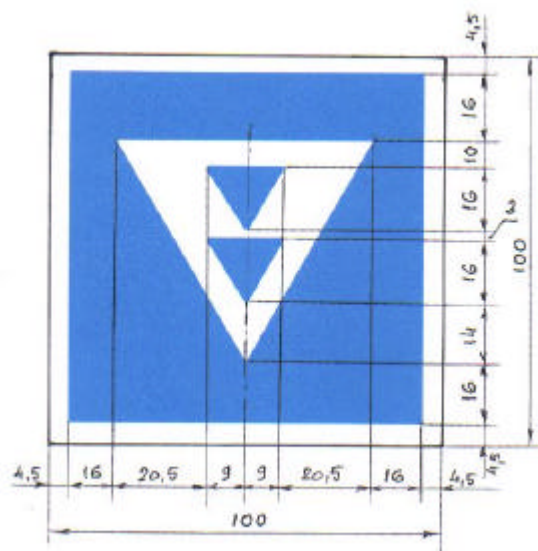
E.5.9

- a jel jelentése: nappal kék kúp viselésére kötelezett, személyzetes hajó veszteglőhelye;
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

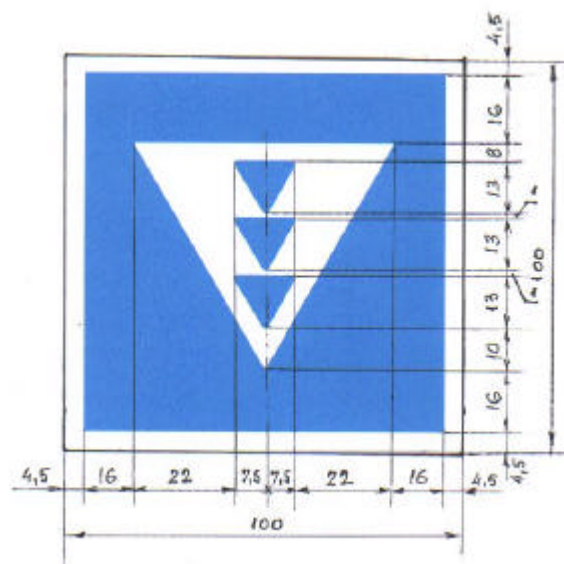
E.5.10

- a jel jelentése: két kék fényt vagy két kék kúpot viselő személyzetes hajók számára kijelölt veszteglőhely;
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

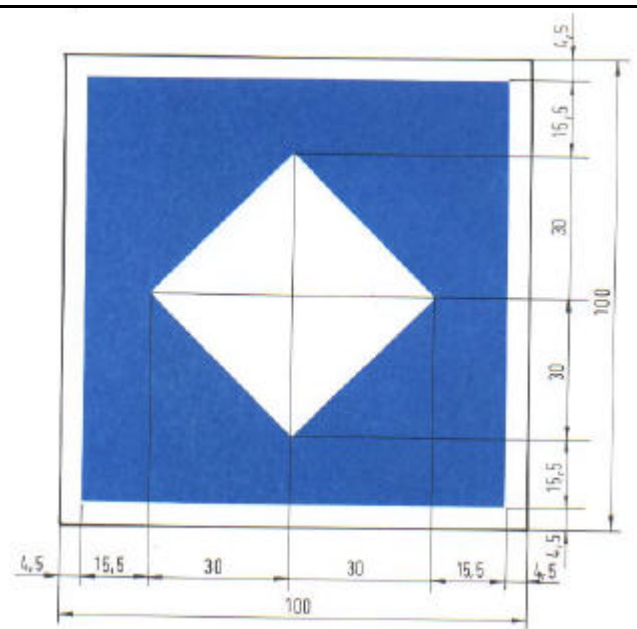
E.5.11

- a jel jelentése: három kék fényt vagy három kék kúpot viselő személyzetes hajók számára kijelölt veszteglőhely;
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

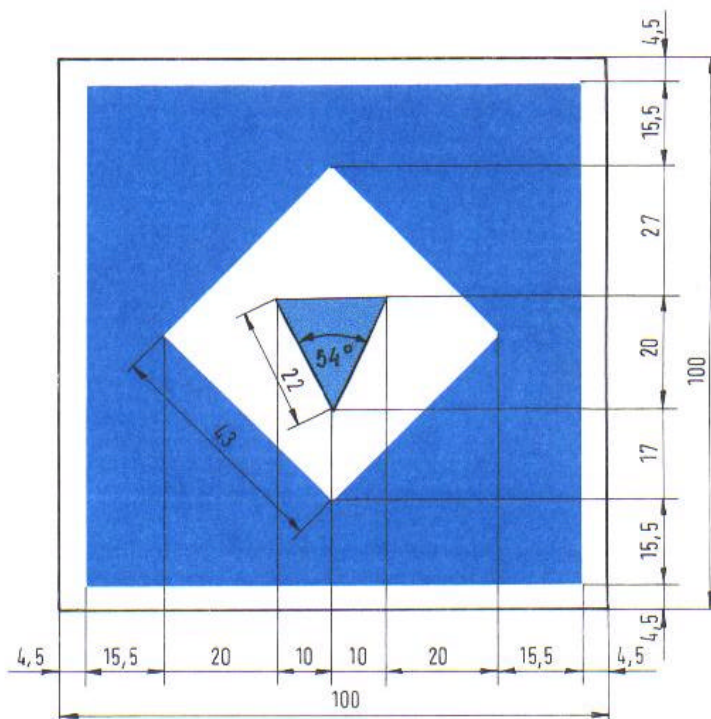
E.5.12

- a jel jelentése: személyzet nélküli és személyzetes hajók - kivéve a kék fényt viselő hajókat – számára kijelölt veszteglőhely;
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

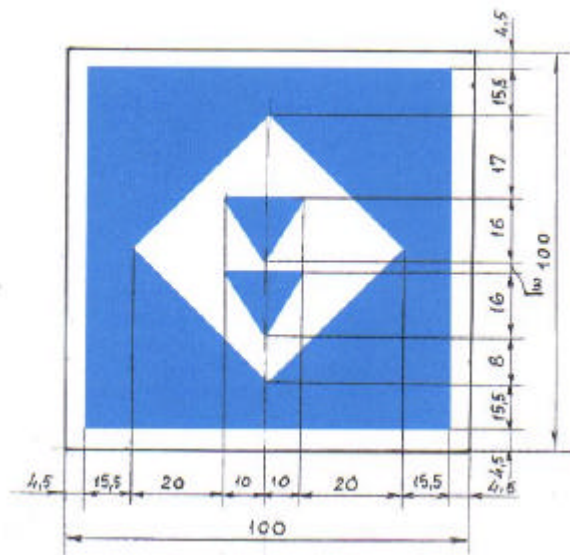
E.5.13

- a jel jelentése: egy kék kúpot, illetve kék fényt viselő személyzetes és személyzet nélküli hajók részére kijelölt veszteglőhely;
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

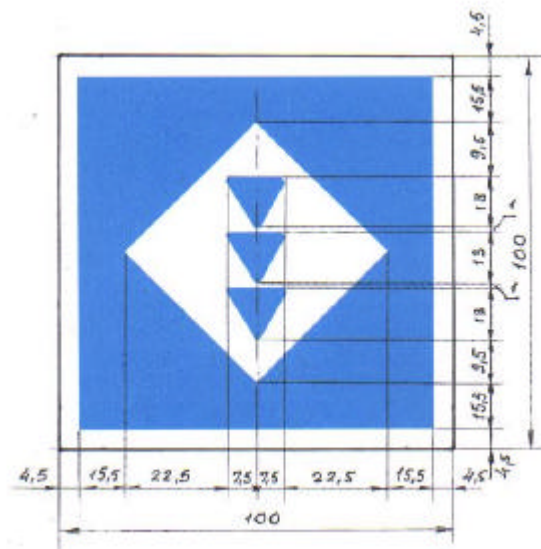
E.5.14

- a jel jelentése: két kék kúpot, illetve kettő kék fényt viselő személyzetes és személyzet nélküli hajók részére kijelölt veszteglőhely;
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

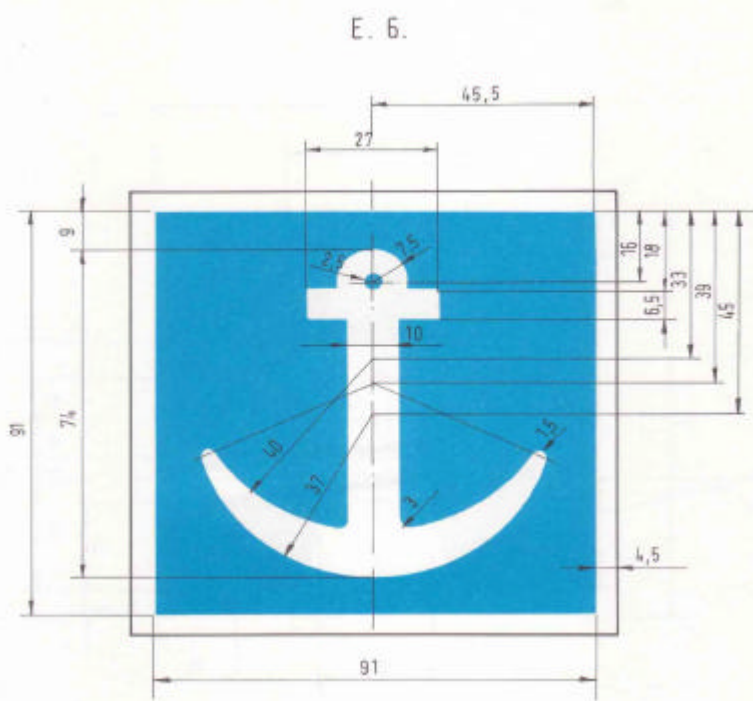
E.5.15

- a jel jelentése: három kék kúpot, illetve három kék fényt viselő személyzetes és személyzet nélküli hajók részére kijelölt veszteglőhely;
- a veszteglés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan a veszteglésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

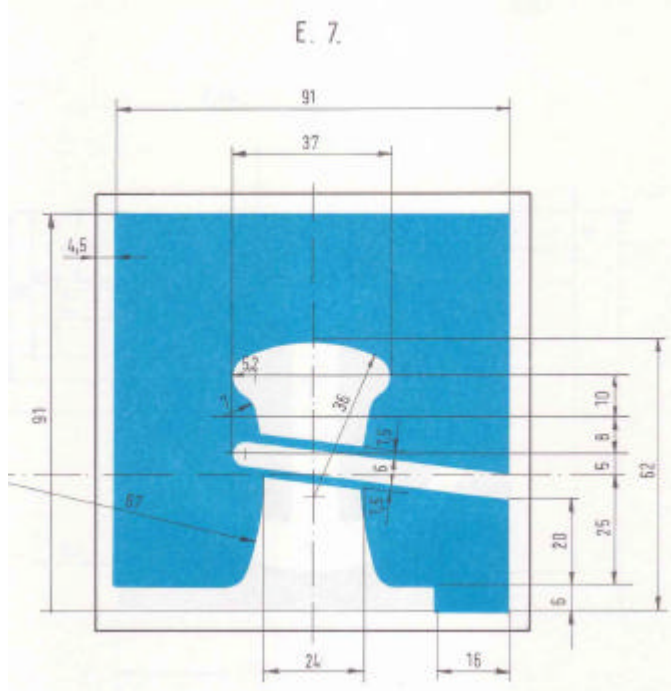
E.6

- a jel jelentése: a horgonyzás, illetőleg horgony, kötél vagy lánc vonszolása megengedett;
- a horgonyzás, illetőleg horgony, kötél vagy lánc vonszolása a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a horgonyzásra, illetőleg horgony, kötél vagy lánc vonszolására kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

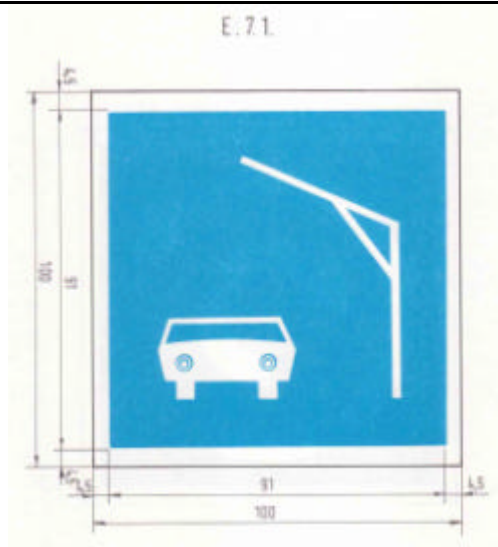
E.7

- a jel jelentése: a parthoz való kikötés megengedett;
- a parthoz való kikötés a hajóútnak azon az oldalán megengedett (illetve ajánlott), amelyen a jelet elhelyezték;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a parthoz való kikötésre kijelölt szakasz két végén kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

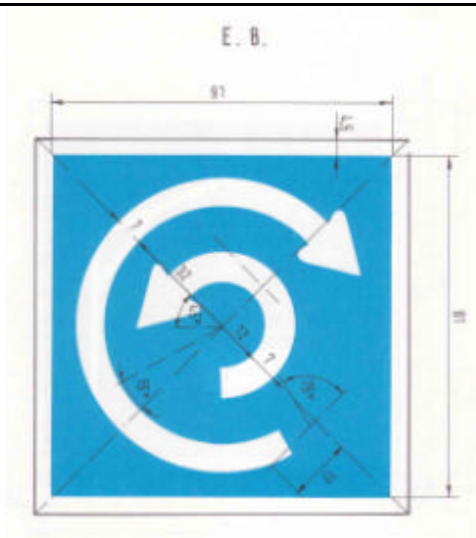
E.7.1

- közlekedési eszközök be- és kirakodására kijelölt partszakasz (a várakozás megengedhető legnagyobb időtartamára vonatkozó információt a II. rész 4. pontjában meghatározott kiegészítő jellel lehet közölni);

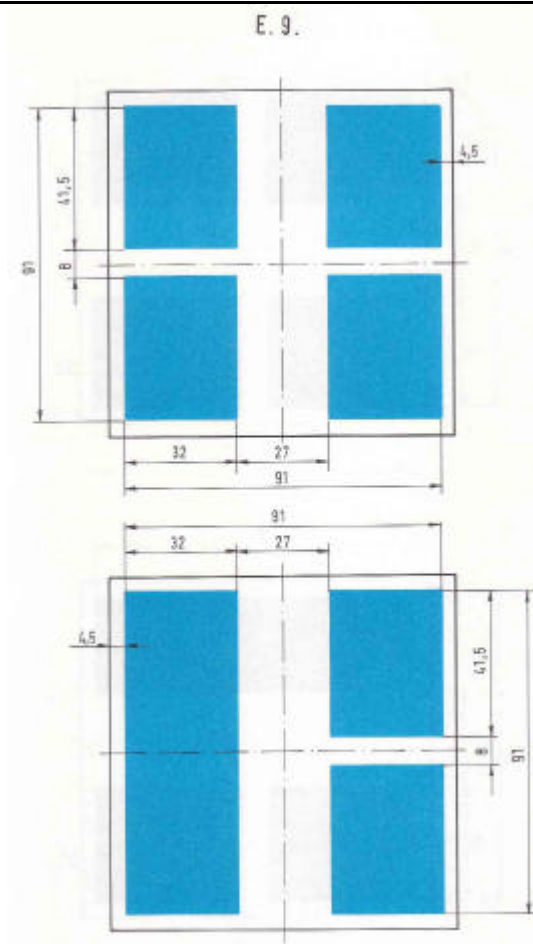
E.8

- a jel jelentése: fordítóhely;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a fordítóhely alsó és felső végénél kell elhelyezni, és azt ki kell egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

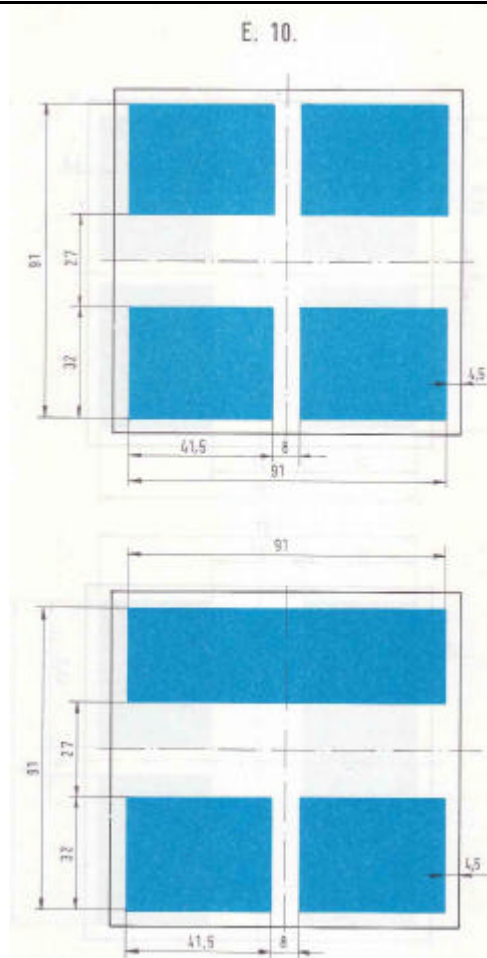
E.9.a és b

- a jel jelentése: az elért út azon víziút mellékágának tekintendő, amelyen a hajó halad;
- a jelet a hajóútra merőlegesen, a mellékfolyó, hajózható mellékág, kikötőmedence bejáratánál helyezhető el, és kiegészíthető a II. rész 1. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amelyen a jel és a bejárat távolságát kell feltüntetni;

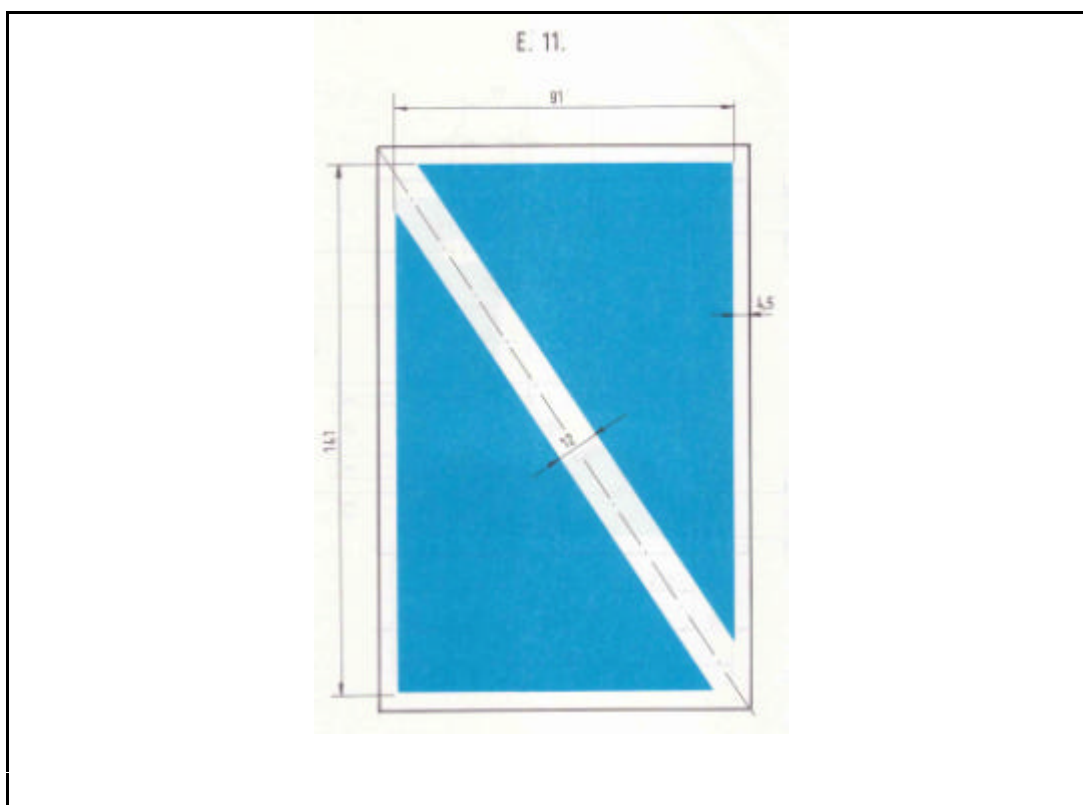
E.10.a és b

- a jel jelentése: az út, amelyen a hajó halad, az elért víziút mellékágának tekintendő;
- a jelet a hajóútra merőlegesen, a mellékfolyó, hajózható mellékág, kikötőmedence kijáratának közelében kell elhelyezni, és kiegészíthető a II. rész 1. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amelyen a jel és a kijárat távolságát kell feltüntetni;

E.11

- a jel jelentése: útiránytartási kötelezettség, korlátozás vége;
- a jelet a hajóútra merőlegesen, a kötelezettséget, korlátozást előíró jellel megegyező partoldalon kell elhelyezni;
- a jel egy előírás, korlátozás végét jelzi;
- ha a jel a korlátozásnak vagy kötelezettségnek csak egy részét oldja fel, a fennmaradó kötelezettséget vagy korlátozást a jel után meg kell ismételni;

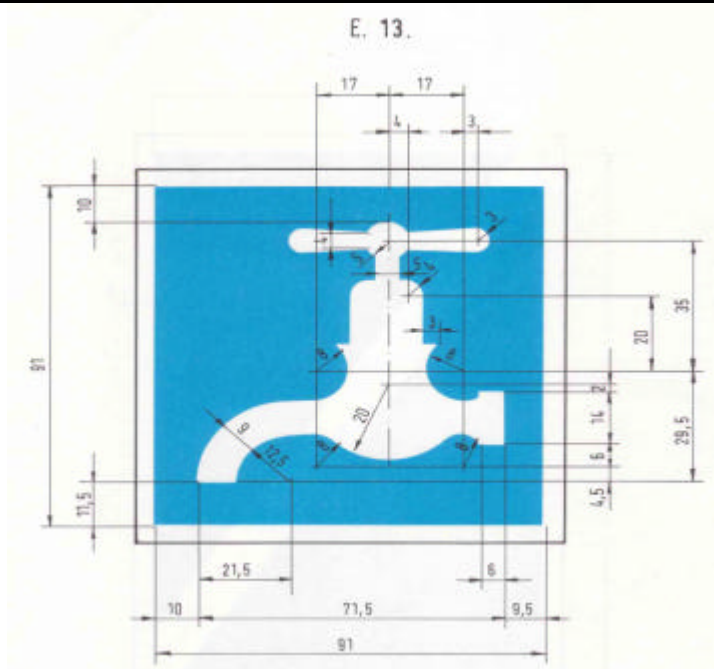
E.12

- a jel jelentése: figyelemfelhívás (a. és b);
 - (a) egy vagy két állandó fehér fény: akadály – ha a szabályok úgy rendelkeznek, akkor a fényjel előtt kötelező a megállás;
 - (b) egy vagy két villogó fény: az áthaladás engedélyezett;

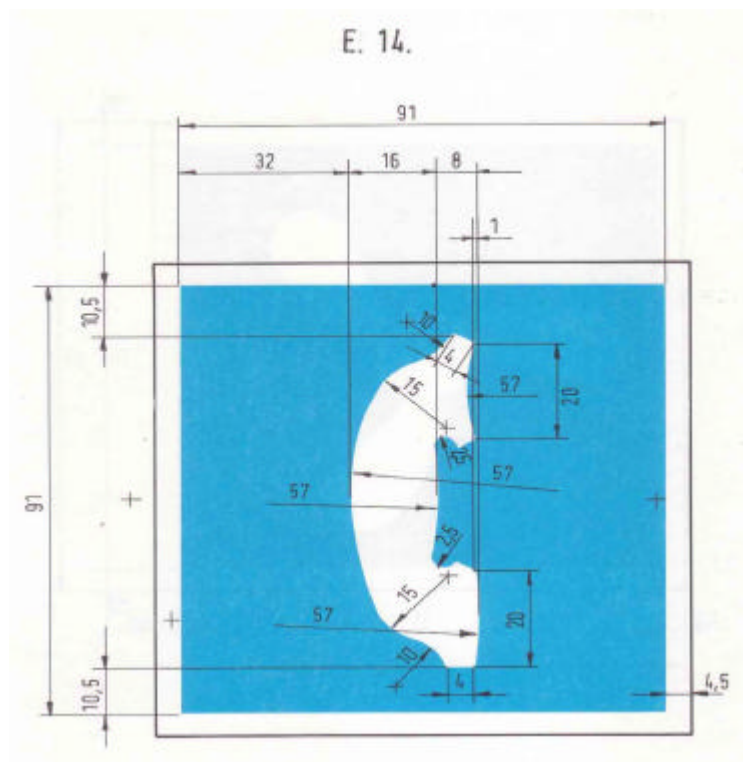

E.13–E.14

- a jel jelentése: ivóvíz-vételezés helye;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan kell elhelyezni ott, ahol ivóvíz vételezhető a hajó számára;

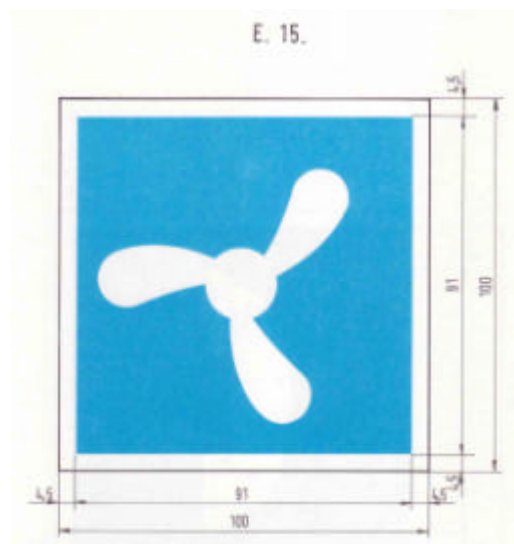

- a jel jelentése: telefonállomás;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan kell elhelyezni ott, ahol hajózási célú telefonállomás található;

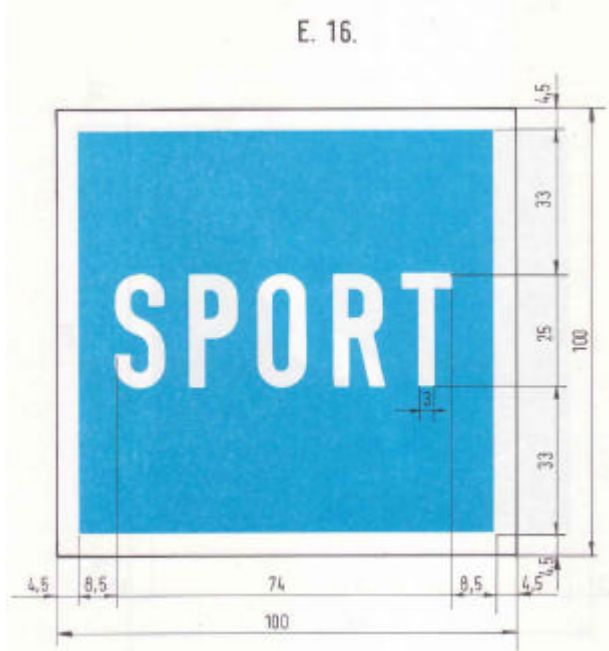

E.15–E.16

- a jel jelentése: géphajó közlekedése engedélyezett;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a szakasz két végpontján kell elhelyezni ott, ahol géphajó közlekedése megengedett, és azt ki lehet egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

- a jel jelentése: sport- és kedvtelési célú hajó közlekedése engedélyezett;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a szakasz két végpontján kell elhelyezni ott, ahol sport- és kedvtelési célú hajó közlekedése engedélyezett, és azt ki lehet egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

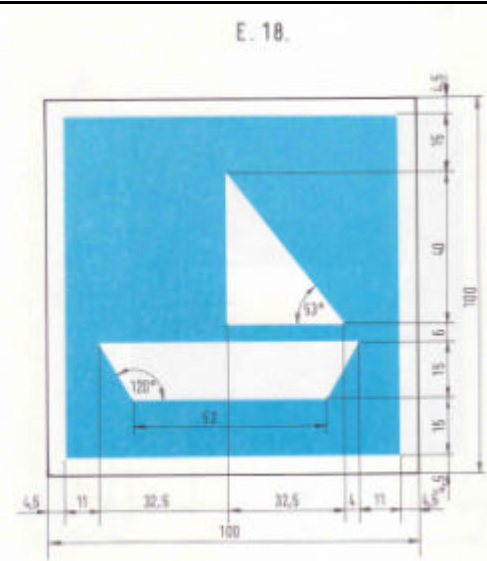

E.17–E.18

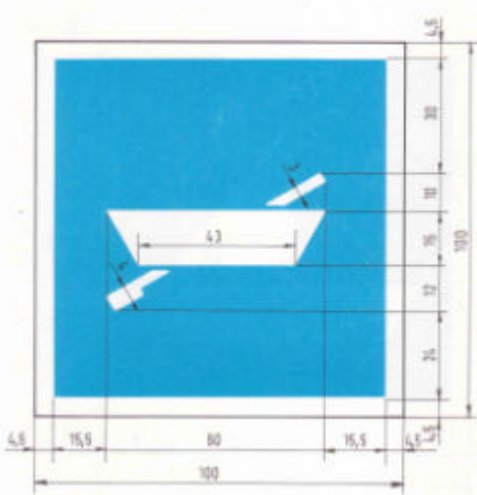
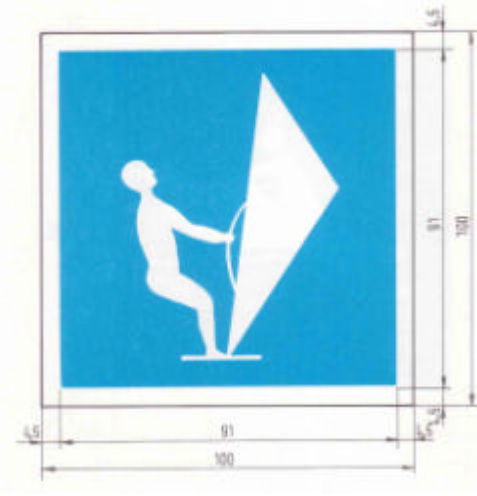
- a jel jelentése: a vízisízés engedélyezett;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a szakasz két végpontján kell elhelyezni ott, ahol a vízisízés engedélyezett, és azt ki lehet egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

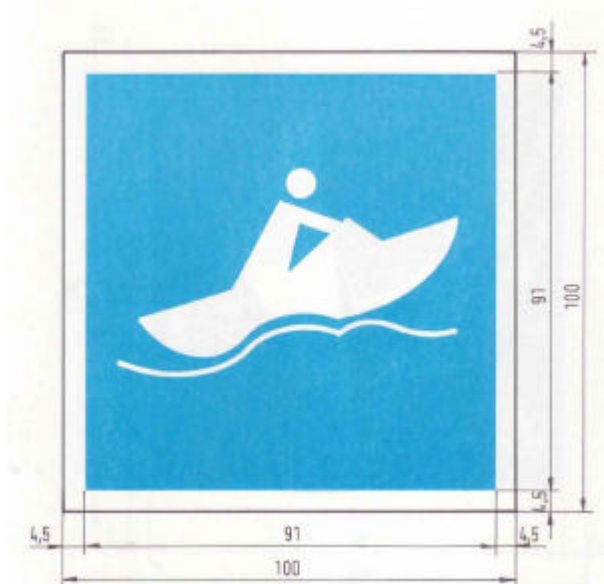
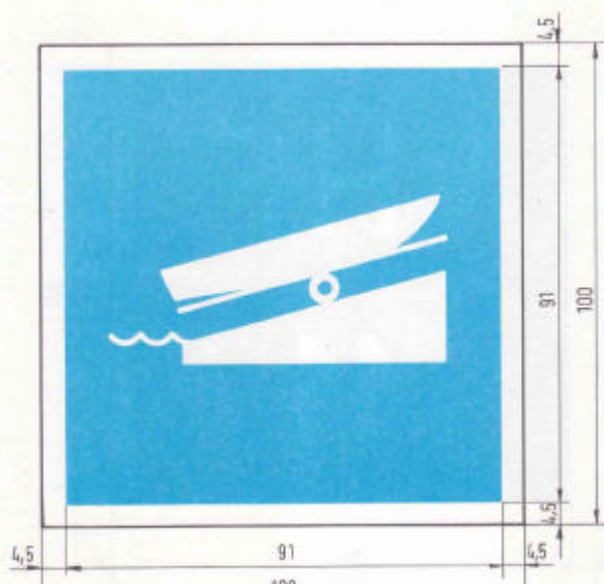
- a jel jelentése: vitorlás hajó közlekedése engedélyezett;
- a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a szakasz két végpontján kell elhelyezni ott, ahol vitorlás hajó közlekedése engedélyezett, és azt ki lehet egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;

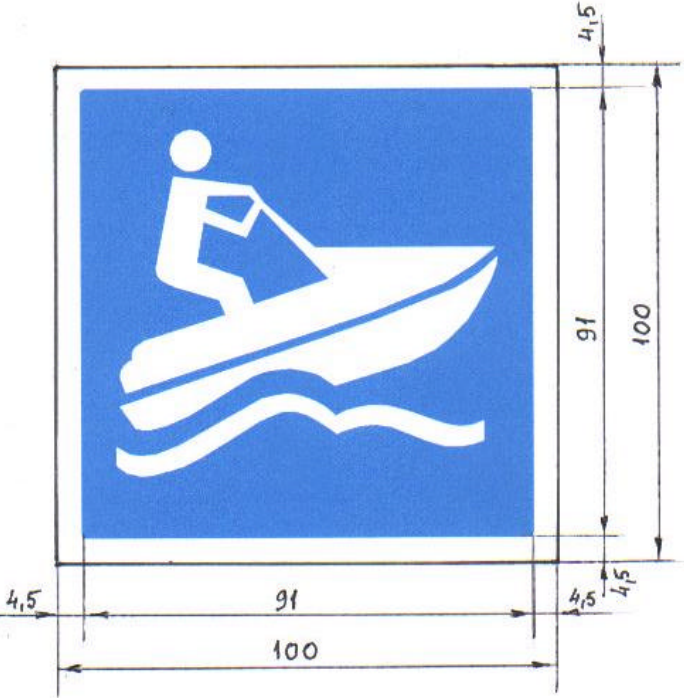
E.19–E.20

• a jel jelentése: evezős hajó közlekedése engedélyezett; • a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a szakasz két végpontján kell elhelyezni ott, ahol evezős hajó közlekedése engedélyezett, és azt ki lehet egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;	E. 19.
• a jel jelentése: vitorlás deszka közlekedése engedélyezett; • a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a szakasz két végpontján kell elhelyezni ott, ahol vitorlás deszka közlekedése engedélyezett, és azt ki lehet egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;	E. 20.

E.21–E.22

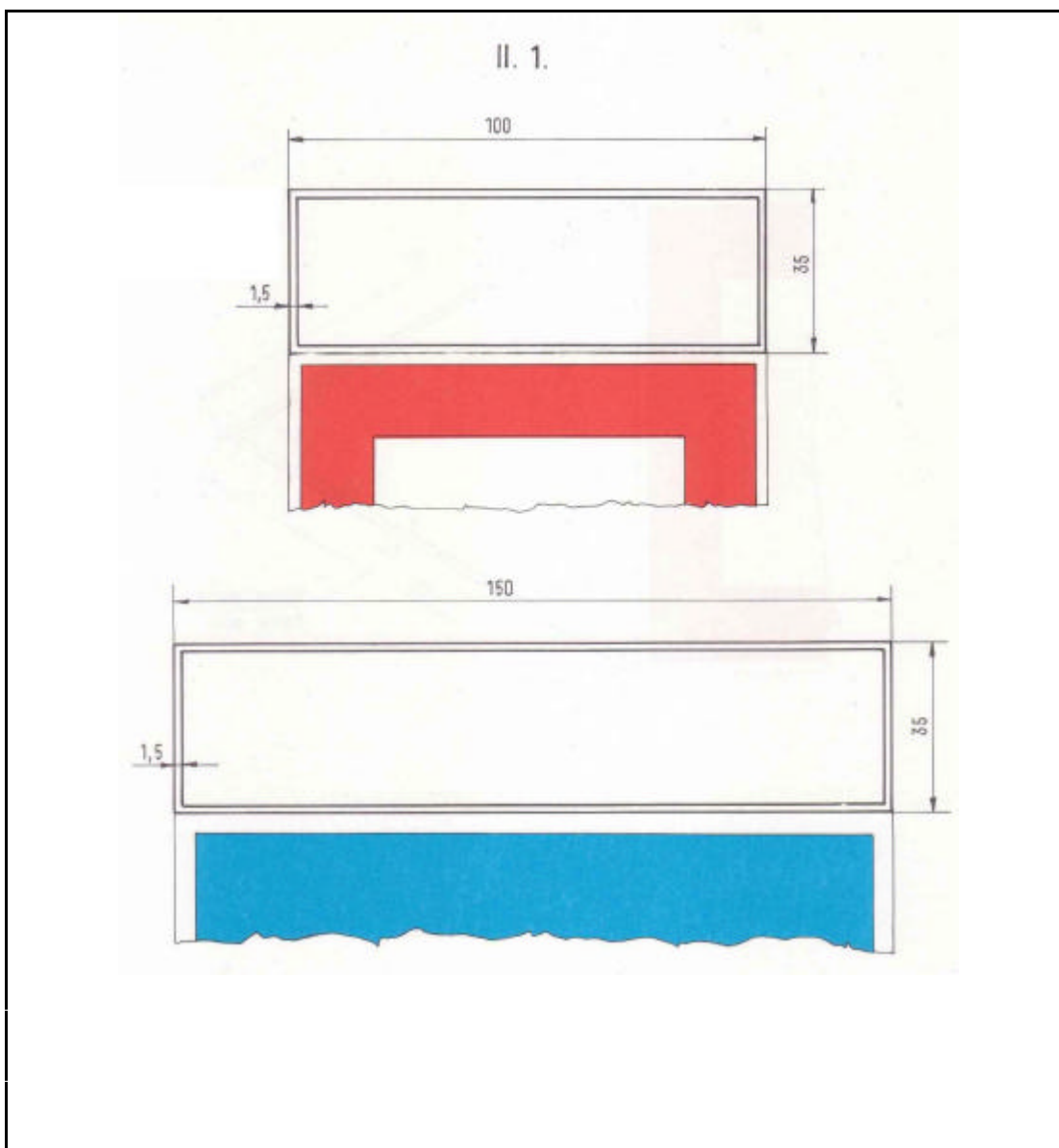
• a jel jelentése: sport- és kedvtelési célú kishajó nagy sebességgel történő közlekedése engedélyezett; • a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a szakasz két végpontján kell elhelyezni ott, ahol sport- és kedvtelési célú kishajó nagy sebességgel történő közlekedése engedélyezett, és azt ki lehet egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben; a nagy sebesség meghatározására a B.6 jel alkalmazható;	E. 21.
• a jel jelentése: hajó vízrebocsátása és partrahúzása megengedett; • a jelet a hajóúttal párhuzamosan, egy ponton vagy a szakasz két végpontján kell elhelyezni ott, ahol hajó vízrebocsátása és partrahúzása megengedett, és azt ki lehet egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben;	E. 22.

E.23–E.24

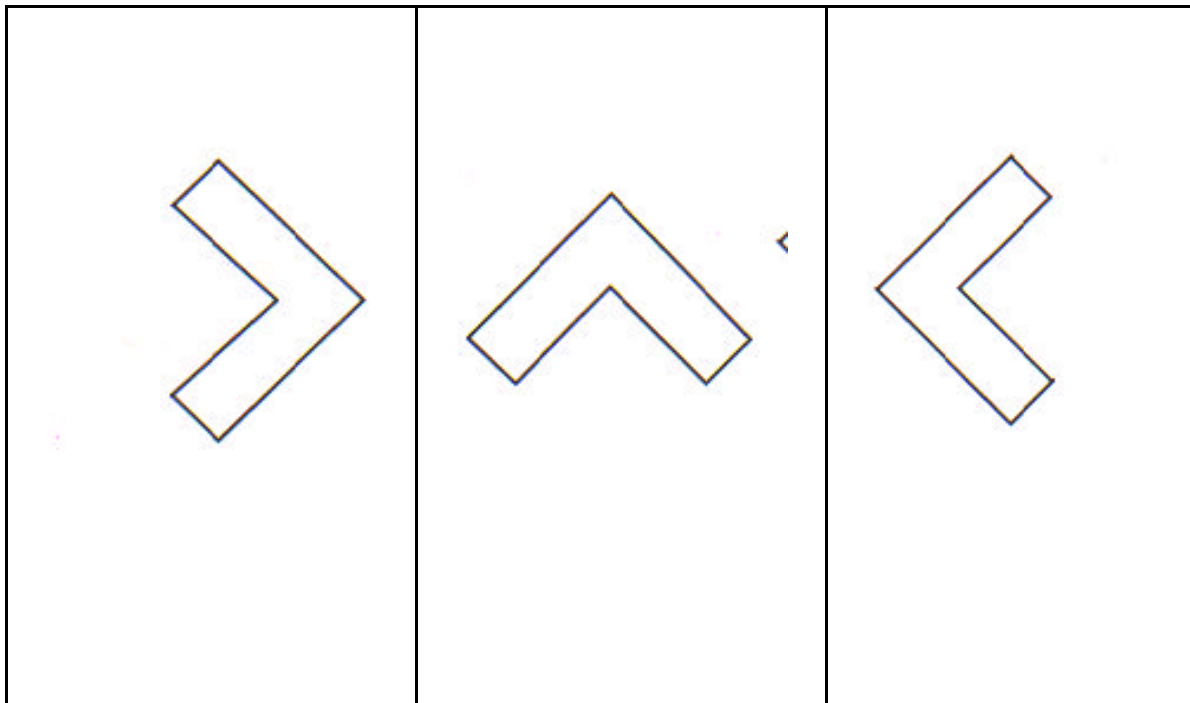
• a jel jelentése: a hajózási viszonyokra vonatkozó információ rádiótelefonon, a jelen megadott URH csatornán kapható; • a jelet a hajóúttal párhuzamosan kell 30×15 cm-es betűmérettel elhelyezni ott, ahonnan a rádióállomás már hívható;	E. 23.
• a jel jelentése: motoros vízi sporteszköz közlekedése engedélyezett; • a jelet a hajóúttal párhuzamosan, a szakasz két végpontján kell elhelyezni ott, ahol motoros vízi sporteszköz közlekedése engedélyezett, és azt ki lehet egészíteni a II. rész 3. pontjában meghatározott kiegészítő táblával, amely a két jel egymástól való távolságát tartalmazza méterben; a nagy sebesség meghatározására a B.6 jel alkalmazható;	

II. Rész**Kiegészítő jelek**

1. Fehér alapon fekete betűkkel készült felirat, amely azt a távolságot jelzi (méterben), amelyre az alapjellel közölt rendkívüli körülmény vagy kötelezettség érvénybe lép. A kiegészítő tábla az alapjel felső éléhez helyezendő.

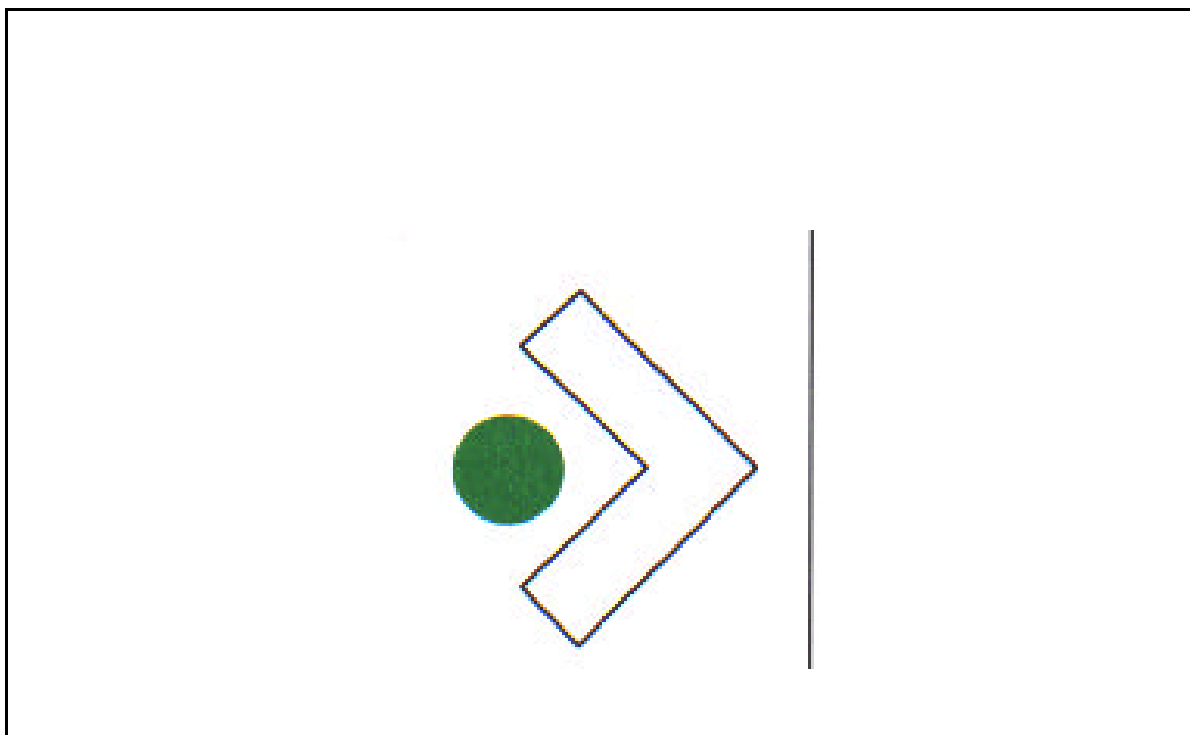

2. Kiegészítő fényjelzés: fehér világító nyíl

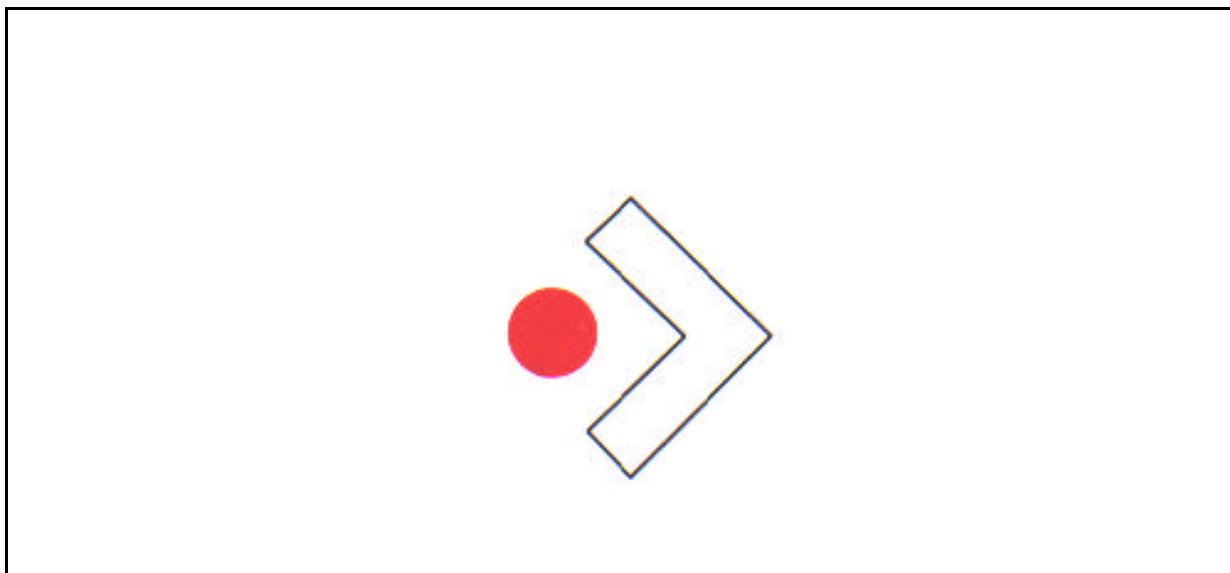

Például:

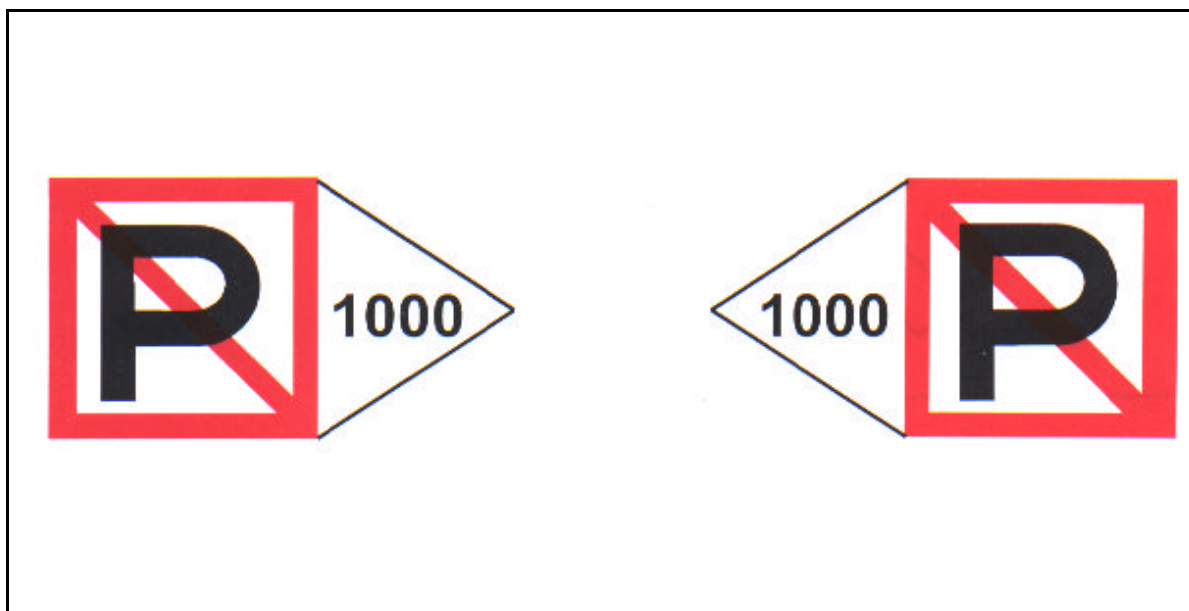
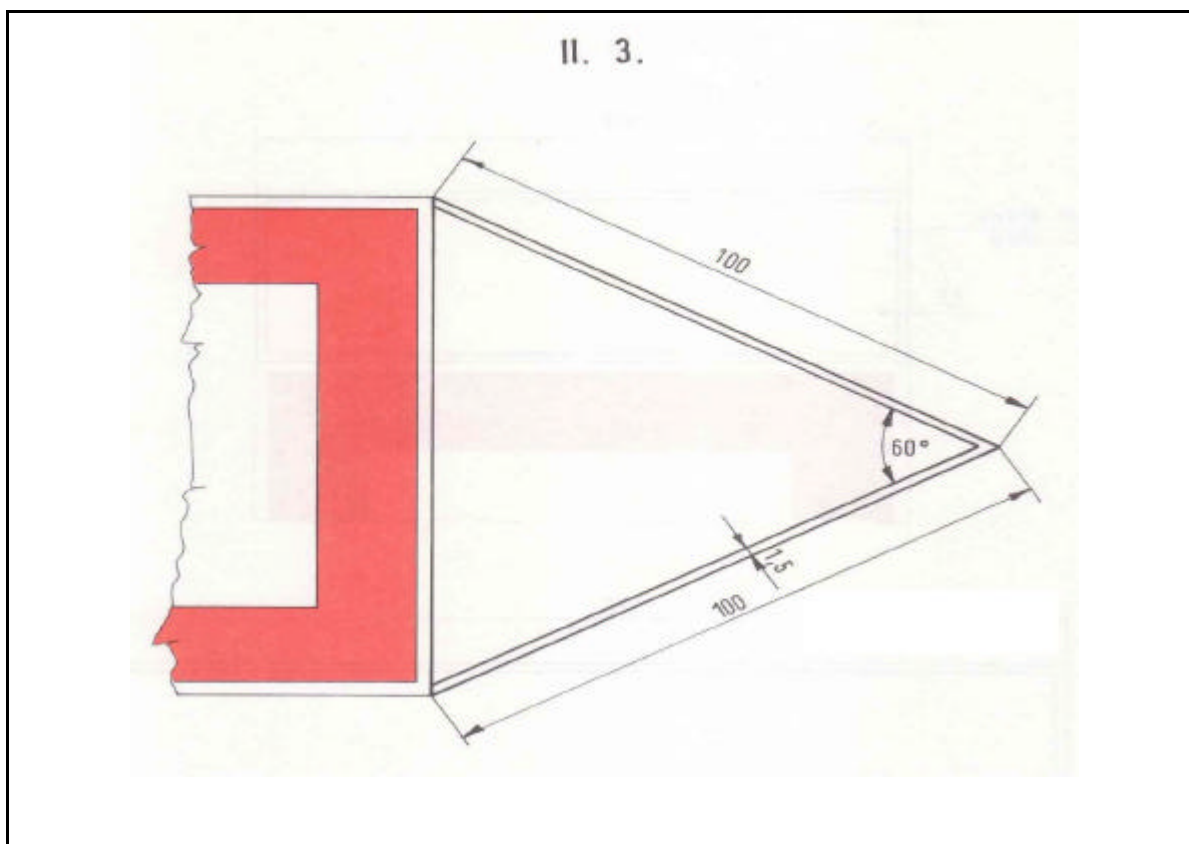
(a) zöld fénnel: megengedett a behajózás (a nyíl irányában levő medencébe)

(b) vörös fénnnyel: tilos a behajózás (a nyíl irányában levő medencébe)

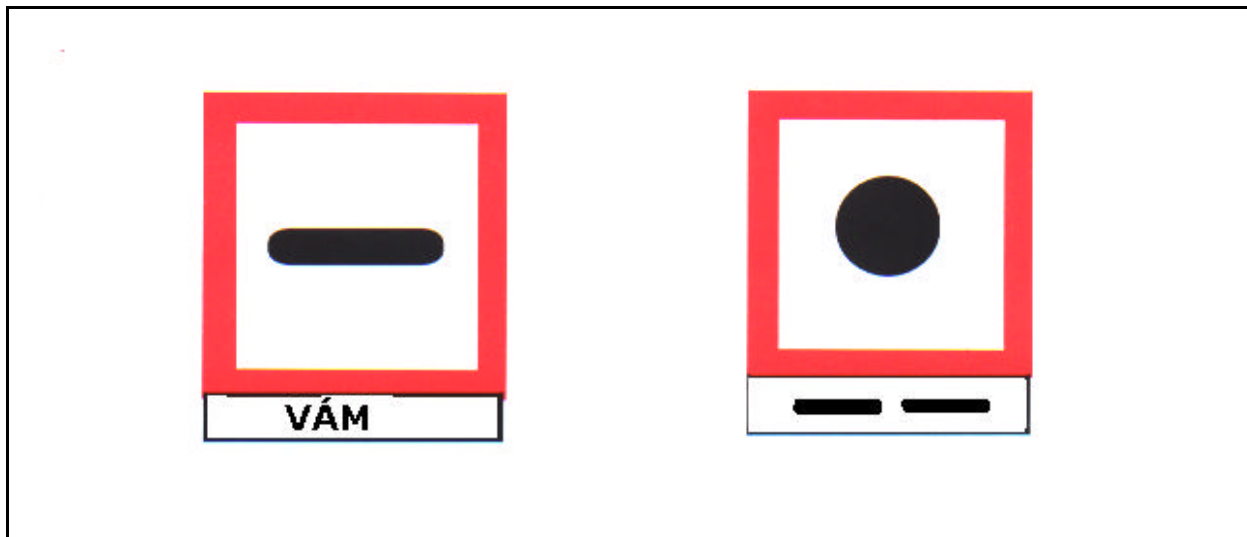
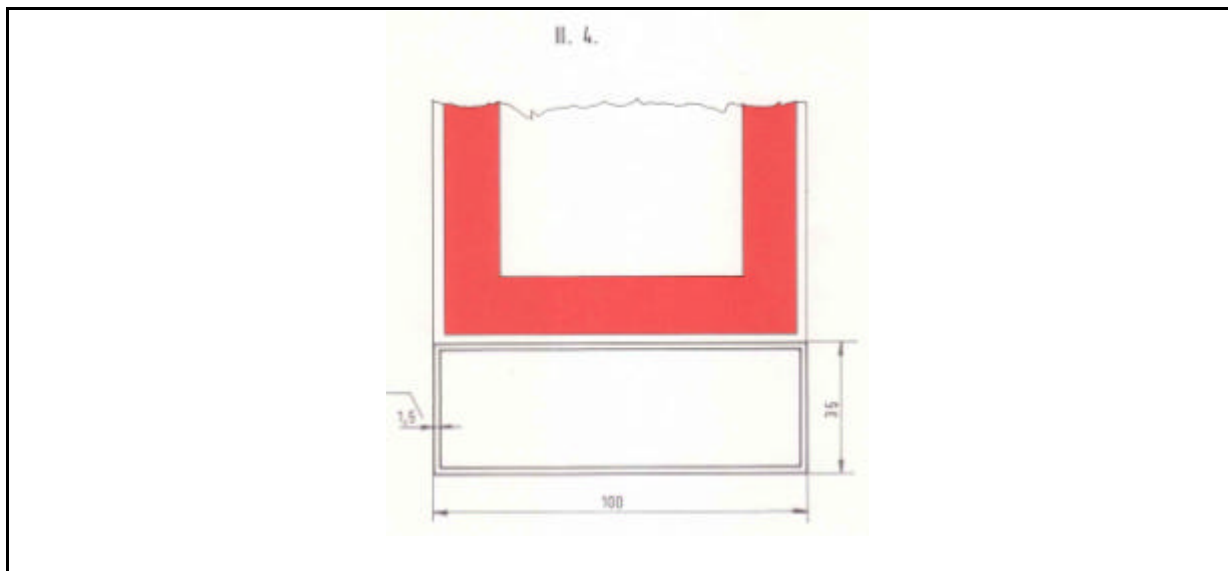

3. Kiegészítő tábla azon szakasz hosszának a jelzésére, amelyre az alapjel rendelkezései vonatkoznak. A tábla fehér alapon fekete számokkal:
- jelzi azt a távolságot (méterben), amelyre az alapjel rendelkezése vonatkozik; a tábla az alapjel oldaléléhez csatlakozik;
 - jelzi azt a távolságot a parttól, amelyre vonatkozik az alapjel rendelkezése (méterben); a tábla az alapjel alapéléhez csatlakozik;

példa

4. Kiegészítő magyarázatot vagy utasítást jelző tábla, amely az alapjelre vonatkozó kiegészítést tartalmaz, fehér alapon fekete jelzéssel, betűvel vagy számmal. A tábla az alapjel alapéléhez csatlakozik.

példa

2. számú melléklet a 27/2002. (XII. 5.) GKM rendelethez**A hajóút kitűzésére szolgáló jelek kialakítása, méretei,
elhelyezésének kiegészítő feltételei****Folyók és csatornák, illetve tavak kitűzése****1. Rész****1. A kitűző jelekkel szemben támasztott követelmények**

- A kitűző jelekkel szemben támasztott legfontosabb követelmény, hogy azok elősegítsék a víziközlekedés biztonságát.
- Ha a mederviszonyok lehetővé teszik, akkor a hajóutat úgy kell kitűzni, hogy a völgymenetben haladó úszó létesítmények a meder nagyobb vízsebességű részét, míg a hegymenetben haladók a kisebb vízsebességű részét használhassák.
- A parti kitűző jelek jelölik a hajóút irányát, és ezt egészítik ki az úszó jelek a hajóút szélének jelzésével.
- A kitűző jel a tényleges hajózási akadályt jelölje – függetlenül az osztály által meghatározott legkisebb szélességtől – és csak ott szűkítse le a hajóutat, ahol átmenetileg nem biztosítható az osztálynak megfelelő hajóútszélesség. Ez a követelmény a LKHV-t meghaladó vízállásnál a kitűző jel tényleges mederviszonyokhoz történő illesztését (oldalirányú áthelyezését) vagy időszakos jel esetében bevonását jelenti.
- A kitűző jelek által kijelölt hajóútban nem lehet kisebb vízmélység, mint a víziközlekedésben érdekeltekkel közöltek (rádióközlemény, hajósoknak szóló hirdetmény vagy tájékoztató).
- A kitűző jelek helyzetét – az általánosan meghatározott rendszerességű ellenőrzéseken kívül – minden magas vízhozam levonulását követően ellenőrizni köteles a kitűzésért felelős.
- A hajóút megjelölésére szolgáló a hajóforgalom hajózási hatóság által kihirdetett teljes szünetelésének időszakát kivéve állandóan kihelyezett parti jelet:
 - (a) a 2. számú mellékletben vagy az engedélyben meghatározott csökkentett vagy növelt méretben, valamint színben és tartalommal,
 - (b) az időjárásnak, fizikai igénybevételnek ellenálló anyagból és felfüggesztéssel,
 - (c) a rongálásra a lehető legkisebb lehetőséget engedő – üzembiztonságot fenntartó – kivitelben,
 - (d) víziúton a jel tartalmának felismerését biztosító jelrészlet kiemelésével, illetve fényvisszaverő képességet növelő festésselkell elkészíteni.
- A hajóút megjelölésére szolgáló állandóan vagy időszakosan kihelyezett úszó jelet:
 - (a) olyan tartószerkezeten kell elhelyezni, hogy annak távolról történő azonosítását elősegítse,

- (b) az úszó létesítményeknek ütközéskor a lehető legkisebb sérülést okozó és elsüllyeszthetetlen kivitelben kell kialakítani,
- (c) a hajóút felől jól látható, legalább 200 mm magasságú betűből vagy számból álló azonosító jelzéssel kell ellátni (kitűzési tervben megállapított nyilvántartási száma), továbbá fel kell tüntetni a tulajdonos közismert jelét vagy teljes nevét legalább 10 mm nagyságú betűkkel,
- (d) úgy kell rögzíteni a mederhez, hogy
 - da) a vízállás változásakor, vagy hullámozás, illetve szél hatására annak helyzete a lehető legkisebb mértékben változzon,
 - db) a vízen közlekedők biztonságát ne veszélyeztesse,
 - dc) a jel úszási helyzete, stabilitása biztosítsa folyamatos láthatóságát,
 - dd) az uszadék felrakódására a lehető legkisebb lehetőség legyen,
- (e) a hajóút mindenkor határához a kitűzési tervben jóváhagyott mértékig a lehető legközelebb kell elhelyezni.
- A jégúszót úgy kell kialakítani, hogy jég elakadás nélkül a jel fölött el tudjon haladni.
- Ha a víziút osztálya vagy a kitűzési terv alapján a kitűzésnek radarhajózásra alkalmas kivitelben kell üzemelnie, akkor a jeleknek
 - (a) a radarvisszhang bármely üzemi körülmények közti észlelhetőségét,
 - (b) a radarjel más visszhangoktól való elkülöníthetőségét,
 - (c) a radarjeltől radarjelig tartó utazást,
 - (d) valamennyi hajózási akadály biztonságos radarhajózásra alkalmas megjelölését biztosítani kell. A kitűzési tervben a hajózási hatóság meghatározhatja, hogy a víziút melyik szakasza alkalmas a radarral való biztonságos hajózásra.

2. A jelek és fények láthatósága

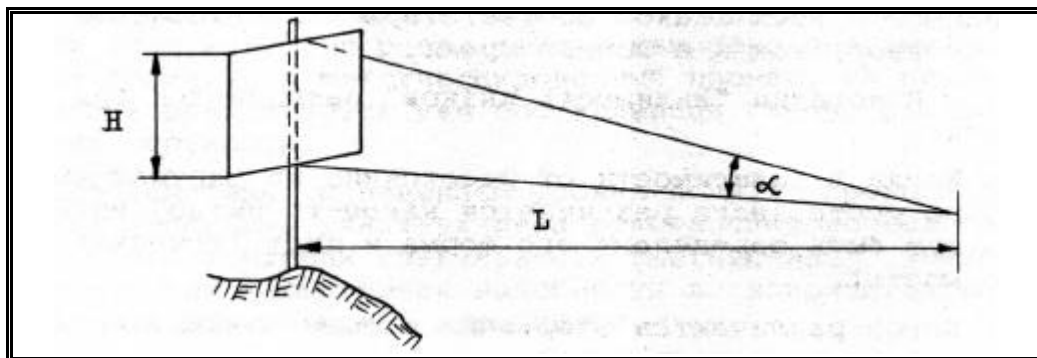
- A jelnek és a fénynek – az úszó létesítmény esetében lehetséges – bármely irányból szemlélve azonos alakot, illetve fénykarakterisztikát kell mutatnia.
- A láthatóságot az alábbiak szerint kell értelmezni:
 - elégtelen szint: a távolság miatt a környező háttérben a jel helyett csak egy folt látható, a jel alakjának és színének felismerhetősége nélkül;
 - minimálisan elégséges szint: a jel alakja felismerhető, de színe nem;
 - megfelelő szint: a jel színe és alakja tisztán látható.
- A jel láthatóságát elsősorban látószöge, a színek kontrasztja, a fényerősség kontrasztja és a légköri viszonyok határozzák meg.
- A megfelelő láthatóságot biztosító látószög (∞) megállapítására az 1. ábra értelmezése szerint a következő összefüggést lehet alkalmazni:

$$H = L * \operatorname{tg} \infty \text{ (méter)}$$

ahol: H = a jel magassági mérete (méter)

L = a szemlélési távolság (méter)

∞ = a látószög (perc, azaz ')

1. ábra: A jel látószögének értelmezése

Az egyszerű alakú jel (pl. négyzet, háromszög, tárcsa) határ látószöge a 3,5' – 5', míg az összetettebb vagy bonyolultabb jel (pl. betű, szám) határ látószöge 5' – 8'. A szemlélési távolság és a határ látószög függvényében a jel minimálisan szükséges magassági méretét az 1. táblázat tünteti fel.

1. táblázat: A kitűző jel minimális magasságának mérete a szemlélési távolság és a határ látószög függvényében

Látószög (perc)	Szemlélési távolság (méter)			
	1000	2000	3000	4000
	Minimális jelmagasság (méter)			
3	0,87	1,74	2,61	3,48
4	1,16	2,32	3,48	4,64
5	1,45	2,9	4,35	5,8

Az 1. táblázat alapján a hajózási hatóság az előírt általános méretekhez – 1 * 1 méter – képest a jel méretének növelését írhatja elő, vagy annak méretét csökkentheti.

A világító és nem világító bóják tárcsáinak (tetőjel) minimális méreteit a 2. táblázat tartalmazza:

2. táblázat: A világító és nem világító bóják tetőjeleinek minimális méretei

Víziút csoport	Víziút (szakasz)	Jel magassága (m)	Jel szélessége (m)	A tetőjel felső éle és a vízszint közti távolság (m)
A	Duna nagyhajózásra kijelölt mellékágai, Tisza, Dráva, Bodrog, Maros, tavak (kivéve Balaton)	0,6	0,35	1
B	Duna (1791 fkm alatt) Balaton	0,8	0,55	1,2
C	Sió, csatornák, egyéb folyók	0,4	0,25	0,75

A 2. melléklet 2. rész az egyes kitűző jeleket az A és B csoportnak megfelelő méretekké tünteti fel.

A hajóút veszélyes pontjait és a hajóút helyzetét jelző parti kitűző jel alapja és a tábla alsó éle közti távolság legalább 3 m, továbbá a HNV felett legalább 1,5 méter legyen. A fényvisszaverő képességet fokozó festék alkalmazása esetén annak színe és (nem teljes felületű festés esetén) alakja egyezzen meg a jel eredeti ábrájával.

Ha a jel megvilágításra kerül, akkor azt úgy kell kialakítani, hogy a víziközlekedésben résztvevőket ne vakítsa el, és ne zavarja más fontos jelek észlelhetőségét.

- A fények láthatóságát a fényerő és a légköri viszonyok határozzák meg. A különböző színű fényforrások megfelelő láthatóságához szükséges legkisebb fényintenzitása a szemlélési távolság függvényében a 3. táblázat tünteti fel.

3. táblázat: Egyes fények megfelelő láthatóságához szükséges fényintenzitás a szemlélési távolság függvényében

Szemlélési távolság (km)	Fényintenzitás (candella)	A fényforrás intenzitása (candella)		
		fehér fény	vörös fény	zöld fény
0,5	0,06	0,06	0,4	0,6
1	0,25	0,25	1,7	2,5
2	1,4	1,4	9,3	14
3	4,2	4,2	28	42
4	9,8	9,8	65	99
5	20	20	133	200

A villanó fények világító szakaszát legalább 0,5 sec hosszúságúra kell beállítani a megfelelő láthatóság érdekében.

A jelek fényjellemzőit a Hajózási Szabályzat¹ (a továbbiakban: HSZ) melléklete, illetve a hajózási hatóság átmeneti rendelkezései alapján kell szabályozni.

A fények színeinek a HSZ-hez csatolt színdiagramnak kell megfelelniük.

¹ 27/1993. (IX. 23.) KHVM rendelet a víziközlekedés rendjéről, melléklet.

3. A kitűzés elvei

- A kitűzést a víziút helyi jellegzetességeitől (pl. vízsebesség, jellemző hullámjelenség, vízszintváltozás, kanyarulati viszonyok, gázlók, speciális mederalakulatok, szigetek), illetve forgalmától, valamint a jellemző hajó / karavánalakzat méreteitől függően kell kialakítani.

3.A Folyók és csatornák kitűzése

- A hajóút szélét jelző jeleket a 3. rész 3/A pontjában a folyami kitűzési rendszert szemléltető minták alapján kell elhelyezni;
- úszó jelet kell alkalmazni akkor, ha a hajóútszélesség nem éri el víziútra előírt érték kétszeresét:
 - a hajóút szélén levő akadályt minden esetben úszó jellel kell jelölni, amelyet – ha egy jel jelzi – az akadály (folyásirány szerint) alsó végén (a hajóút felőli oldalon) kell elhelyezni (3. rész 3/A pont 1. ábra – b),
 - ha az akadály rövid, akkor azt annak felső részén világító úszó jellel, alsó végén nem világító úszóval (vagy karóval) kell megjelölni,
 - hosszan elhúzóódó akadályt – annak a hajóúthoz legközelebb eső pontjainál – világító úszó jelekkel, az ezek közé eső részeit nem világító úszókkal (vagy karókkal) kell megjelölni (3. rész 3/A pont 7. ábra),
 - zátony szélét, amely mellett hegymenetben – kedvező vízállásoknál – célszerű hajózni – függetlenül a meder szélességétől – úszó jelekkel kell megjelölni (3. rész 3/A pont 7. ábra),
 - az úszó jelet olyan távolságra kell helyezni az akadálytól, a kedvezőtlen vízmélységű területtől, hogy a hajók / karavánok közlekedése a hajózásra biztosított napszakokban (nappal vagy éjjel-nappal) biztonságos legyen,
 - az úszó jelek közül a világító és nem világító bóják a veszélyes pontokat (a gázlók alsó és felső bejáratát, a hajóutat leszűkítő vagy a hajóút széléig benyúló zátonyokat, sziklákat, kőbuckákat, szabályozási műveket, víz alatti akadályokat, pl. süllyedt hajó, horgony) megjelölik, míg az úszók és a karók a bójákat egészítik ki a kedvezőtlenebb gázlókbán, a hajóút szélét jelölik pontosabban meg, továbbá jégzajlás időszakában a bójákat helyettesítik (3. rész 3/A pont 11. ábra),
 - amennyiben a víziút éjszakai közlekedést tesz lehetővé, a hajóút szélén található akadályt, az elágazásokat, összefolyásokat, a hajóút tengelyét (parti vagy úszó) világító jelekkel kell jelölni (3. rész 3/A pont 2. ábra),
- elhelyezésénél figyelembe kell venni az áramlási képet, azaz, ha
 - a víz egy akadály felé áramlik, akkor a jelet attól a veszély elkerüléséhez szükséges – a szokásosnál nagyobb – távolságban kell elhelyezni,
 - a víz az akadály felől áramlik, akkor az akadályhoz közel kell elhelyezni,
 - az áramlás nem párhuzamos a hajóút tengelyével, akkor a világító úszó jelet úgy kell elhelyezni, hogy az áramlás onnan a hajóút felé elsodorjon, azaz a jelre hajóval fel lehessen kapaszkodni,

- a jel helyzetének ellenőrzésére kellő pontosságot biztosító mérési módszert kell alkalmazni (parti feltakaró jelekkel, elektronikus, radar vagy GPS);
- parti jelek:
 - a kis mederszélességű szakaszon elsősorban parti jeleket kell alkalmazni,
 - a parti jel elhelyezésénél és méretezésénél alapvető szempont a bármely vízállásnál és a víziút (vagy szakasz) osztályának megfelelő távolságból való megfelelő láthatóság, és biztosítani kell a jelről jelre hajózás lehetőségét,
 - a kitűzési tervben meghatározott esetben (a mindkét irányból jó láthatóság biztosítására) a jel tartószerkezetén két jelet kell elhelyezni, amelyeket a hegy-, illetve a völgymenők irányába kell elforgatni a hajóút elhelyezkedésének megfelelő szögben,
 - a hajóút kitűzésére alkalmazhatók átmeneti jelek (világító vagy nem világító) a hajóút egyik partból a másikba átmenetének megjelölésére (II. rész B.1, B.2, B.3, B.4 jelek), amelyek ott alkalmazhatók, ahol a hajóút kellően széles ahhoz, hogy elegendő csak irányát megjelölni (3. rész 3/A pont 2. ábra),
 - az átmeneti jel látótávolsága legfeljebb 3 kilométer, így ennél rövidebb átmenetek úszó jel nélkül is kitűzhetők akkor, ha a hajóút szélessége legalább kétszerese az osztályban megjelölt legkisebbnél; ha a szélesség ennél kisebb, akkor legfeljebb 1 kilométer lehet a távolság két átmeneti jel között;
 - ha a két szomszédos átmeneti jelet összekötő egyenes – a folyó kanyarulati jellemzői miatt – kívül kerül a hajóúton, akkor az átmeneti jelek közé a hajóút irányát jelző parti jelet kell elhelyezni; ez az eljárás alkalmazandó akkor is, ha az átmenet végén a hajóút a következő átmenetig a part mellett helyezkedik el (3. rész 3/A pont 2. ábra); ilyen esetekben úszó jellel az jelezhető, hogy milyen mértékig lehet kitérni az átmeneti jelek meghatározta tengelytől (3. rész 3/A pont 3. ábra),
 - a parti jel helye a különböző kitűzési szakaszokban (kisvízi, nagyvízi, téli) állandó;
- a gázlók kitűzésénél:
 - a jelről jelre utazást biztosítani kell,
 - a kitűzést átmeneti jelekkel, parti jelekkel és/vagy úszó jelekkel kell jelölni a gázló típusától függően (3. rész a) pont 8–11. ábrák),
 - rövid gerincű (ún. jó) gázlót a sodorvonalba eső mélyebb rész felső és alsó bejáratát kell egy-egy úszó jellel megjelölni (3. rész a) pont 10. ábrák); ha mélyebb mederrész kanyarulatot képez, vagy erős keresztáramlások lépnek fel, akkor kiegészítő jeleket kell alkalmazni a gázló széleinek jelölésére (3. rész a) pont 9. ábra).
- hidak térségének kitűzésénél:
 - meg kell jelölni a hajóút irányát és – szükség esetén – széleit,
 - a megjelölésre – a híd térségétől függően – úszó, parti jeleket és a hídnyílások jelölésre alkalmazott jeleket lehet alkalmazni,
 - a híd hajózásra kijelölt nyílását kizárólag a 2. rész A.10, D.1, D.2 jeleivel szabad jelölni,

- figyelembe kell venni az áramlási és mélységviszonyokat,
- a kedvezőtlen vízmozgásokat (keresztáramlás, limány) az úszó jelek célirányos elhelyezésével jelezni kell (az úszó jelezze elhelyezkedésével az áramlás irányát),
- egyenes és széles szakaszon elhelyezkedő hídnál, ahol az áramlás iránya párhuzamos a hídnyílás tengelyével, – szükség esetén – tengelybójával lehet a hídban a hajóút tengelyét megjelölni,
- ha a tájékozódást jobban segíti, akkor a nyílás hajóútjának tengelyének megjelölésére parti jeleket kell alkalmazni (3. rész a) pont 12. ábra), a jeleket olyan távolságban kell elhelyezni a hídtól, hogy a láthatóság a hídba történő behajózásig fennmaradjon,
- ha az előző bekezdésekben meghatározott kitűzés megvalósíthatatlan vagy nem nyújt kellő biztonságot, akkor a hídnyílás kitűzésére úszó jeleket kell alkalmazni (3. rész a) pont 13. ábra),
- ha a híd térségében az áramlás iránya nem párhuzamos a hajóút tengelyével, a híd feletti kitűzés két pár bójából álljon, amelyek a hídtól 100–200 méterre, illetve a távolabbi 400–700 méterre legyen a hídtól; a bójapárok által kijelölt hajóút tengelyének meg kell egyeznie az áramlás irányával, biztosítva a tengely irányát követve a hajók / karavánok biztonságos behajózását; a híd alatt 100 méterre egy bójapár helyezhető el (3. rész a) pont 14. ábra); a híd feletti (bevezető) bójapárok kiegészítésére – felkapaszkodást elősegítő – kiegészítő úszó jel (bója, úszó, karó) helyezhető el, ha azt a hajózás biztonsága szükségessé teszi,
- az átfeszítéseket és a hidak hajózási nyílásának pilléreit radarjellel kell ellátni;
- radarreflektorok elhelyezése és kialakítása:
 - víziútnál, amelynek kitűzését – osztálya alapján – folyamatos hajózásra alkalmasan kell végezni, valamennyi úszó jelet és bármely rögzítési módú karót, jégúszót, továbbá a 2. melléklet C.1, C.2 és C.3 jeleit radarreflektorral kell felszerelni,
 - az alapjeleket kiegészítő és az akadályokat jelző önálló radarreflektorokat a 4. részben meghatározottak szerint kell kialakítani,
 - a víziút akkor tekinthető radarhajózásra megfelelően kitűzöttnek, ha
 - a radarreflektorral felszerelt jelek bármely időjárási körülmények között megfelelő visszhangot adnak,
 - a jelről jelre hajózás akkor biztosított, ha a jelek közötti távolság a hajóút szélességének ötszörösét nem haladja meg,
 - a radarreflektorral ellátott jeleket egymástól és árnyékoló objektumtól legalább 15 méter távolságban kell elhelyezni,
 - radarjellel kell ellátni a kikötő vízterületén a hajózási hatóság által meghatározott objektumot,
 - kitűző jelen:
 - a radarreflektor elhelyezése nem változtathatja meg a jel alakjellemzőit, és színének meg kell egyeznie a jel alapszínével.

3.B Tavak kitûzése

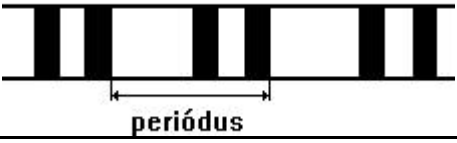
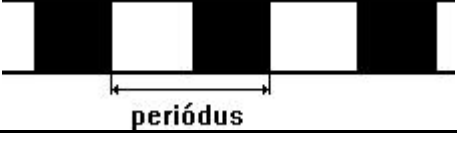
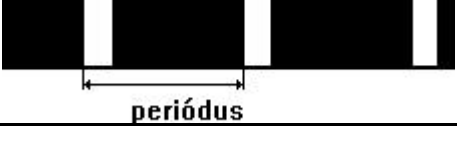
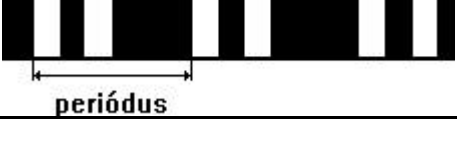
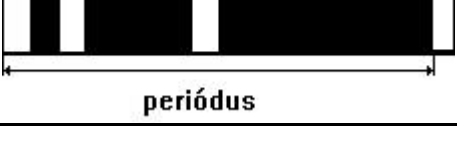
A tavak hajóútjának jelzésére a következô jelek és jelzések alkalmazhatók:

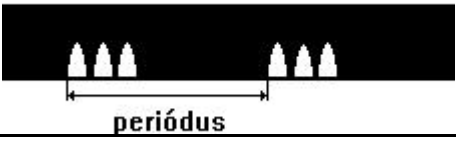
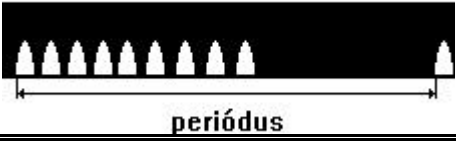
B-I. Fejezet

FÉNYJELZÉSEK

Fény	a kitûzés jelzésére használatos különleges fény
Állandó fény	folytonos fényt kibocsátó, állandó fényerejû és színû fény
Ritmikus fény	jellegzetes és időszakosan ismétlődô felvillanás sorozatokból álló, állandó fényerejû és színû fény

A fények ritmusa

Villogó fény egy felvillanással	
Csoportosan elsötétülô fény	
Állandó fázisú fény	
Villogó fény egy felvillanással	
Felvillanás-csoportokból álló fény	
Összetett felvillanás-csoportokból álló fény	

Folytonosan ismétlődő gyors felvillanásokból vagy folytonosan ismétlődő nagyon gyors felvillanásokból álló fény	
Gyors felvillanás-csoportokból vagy	
Nagyon gyors felvillanás-csoportokból álló fény*	
	

Megjegyzés:

* Az adott esetben a hosszú felvillanás elősegíti a ritmus pontos megkülönböztetését.

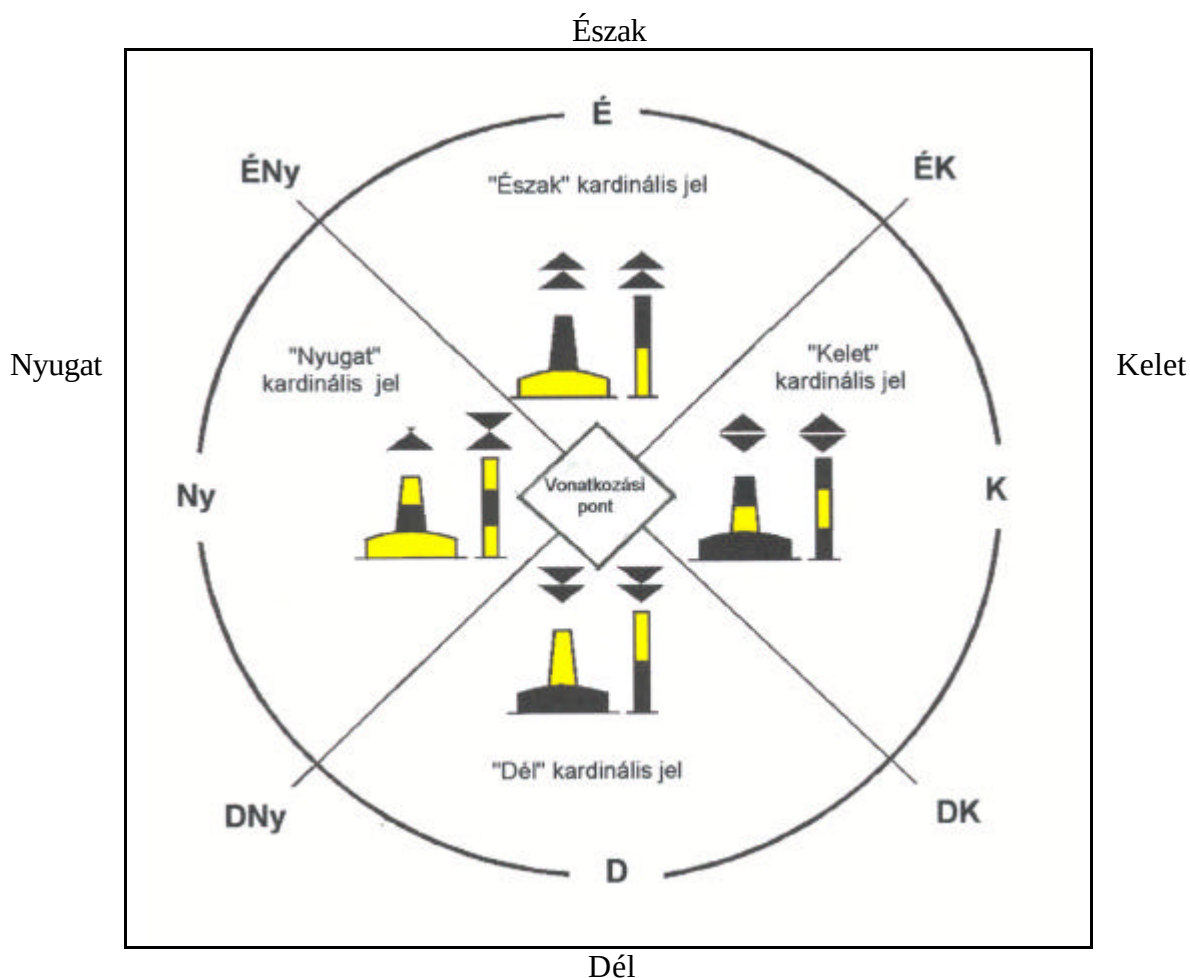
*B-II. Fejezet**KIEGÉSZÍTŐ JELZÉSEK**B-II. A Fejezet*

*Veszélyes helyeket, hajózási akadályokat
és rendkívüli jellegű akadályokat határoló jelek*

1. Kardinális jelek

a) A körnegyedek és jelek meghatározása

A négy körnegyed ("Észak", "Kelet", "Dél", "Nyugat") a megjelölendő pontból kiinduló ÉNy-ÉK, ÉK-DK, DK-DNy, DNy-ÉNy valódi tájolóiránylatok határolják. A kardinális jel annak a körnegyednek a nevét viseli, amelyben el van helyezve. A kardinális jel neve arra utal, hogy a jelhez képest a jel nevét viselő körnegyed felől kell elhaladni (B-II.A – 1. ábra).

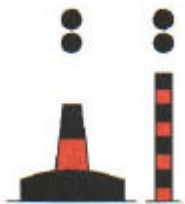
B-II. A – 1. ábra

b) A jelek kialakítása

"Észak" kardinális jel	Szín	Felső része fekete, alsó része sárga
	Alak	Karó vagy úszó, csúcsjellel
	Csúcsjel	Két egymás felett elhelyezett csúcsával felfelé álló fekete kúp
	Fény (amennyiben van)	Szín: fehér Ritmus: folytonosan ismétlődő nagyon gyors felvillanások
"Kelet" kardinális jel	Szín	Fekete, egy széles vízszintes sárga sávval
	Alak	Karó vagy úszó, csúcsjellel
	Csúcsjel	Két egymás felett elhelyezett, alaplapjával egymás felé forduló fekete kúp
	Fény (amennyiben van)	Szín: fehér Ritmus: három gyors vagy nagyon gyors felvillanásból álló csoport
"Dél" kardinális jel	Szín	Felső része - sárga, alsó része - fekete
	Alak	Karó vagy úszó, csúcsjellel
	Csúcsjel	Két egymás felett elhelyezett csúcsával lefelé álló fekete kúp
	Fény (amennyiben van)	Szín: fehér Ritmus: hat gyors vagy nagyon gyors felvillanásból álló csoport, melyet legalább 2 sec hosszú felvillanás követ
"Nyugat" kardinális jel	Szín	Sárga, egy széles vízszintes fekete sávval
	Alak	Karó vagy úszó, csúcsjellel
	Csúcsjel	Két egymás felett elhelyezett, csúcsával érintkező fekete kúp
	Fény (amennyiben van)	Szín: fehér Ritmus: kilenc gyors vagy nagyon gyors felvillanásból álló csoport

2. Különálló veszélyes helyeket jelző jelek

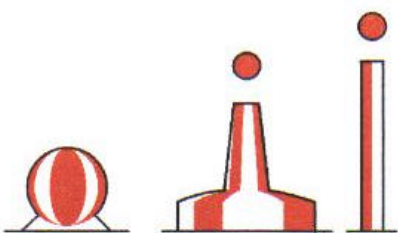
Különálló veszélyes helyeket jelző jel a hajózható vizek által határolt különálló veszélyes helyen kell elhelyezni, vagy az ilyen veszélyes hely felett lehorgonyozva.

 Veszélyes hely megjelölésére szolgáló jelek. Az elhaladás a jel bármely oldala mellett megengedett.	Szín: Fekete, egy vagy több széles vízszintes vörös sávval Alak: Bármilyen, általában úszó vagy karó csúcsjellel Csúcsjel: Két egymás felett elhelyezkedő fekete gömb Fény (amennyiben van): Szín: fehér Ritmus: két felvillanásból álló csoport
--	--

B-II. B Fejezet

A hajóút tengelyvonalának, a hajóút középvonalának és kikötőhelyek jelölése

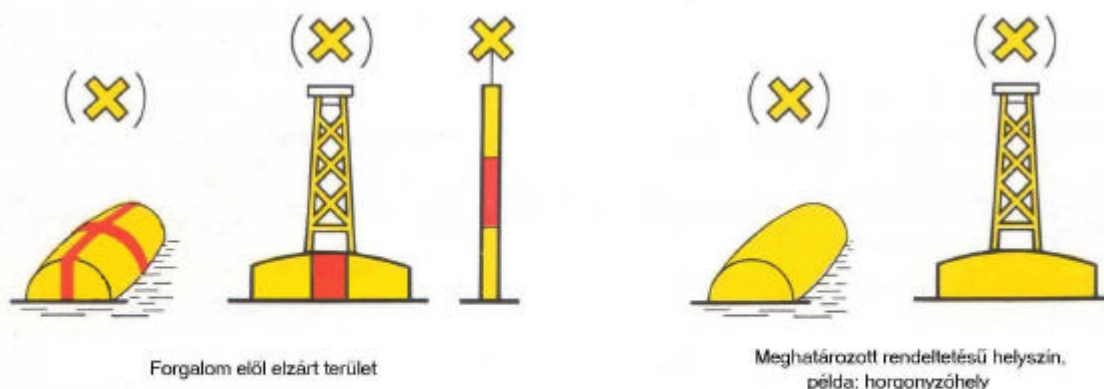
Biztonságos vizek jelzésére alkalmazható jelek:

 A hajóút középvonalának jelei	Szín: Függőleges vörös és fehér sávok Alak: Gömb alakú bója; karó vagy úszó csúcsjellel Csúcsjel (amennyiben van): egy vörös színű gömb Fény (amennyiben van): Szín: fehér Ritmus: állandó fázisú villogó fény egy felvillanással, egy hosszú felvillanás 10 másodpercenként vagy a MORSE ABC "A" jele
--	--

B-III. Fejezet

TILTOTT VAGY KORLÁTOZOTT ZÓNÁK JELZÉSE

1. Különleges jelek:

Szín	sárga
Alak	bármilyen, de a kitűzési jelektől eltérő alakú
Csúcsjel (amennyiben van)	sárga színű "X" alakú jel
Fény (amennyiben van)	szín: sárga ritmus: bármilyen, az I. fejezetben leírt ritmusokat kivéve

2. A tilalom vagy korlátozás jellege megadható írott formában is (például térképeken), továbbá tájékoztatás segítségével is a helyszínen. A tájékoztatás a helyszínen a sárga bójákon is megadható. A tájékoztatás jelölhető csúcs-alakjelekkel, a bójákon elhelyezve, a fentiekben leírt alakjelek helyett. Például azok a bóják, amelyek a hajózás számára teljesen tiltott zónát határolják, viselhetnek egy rúdon elhelyezett merev, vörös színű háromszög alakú zászlót. A tájékoztatás megadható a parton elhelyezett táblákkal, amelyek az 1. számú melléklet A.1 (áthaladást tiltó) jelével, vagy C. sorozatszámú korlátozó jelek egyikét képezik. Ezek a táblák szükség szerint kiegészíthetők az 1. számú melléklet II. rész 3. pontjában megadott kiegészítő jelzéssel, amelyek megmutatják az adott jel hatálya alá eső szakasz irányát.

3. Ha az egy vagy több hajótípus vagy munkák számára tiltott vagy *korlátozottan használható* part menti zónán keresztül egy olyan csatorna jelölhető ki, amelyben az említett hajótípus *korlátozottan használható* (kivéve a 3. számú melléklet 7. pontjában meghatározottak szerint jelzett kikötőbejáratokat), abban az esetben e csatorna határai, ismételten, sárga bójákkal jelölhetők meg. A csatorna bejáratánál elhelyezkedő két bója felső része, amennyiben szükséges, a csatornából kihajózó hajóról nézve a jobb oldali vörös színű, a baloldali pedig zöld színű lehet. A parton, az 1. számú melléklet

E. sorozatszámú jeleivel, meghatározható az engedélyezett hajótípust, illetve tevékenységet (például a "vízisízés"-t engedélyező jelzéssel – E.17 –, amely meghatározza a vízisí csatornát egy olyan területen, ahol maga a hajózás, vagy csak a vízisízés tilos). Ezek a jelek szükség szerint kiegészíthetők az 1. számú melléklet II. rész 3. pontjában megadott kiegészítő jelzéssel. Ahol egy zónában egynél több tevékenység végezhető, kijelölhető egy olyan csatorna, amelyben csak egyféle tevékenység végezhető; a csatorna széleit a fent leírtaknak megfelelően lehet kijelölni. Egy tábla a parton meghatározhatja az engedélyezett tevékenységet.

B-IV. Fejezet

EGYÉB BÓJÁK

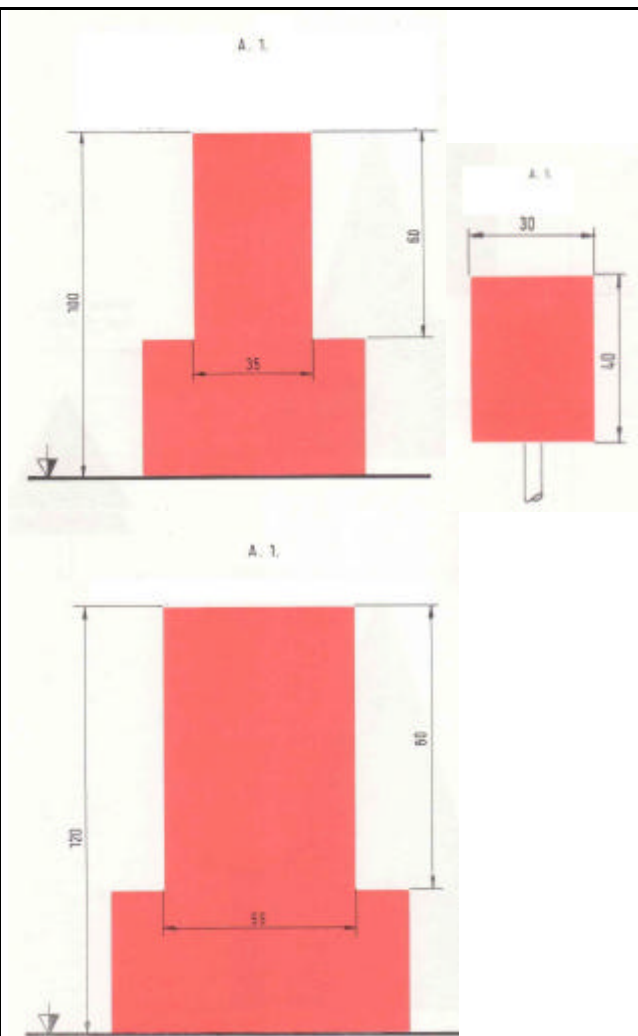
A fentiekől eltérő célokhoz szükséges bóják fehér színűek. Ezeken a bójákon tájékoztató ábrák is feltüntethetők.

A B-I–IV. fejezetben ismertetett jelek, jelzések elhelyezésének lehetőségeiről a 3.B részben található ábra ad tájékoztatást.

2. Rész**A kitűző jelek folyón és csatornán****A hajóút helyzetét jelző úszó jelek****A.1**

a jel jelentése:

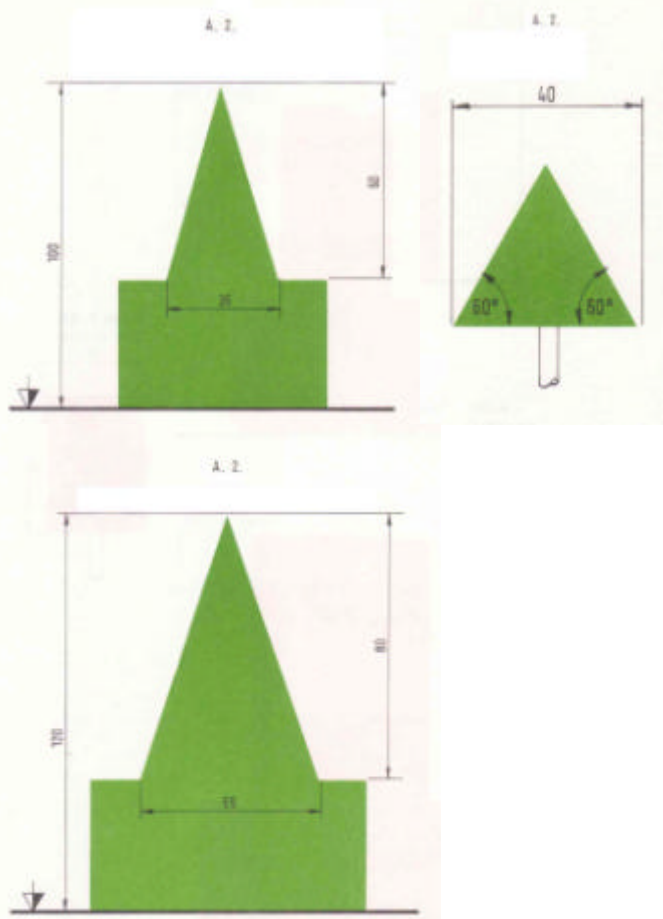
- a hajóút jobb oldalát és a hajóút irányát jelzi,
- a hajóút jobb oldalát határolja el a víziút jobb oldalán levő veszélyes helyektől;

A.2

a jel jelentése:

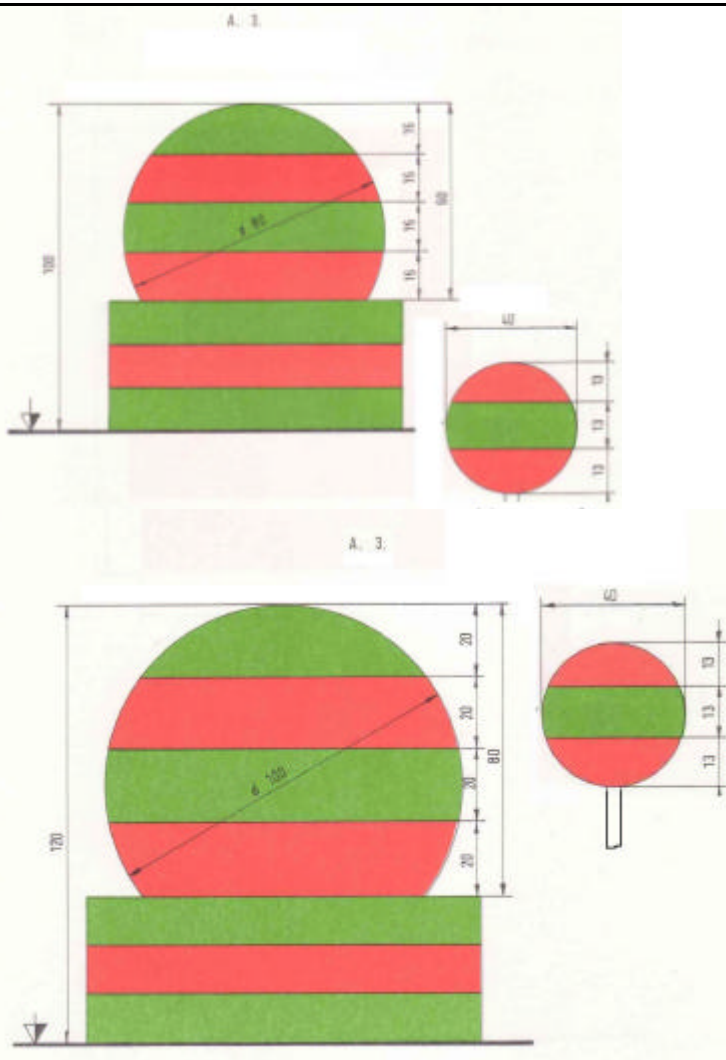
- a hajóút bal oldalát és a hajóút irányát jelzi,
- a hajóút bal oldalát határolja el a víziút bal oldalán levő veszélyes helyektől;

A.3

a jel jelentése:

- a hajóút szétágazását vagy összefolyását jelzi,
- jelezhet a hajóútban mindkét oldalról kikerülhető hajózási akadályt;
- a jel mindkét oldalról kerülhető;

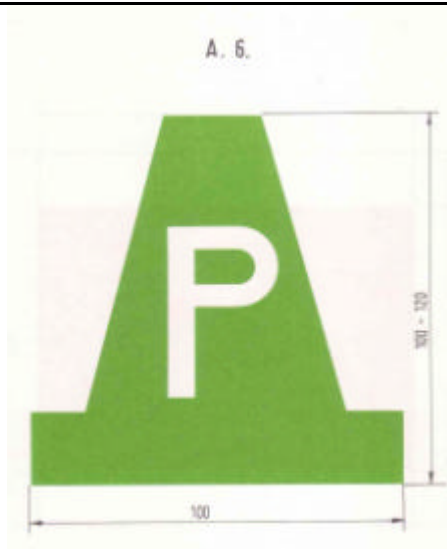

A.5

- a hajóút jobb oldalát és a veszteglőhelytől elhatároló jobboldali (világító) bója;

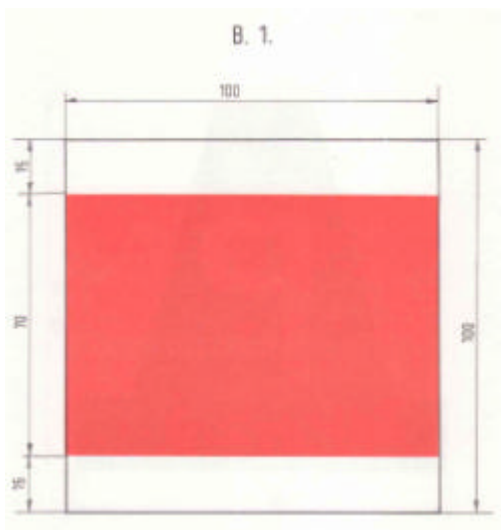
A.6.a

- hajóút bal oldalát és a veszteglőhelytől elhatároló baloldali (világító) bója;

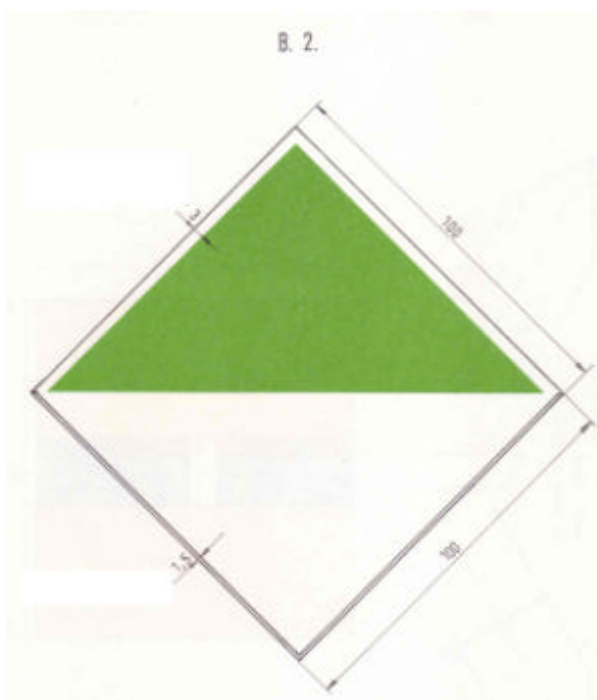

A hajóút helyzetét jelző parton elhelyezett jelek**B.1**

- jobbsparti irányjel;
- a hajóút parthoz viszonyított megközelítő irányának jelzésére szolgáló jel;
- az úszó jelekkel együtt határolja a hajóutat, ahol az a jobb parthoz közelít;
- iránytartást elősegítő jelként alkalmazható;

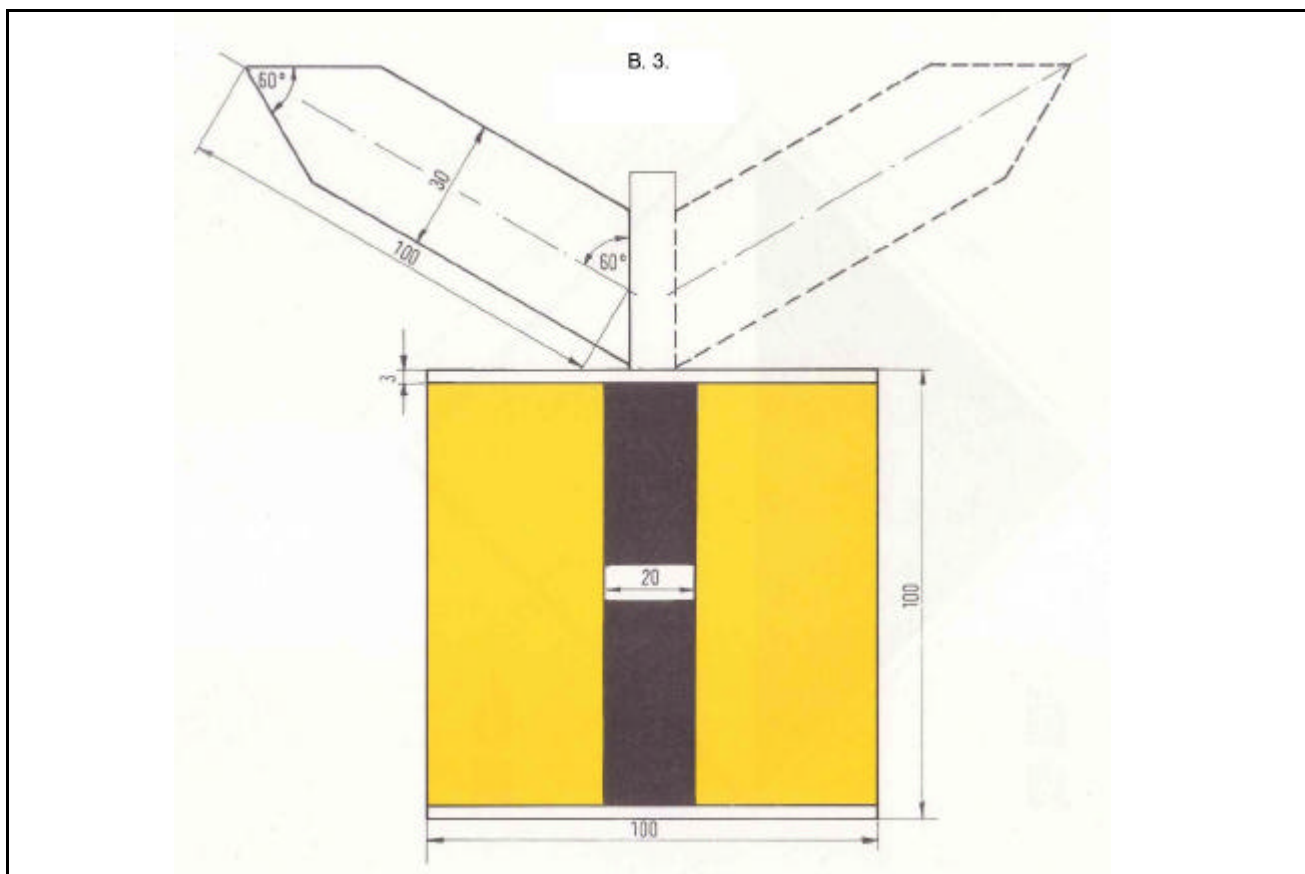
B.2

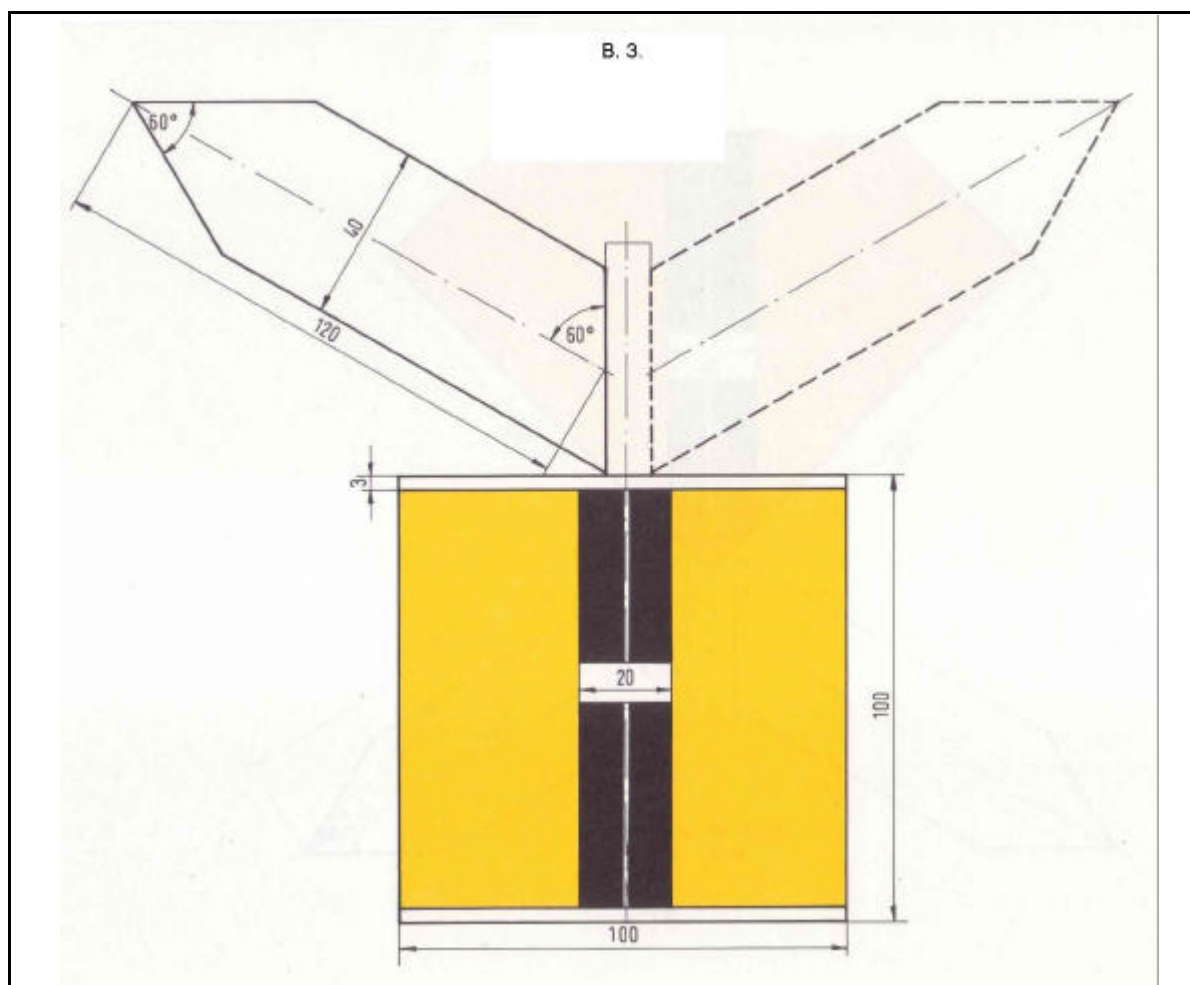
- balparti irányjel,
- a hajóút parthoz viszonyított megközelítő irányának jelzésére szolgáló jel;
- az úszó jelekkel együtt határolja a hajóutat, ahol az a bal parthoz közelít;
- iránytartást elősegítő jelként alkalmazható;

Az átmenet jelzése**B.3**

A hajóút egyik partból a másikba való átmenetének kezdetét, illetve végét jelzi a jobb parton.

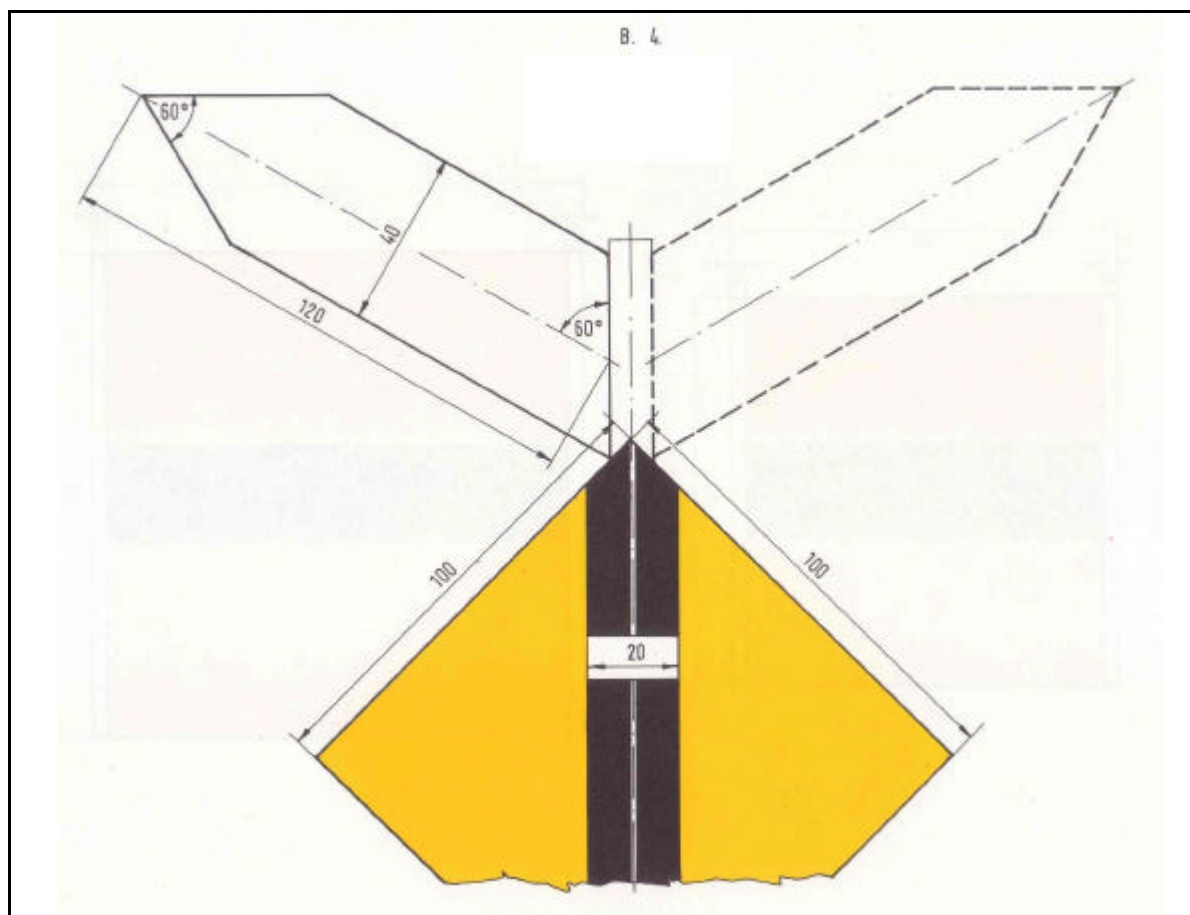
A. méret

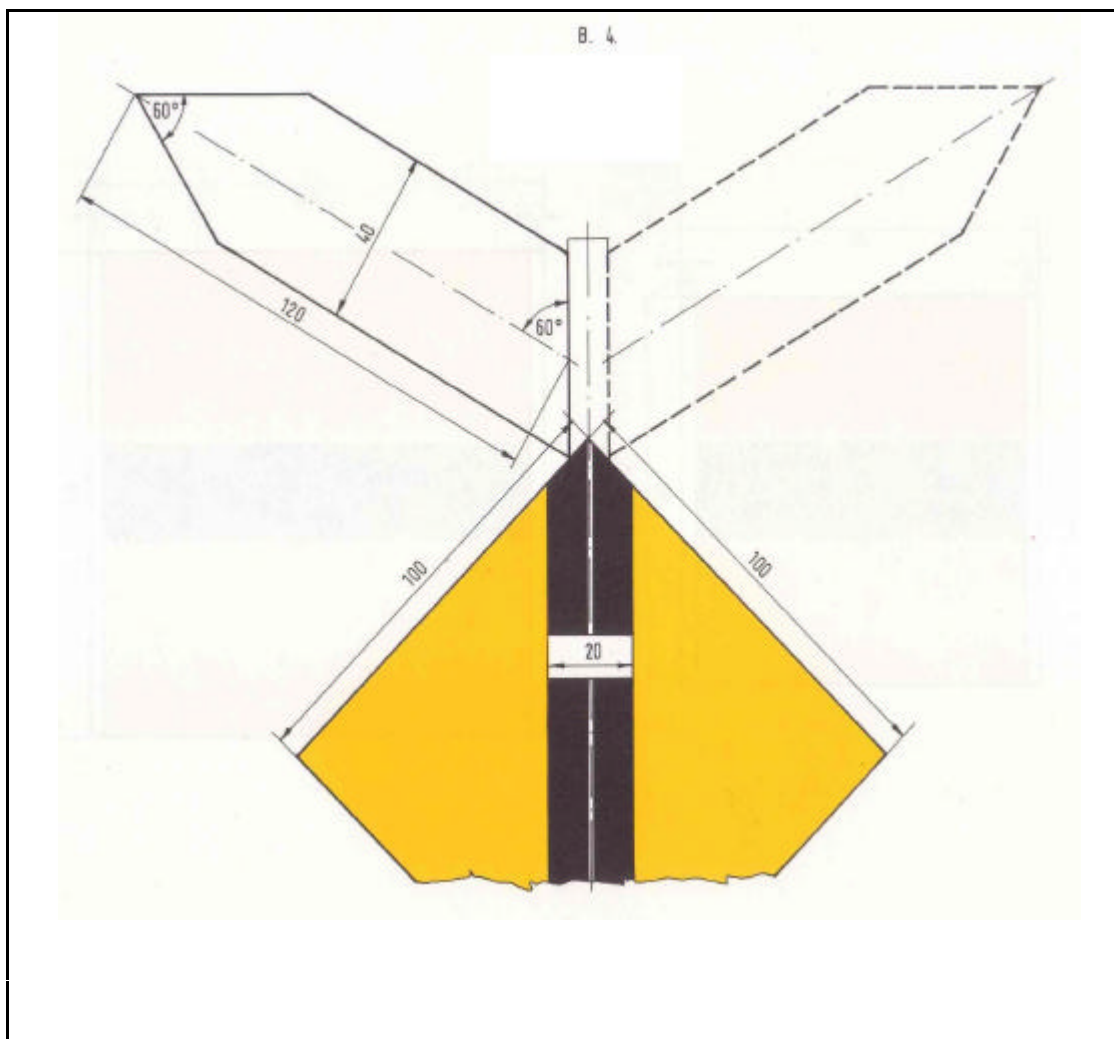

B. méret

B.4

A hajóút egyik partból a másikba való átmenetének kezdetét, illetve végét jelzi a bal parton.

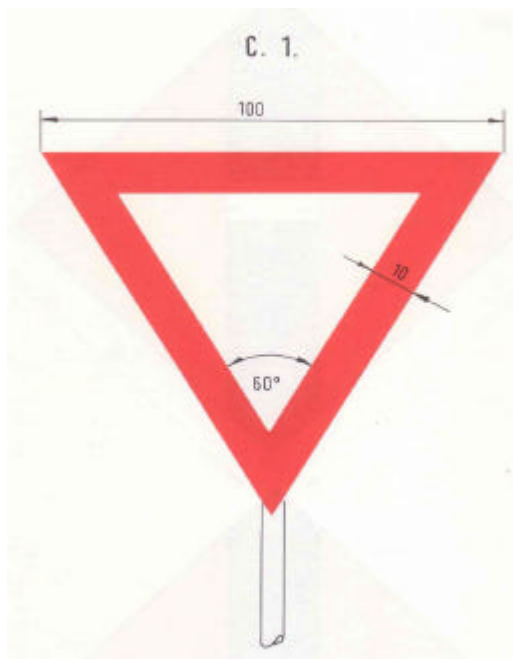

B. méret

Veszélyes helyeket és hajózási akadályokat határoló jelek**C.1**

- a jel a veszélyes pontok határolására, a mederbe nyúló műtárgyak jelölésére szolgál kisegítő jelként a jobb parton vagy közelében;
- használható magas vízállásnál víz alá kerülő part, sarkantyúk jelölésére;

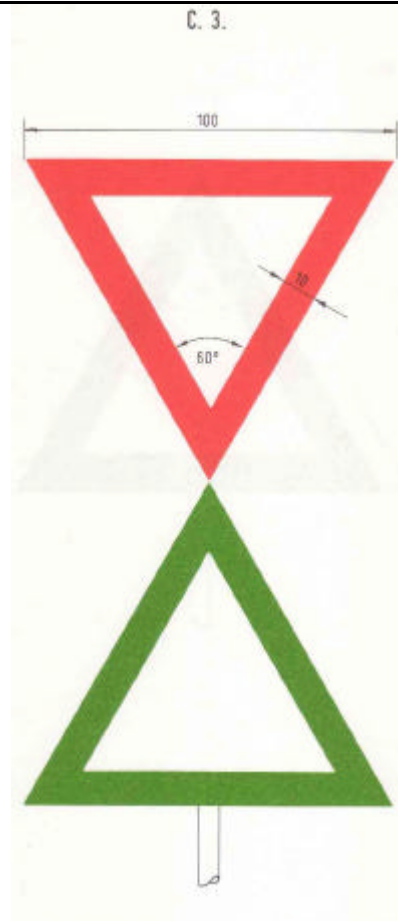
C.2

- a jel a veszélyes pontok határolására, a mederbe nyúló műtárgyak jelölésére szolgál kisegítő jelként a bal parton vagy közelében;
- használható magas vízállásnál víz alá kerülő part sarkantyúk jelölésére;

C.3

- a jel a veszélyes pontok határolására, a mederbe nyúló műtárgyak jelölésére szolgál kisegítő jelként a mederben található elágazásnál, sziget végénél, csatorna és hajózható mellékfolyó torlatánál;
- használható magas vízállásnál víz alá kerülő mederben levő akadály jelölésére;

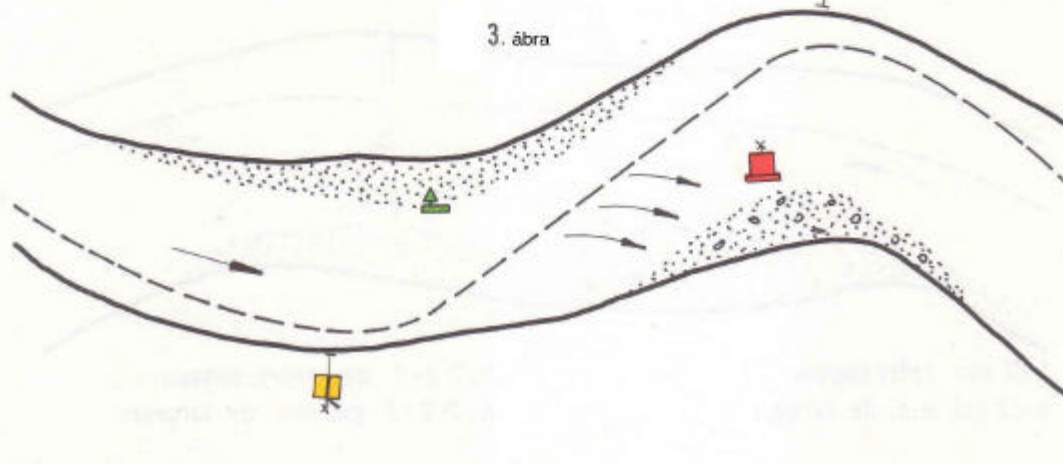
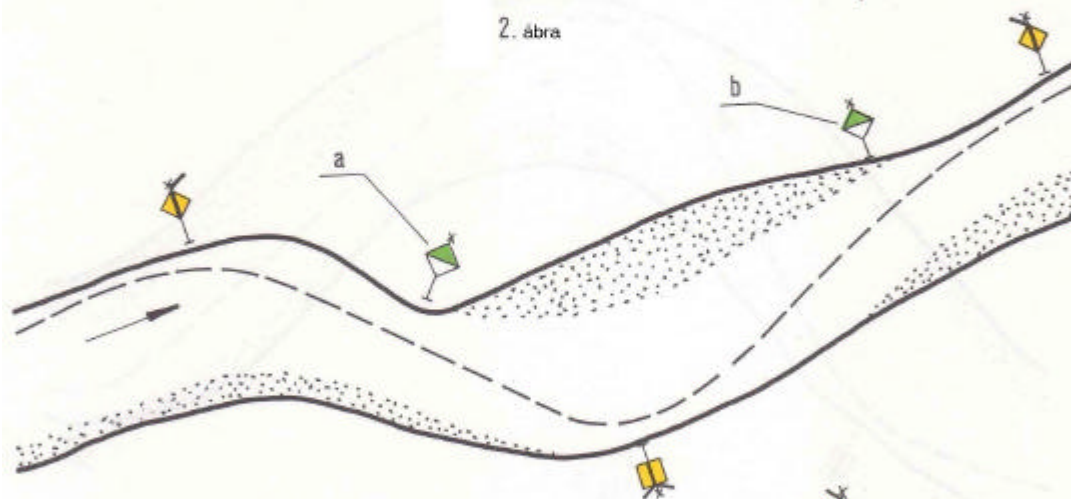
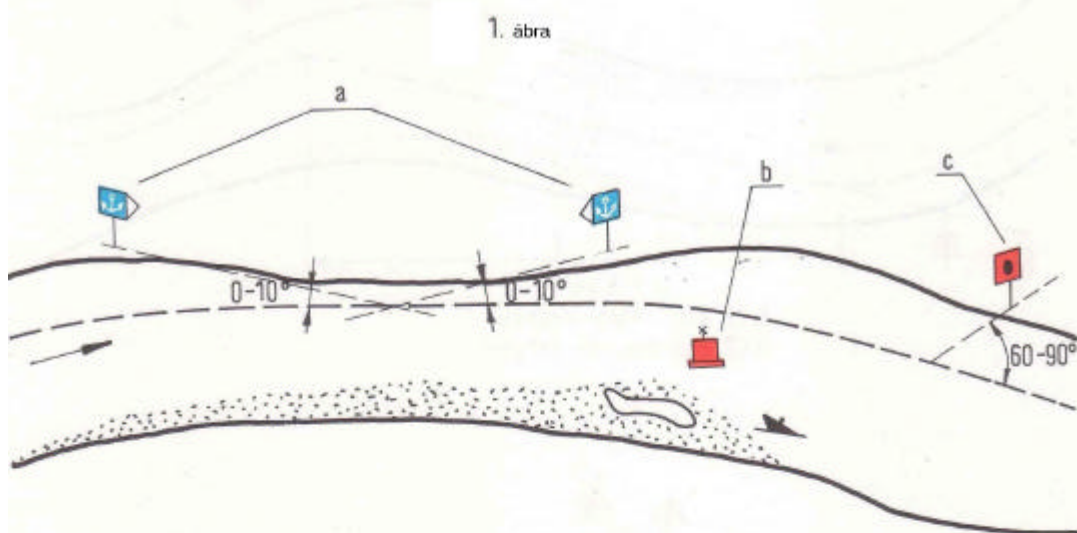
3. Rész

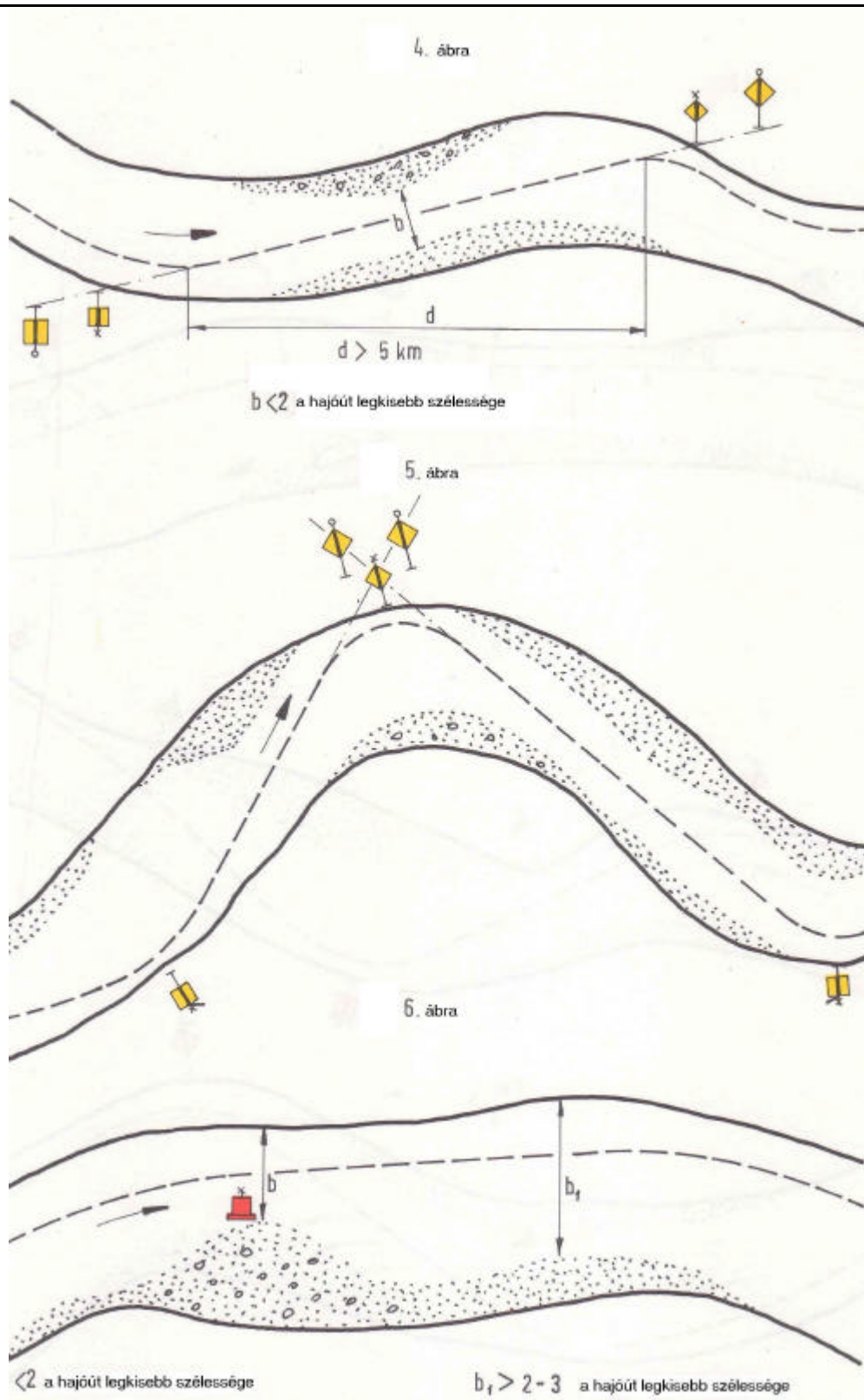
Kitűzési rendszer

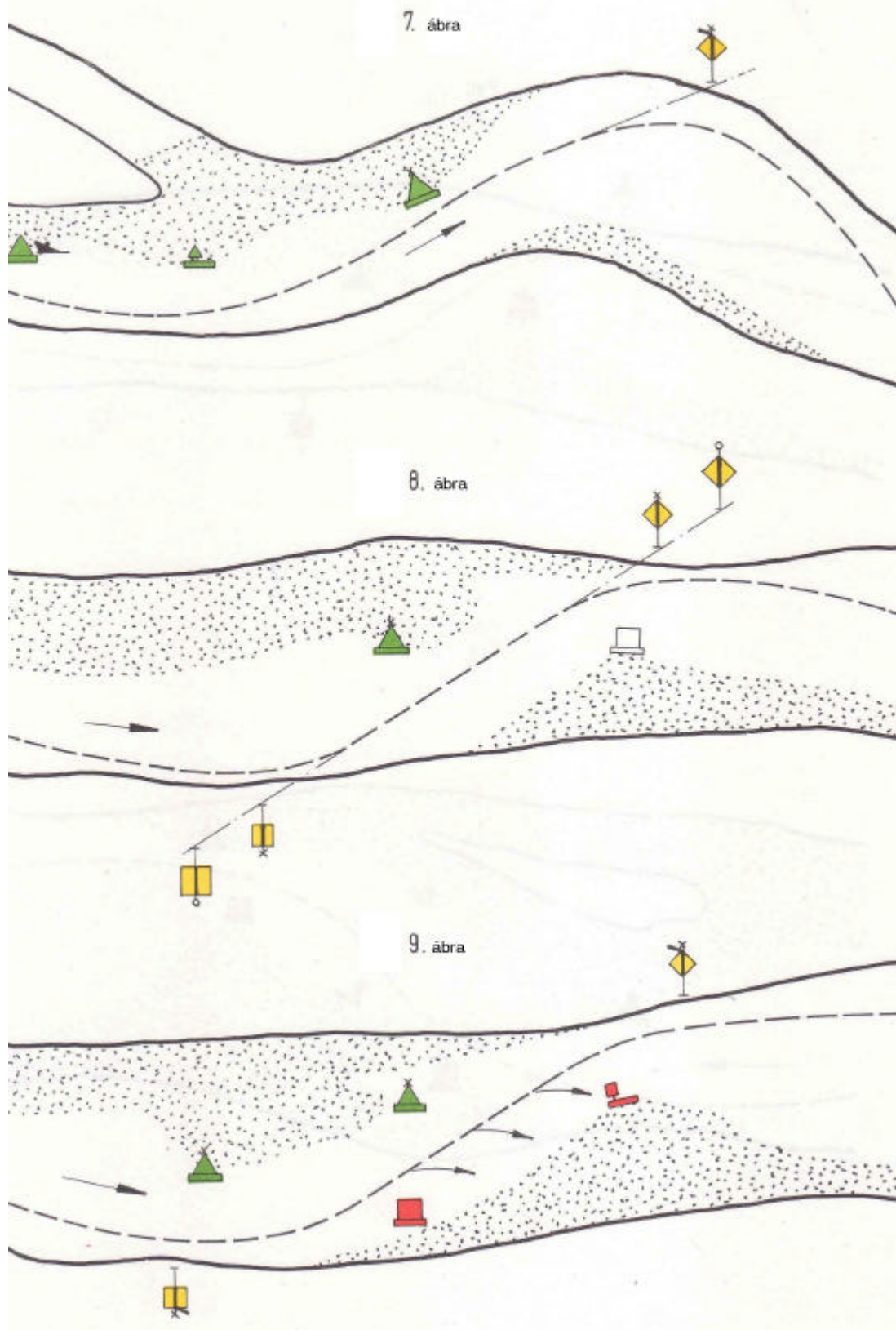
A folyók és csatornák, illetve a tavak kitűzésének rendszerére vonatkozó irányelveket az a) és b) pontokban foglalt minták szerint kell kialakítani.

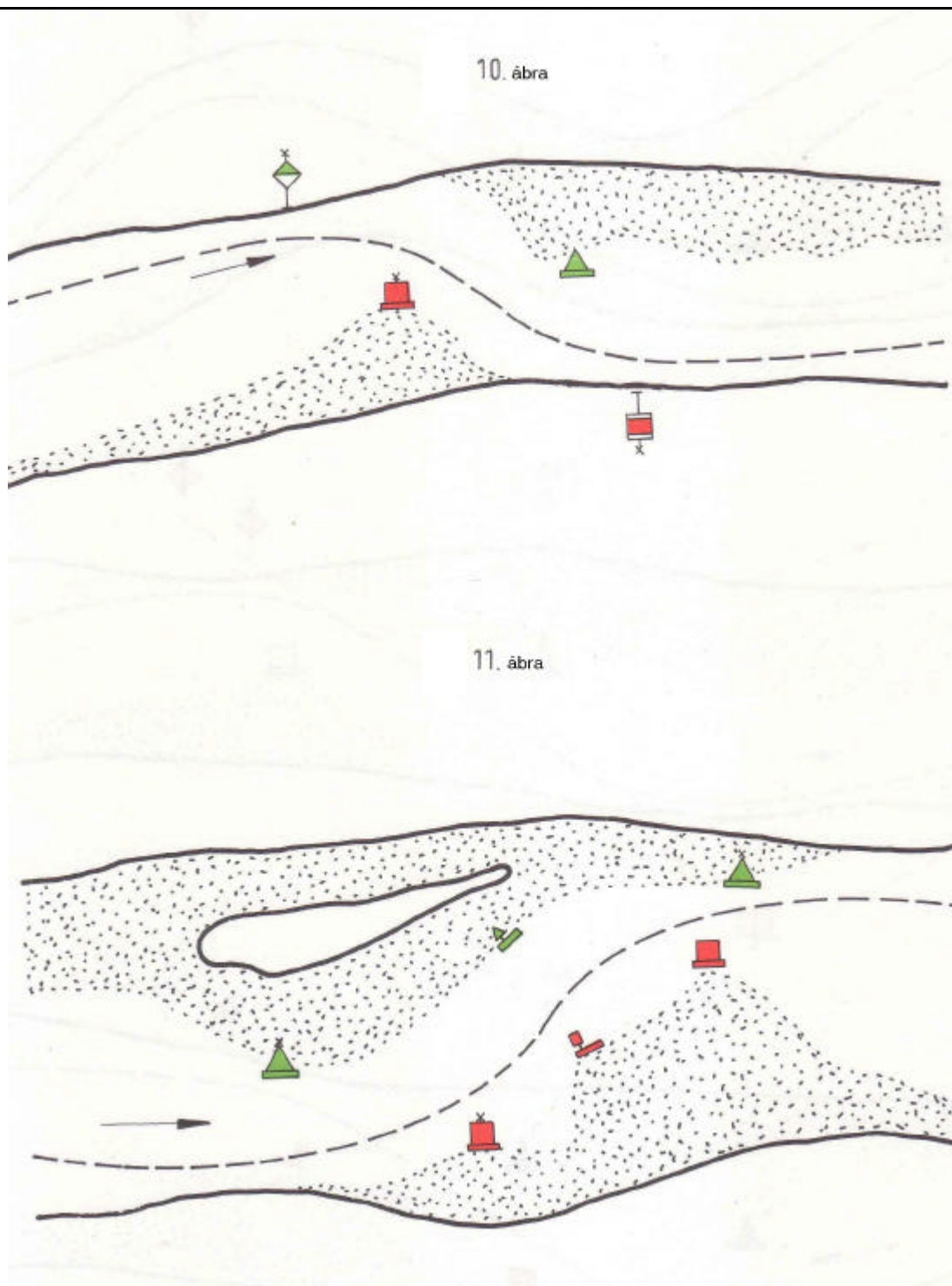
3.A Folyami kitűzési rendszer

A folyók és csatornák kitűzését az 1. részben meghatározott elvek alapján a következő minták (1–14. ábra) alapján kell végezni:

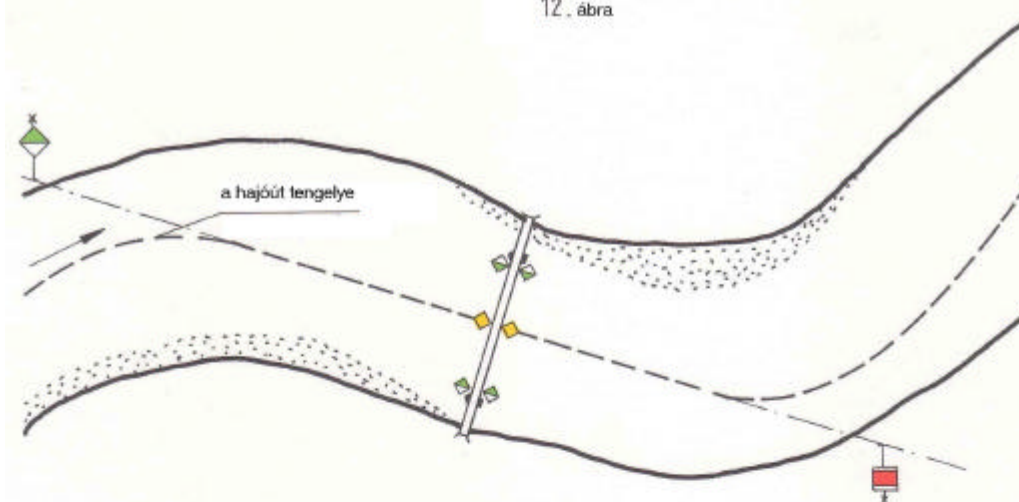

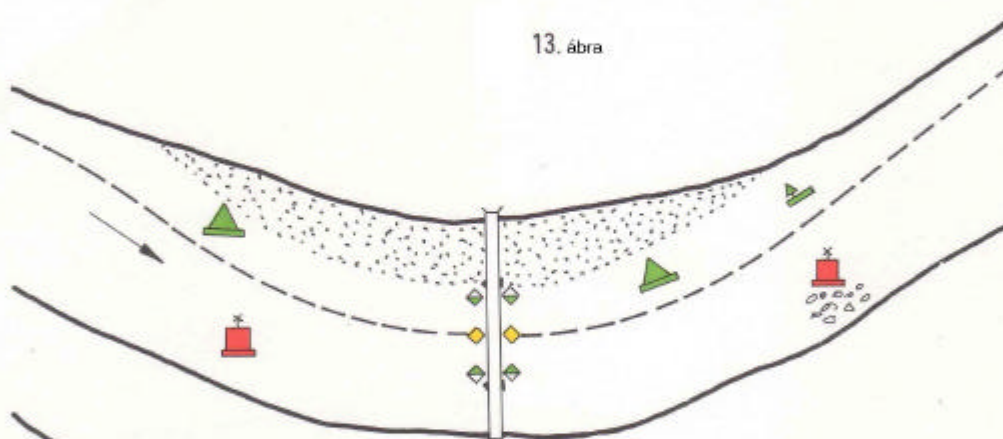

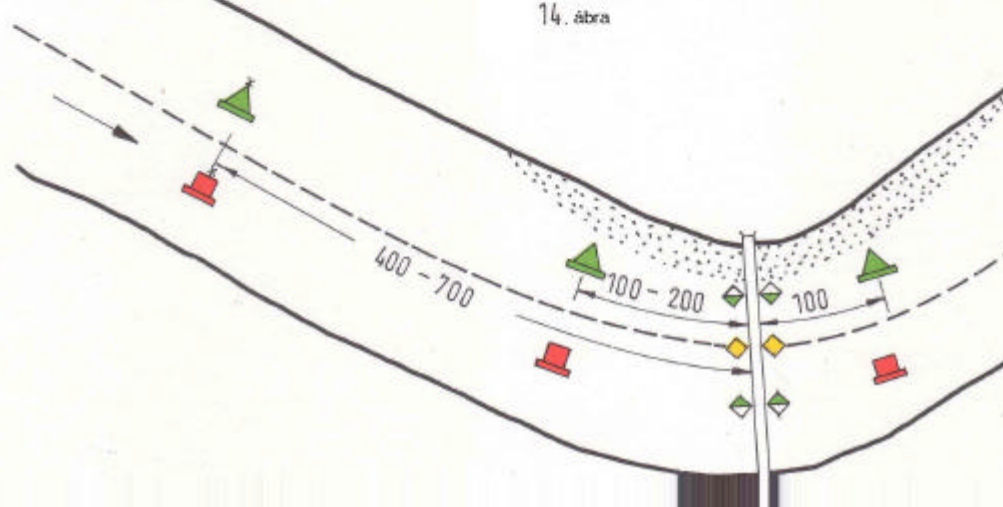
12. ábra

13. ábra

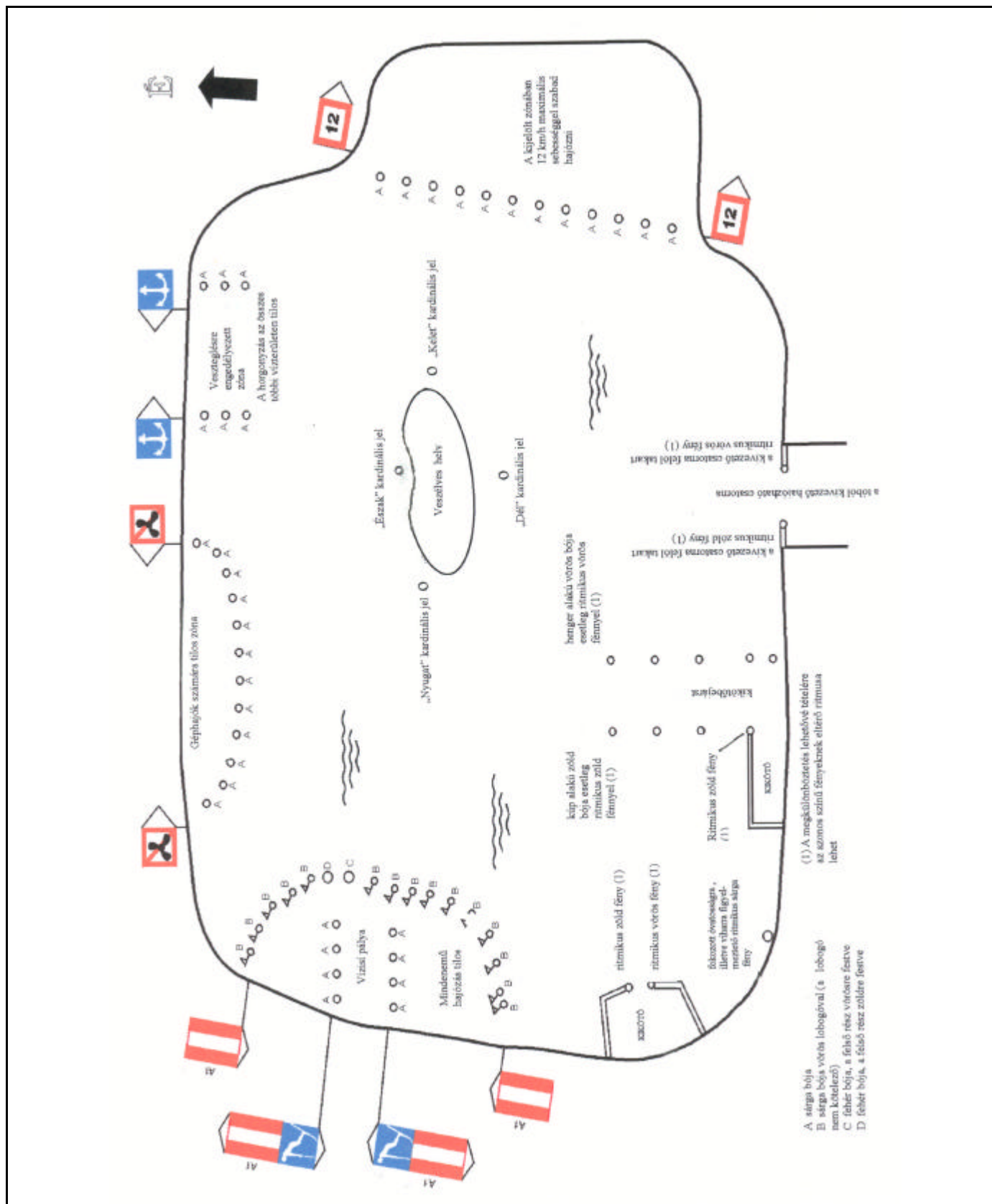

14. ábra

3.B Tavi kitűzési rendszer

A tavi hajóutat az alábbi ábrán megjelölt módon kell kitűzni.

3. számú melléklet a 27/2002. (XII. 5.) GKM rendelethez**Egyéb jelek és tájékoztató eszközök kialakítása, méretei****1. Szabad magasság-jelző**

A víziutak felett elhelyezkedő, szabad úrszelvény-magasságot korlátozó, objektumok vízfelszín feletti magasságának jelzésére szabad magasság-jelző telepíthető. Azoknál az objektumoknál, amelyek nem felelnek meg a víziút osztályában meghatározott értéknek, szabad magasság jelzőt kell elhelyezni.

1. A jelző a szabad magasságot korlátozó objektumon vagy annak közvetlen közelében helyezendő el és a jelzett objektum hajóút feletti vagy (ívelt alsó él esetén) az azon belül elhatárolt hajóútszélességben mért legalacsonyabb pontjának pillanatnyi értékét jelző mércelap.
2. A mércelap az objektum alsó élétől olyan magassági értékig adjon pillanatnyi szabad úrszelvény-magasságot, amelynél már rendelkezésre áll a NHV-re előírt abszolút magasság.
3. A mércelapot 0,5 méterenként eltérő színű alapon (pl. fehér és narancssárga felváltva) egy deciméteres osztással kell kihelyezni. A mércelapon feltüntetett számot mindkét alapszíntől eltérő, azokon jól látható színnel kell felfesteni.
4. A szabad magasságot jelző mércén méterenként kell számmal is jelezni a magasságot, ahol a szám legalább 300 mm magasságú és középvonalát, valamint az adott magasság síkját egy csúcsával a síkra mutató háromszög alakú jel biztosítja az azonosítást.
5. Ha a víziút osztálya alapján az éjszakai hajózást biztosítani kell, akkor a mércelapot nagy fényvisszaverő képességű festékkel kell festeni.
6. Ha a magasságérték az objektumnak csak egy részére vonatkozik, akkor a mércelap felső élénél ezt jelezni kell. A megjelölés módját a hajózási hatóság a jelzés tervében állapítja meg.
7. Ha a jelző elektronikus kijelzéssel készül, akkor a szabad magasságot centiméterben kell jelezni és ebben az esetben a mérce a teljes vízállástartományban (LNV és LKV között) jelezze a magasságot.
8. A kihelyezett jelzőről minden esetben (és módosításkor) hajósoknak szóló hirdetményben / tájékoztatóban közzé kell tenni annak adatait. A közzétételért az üzemeltető felel.

2. Magasság-előjelző

Ha a víziúton vagy kikötőben levő szabad magasságot korlátozó objektum olyan helyen helyezkedik el, ahol a hajók / hajókaravánok részére már nincs lehetőség megfelelő megelőző művelet elvégzésére, vagy azt a hajózási hatóság – hajózásbiztonsági okból indokoltnak nyilvánítja - akkor magasság-előjelzőt kell alkalmazni. Az előjelző kialakításának szabályai megegyeznek az 1. pontban meghatározott szabad magasság-jelzővel.

A magasság-előjelző több egymáshoz közeli objektum esetében összevontan is kihelyezhető. Összevont jelző esetén valamennyi érintett üzemeltető együttesen viseli a telepítés és üzemeltetés költségeit.

3. Tájékoztató vízmérce

A víziutak olyan szakaszain, ahol gyakori vagy tartós vízmélység-hiány, illetve a hajósok részéről ellenőrizhetetlen vízszíntingadozás áll fenn, tájékoztató vízmérce állítható fel. A vízmércére vonatkozóan az 1. pontban meghatározott szabályok értelemszerűen alkalmazandók, továbbá

- a vízmércének a szakaszon eddig mért LKV-nél is működképesnek kell lennie,
- ha a mérce egy másik mérce adatait ismétli, akkor erre a meghirdető hajósoknak szóló hirdetményben / tájékoztatóban utalni kell.

A mércét a víziút fenntartója létesíti és üzemelteti. A tábla kihelyezését meg kell hirdetni (hajósoknak szóló hirdetmény / tájékoztató).

4. Tájékoztató tábla

A víziközlekedésben résztvevők számára – az e rendeletben meghirdetett megfelelően célirányos jel hiányában – tájékoztató tábla állítható fel. A tájékoztató táblát minden esetben kék alapszínnel és azon fehér betűkkel kell elkészíteni, és a figyelem felhívása érdekében előtte ki kell helyezni az 1. számú melléklet C.4 jelét.

A tájékoztató táblán célirányos és rövid szöveg helyezhető el, felhasználva a szabványos jelek alkalmazásával elérhető kombinált szöveg lehetőségét. A táblán alkalmazott betűk nagyságának ahhoz kell illeszkednie, hogy a hajó/ kötelék/kishajó milyen távolságra közelítheti meg biztonságosan a tábla helyét, azaz olyan felirat nem helyezhető el, amely csak távcsővel olvasható, vagy a környezet árnyékolja, vagy a háttérfény teszi olvashatatlanná.

Elektronikus tábla esetében a tábla állandó felirata: „TÁJÉKOZTATÓ TÁBLA”. A tábla kihelyezését meg kell hirdetni (hajósoknak szóló hirdetmény /tájékoztató).

5. Vízállás- és gázlójelző tábla

A víziútnak azokon a szakaszain, ahol hajózási kisvízszintnél, azaz HKV-nél gázlók vagy szűkületek lépnek fel a víziközlekedésben résztvevők tájékoztatására vízállás és gázló adatokat közlő tábla állítható fel, illetve a IV. vagy annál magasabb osztályú víziút esetében a felállítás kötelező. A víz-állásjelző táblán minden adatsor mellett fel kell tüntetni az adatok kihelyezésének időpontját (napját, illetve napon belüli korrekció esetén az óra is). A táblán:

- a folyamkilométerek adatait kilométerben és egy tizedesig,
- valamennyi szélességi és hosszúsági adatot méterben,
- valamennyi mélységi adatot deciméterben

kell közölni. Az egyes szakaszok csúcsgázlóit kiemelt színnel lehet megjelölni, továbbá megfelelő szimbólummal jelezni lehet a vízállás tendenciáját is. A tábla elektronikus formában is kialakítható.

6. Folyamkilométer-tábla

A folyókon és csatornákon a hely azonosítása (pontos tájékozódás) céljából meg kell jelölni a toroklattól mért távolságot kilométerben (a jelzés hajózást irányító jelként kezelendő). Az egyes egész kilométerek között elhelyezhetők a tizedkilométerek vagy a kilométerfelezők. Tized- és kilométerfelező jelek kihelyezését a hajózási hatóság rendelheti el, amelynek tervét a hajóforgalmat irányító jelek tervében kell elkészíteni.

A II. vagy annál magasabb osztályú víziutakon folyamkilométer táblát kell kihelyezni, ennél alacsonyabb osztály esetén elegendő kilométerkövek kihelyezése, amelynek láthatóságát LKV-nél is biztosítani kell. A táblát a víziút fenntartója köteles létesíteni és üzemeltetni.

7. Tavi kikötőbejárat-jelzők

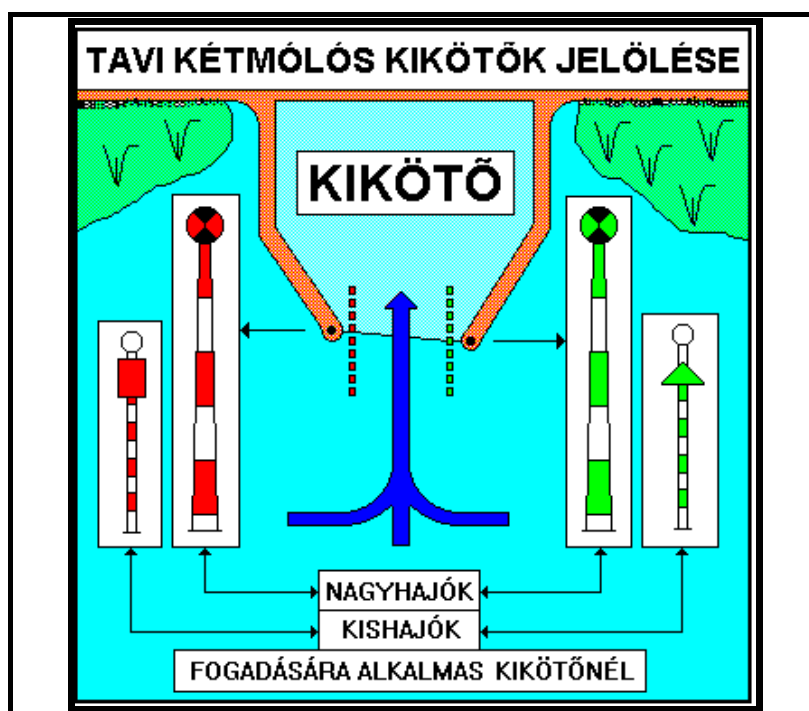
1. A tavi kikötő a mólók végén, a tó felől nézve, kellő magasságú oszlopon

- a) kétmólós, nagyhajók kikötésére alkalmas, kikötő bejáratát (7.1 ábra)
 - éjszaka: minden oldalról látható, jobbról villanó zöld, balról villanó vörös fénnel,
 - nappal: a fénnel egyező színű és fehér 1,5 méter széles vízszintes csíkokkal,
- b) kétmólós, kishajók és csónakok kikötésére alkalmas, kikötő bejáratát (7.1 ábra)
 - éjszaka: fehér fényű lámpával megvilágított, minden oldalról látható jobbról zöld kúppal, balról vörös hengerrel,
 - nappal: az alakzatok színével megegyező és fehér 1,0 méter széles vízszintes csíkokkal,
- c) egymólós, nagyhajók kikötésére alkalmas, balról megközelíthető kikötő mólóját (7.2 ábra)
 - éjszaka: minden oldalról látható ritmikus vörös fénnel,
 - nappal: a lámpával egyező színű és fehér, 1,5 méter széles vízszintes csíkokkal,
- d) egymólós, kishajók és csónakok kikötésére alkalmas, balról megközelíthető kikötő mólóját (7.2 ábra)
 - éjszaka: fehér fényű lámpával megvilágított, minden oldalról látható vörös hengerrel,
 - nappal: az alakzat színével megegyező és fehér 1,0 méter széles vízszintes csíkokkal,
- e) egymólós, nagyhajók kikötésére alkalmas, jobbról megközelíthető kikötő mólóját (7.3 ábra)
 - éjszaka: minden oldalról látható ritmikus zöld fénnel,
 - nappal: a lámpával egyező színű és fehér, 1,5 méter széles vízszintes csíkokkal,
- f) egymólós, kishajók és csónakok kikötésére alkalmas, jobbról megközelíthető kikötő mólóját (7.3 ábra)
 - éjszaka: fehér fényű lámpával megvilágított, minden oldalról látható zöld kúppal,
 - nappal: az alakzat színével megegyező és fehér 1,0 méter széles vízszintes csíkokkal,
- g) egymólós, nagyhajók kikötésére alkalmas, bármilyen irányból megközelíthető kikötő bejáratát (7.4 ábra)
 - éjszaka: minden oldalról látható ritmikus fehér fénnel,
 - nappal: zöld és vörös, 1,5 méter széles vízszintes csíkokat,
- h) egymólós, kishajók és csónakok kikötésére alkalmas, bármilyen irányból megközelíthető kikötő bejáratát (7.4 ábra)
 - éjszaka: fehér fényű lámpával megvilágított, minden oldalról látható zöld és vörös vízszintes csíkozású gömbbel,
 - nappal: zöld és vörös, 1,0 méter széles vízszintes csíkokkal

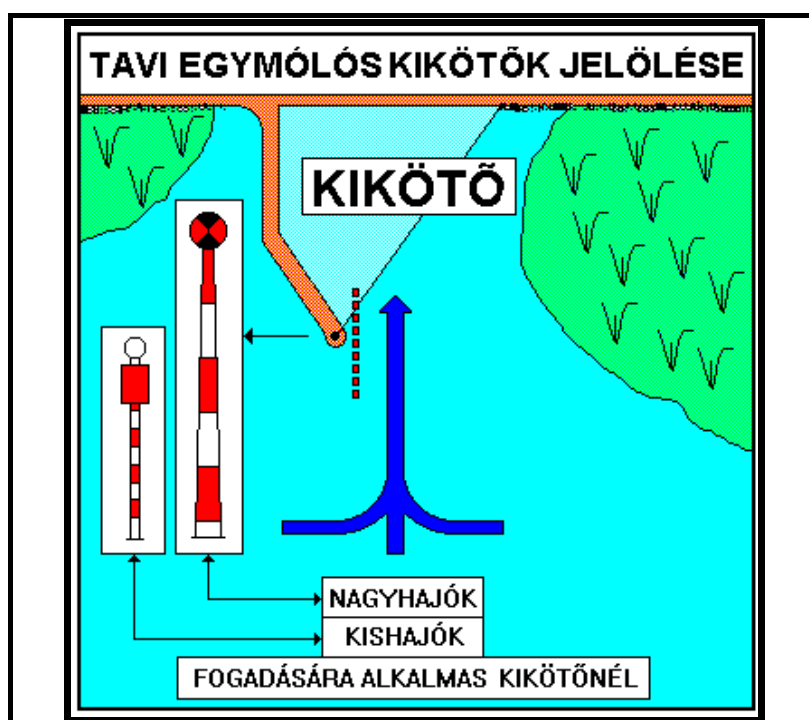
kell megjelölni.

2. A jelzőtestek méreteit a 2. számú melléklet 1. rész 2. pontja szerint kell megállapítani.

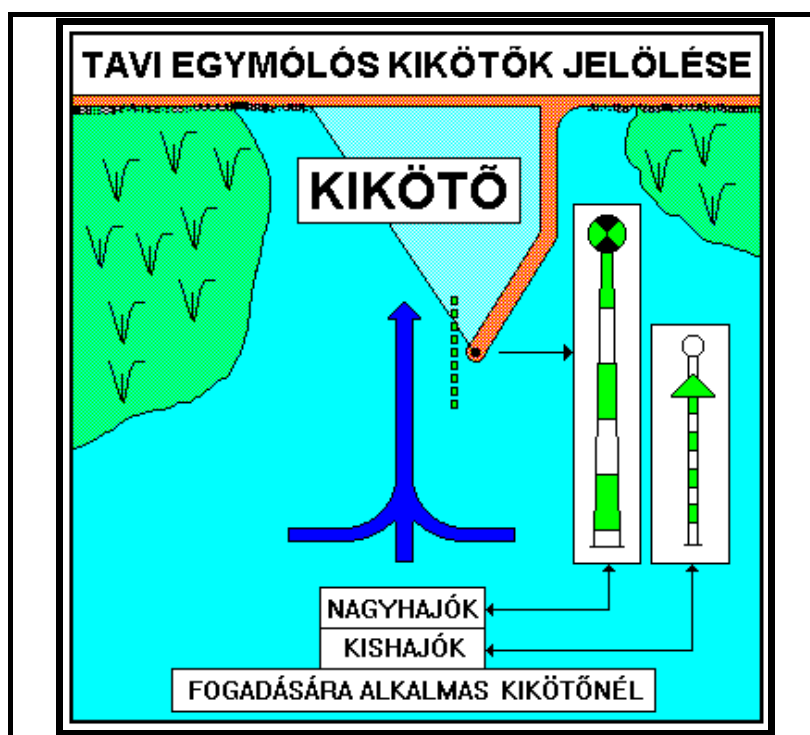
3. A jeleket, jelzéseket a 7.1–7.4 ábrák szerint kell elhelyezni.

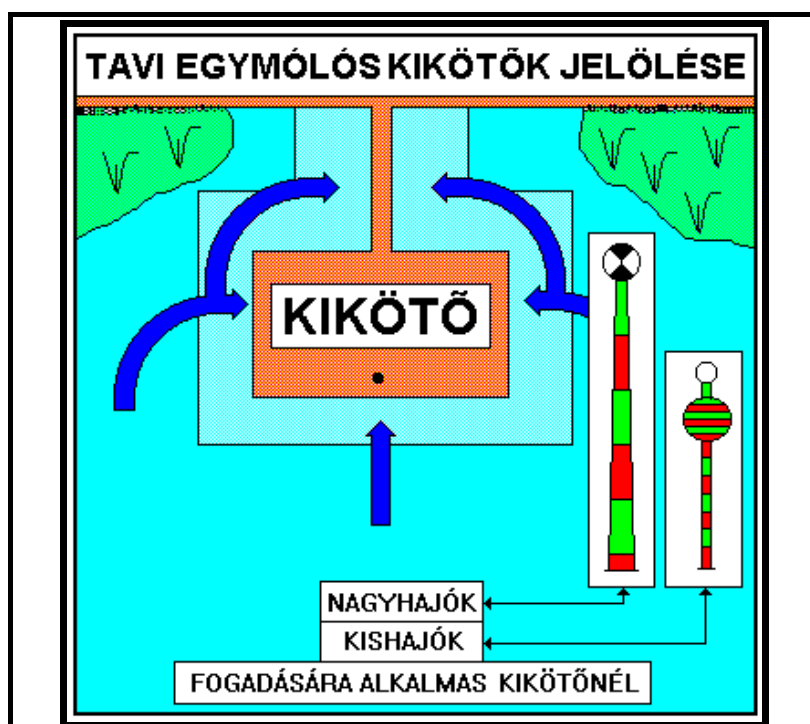
7.1 ábra: Tavi kétmólós kikötők jelölése

7.2 ábra: Tavi egymólós kikötők jelölése

7.3 ábra: Tavi egymólós kikötők jelölése

7.4 ábra: Tavi egymólós kikötők jelölése

A kikötő jelzéseit a kikötő tulajdonosa/üzemeltetője köteles létesíteni és üzemeltetni.

8. Meteorológiai jelzések

A víziközlekedés biztonságát befolyásoló meteorológiai körülményekről a következő jelzésekkel adható tájékoztatás:

Figyelmeztetés az elővigyázatosság betartására

Az elővigyázatosság betartására intő figyelmeztetést percenként 40 felvillanással működő sárga villogó fénnel adják. Az elővigyázatosság betartására intő figyelmeztetés veszélyes jelenségek közeledtének lehetőségét jelzi a keletkezés idejére való utalás nélkül.

Figyelmeztetés a fenyegető veszélyre

A fenyegető veszélyre intő figyelmeztetést percenként 90 felvillanással működő sárga villogó fénnel adják. A veszély jele a veszélyes jelenségek közvetlen közeledtére figyelmeztet.

A közelgő nagy szélsébség jelzése: a jelzés fényintenzitását az határozza meg, hogy a szemlélő tiszta időben legalább egy jelzést lásson a tó jelzéssel szemben fekvő parton állva. A jelzések

- a közeljövőben 30 km/órát meghaladó, de 60 km/órát el nem érő sebességű szél bekövetkezése várható, illetve ilyen sebességű szél van: 45/perc periódusú sárga villogó fény;
- a közeljövőben 60 km/óra vagy annál nagyobb sebességű szél bekövetkezése várható, illetve ilyen sebességű szél van: 90/perc periódusú sárga villogó fény.

A jelzést annak engedélyese létesíti és üzemelteti a Központi Közlekedési Felügyelet engedélye alapján.

4. számú melléklet a 27/2002. (XII. 5.) GKM rendelethez

**A hajózást irányító, a kitűző és egyéb jelek
radarhajózáshoz szükséges kiegészítő berendezései**

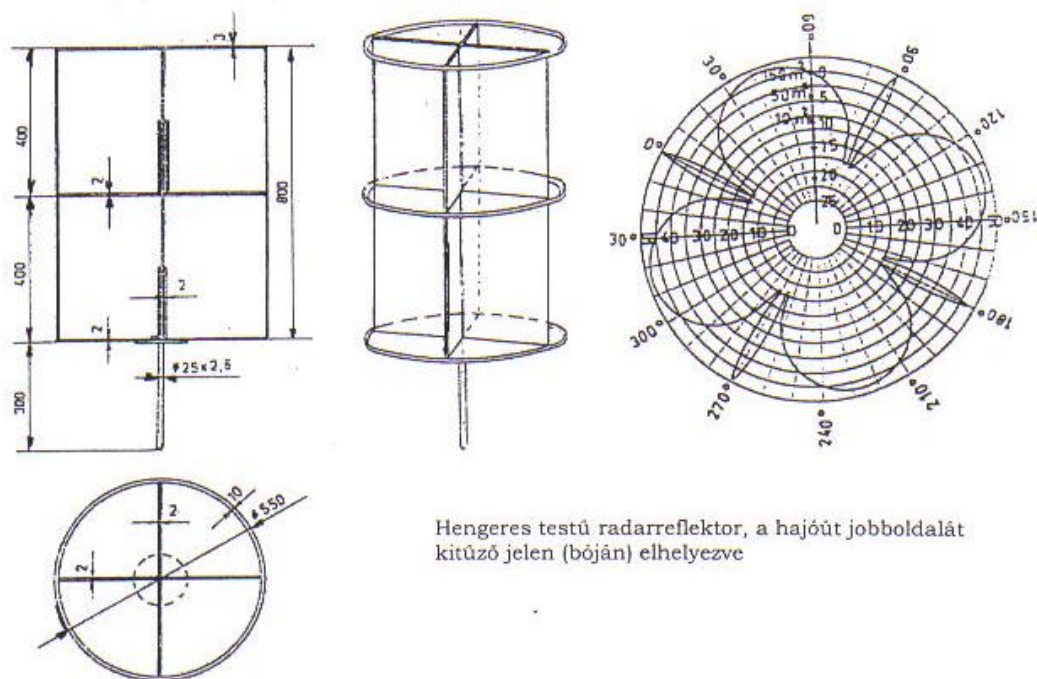
A hajózást irányító, a kitűző és egyéb jeleket azoknál a víziutaknál, ahol folyamatos hajózást kell biztosítani, ki kell egészíteni a radarhajózás segédberendezéseivel. Az úszó és az akadályt jelző alap jeleket bármely meteorológiai körülmények között jól értékelhető radar-visszhangot biztosító radarreflektorral kell felszerelni.

A radarreflektorokat az 1–8. ábrákon meghatározott módon és méretekkel kell kialakítani (a hosszúsági méretek milliméterben értendők).

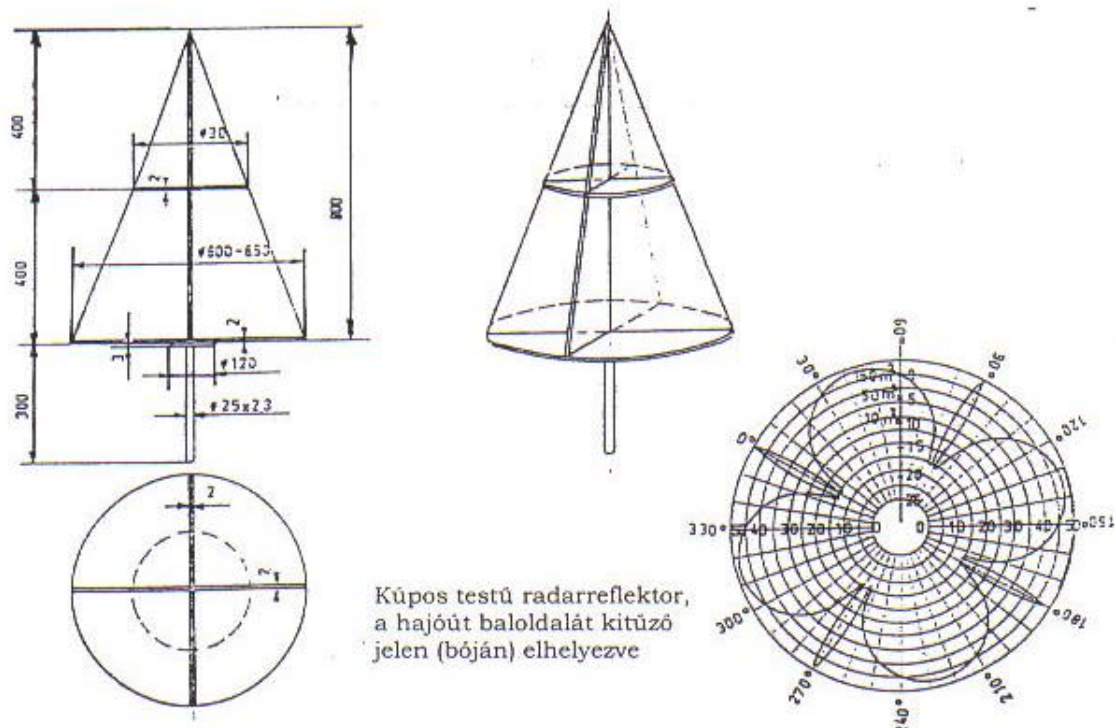
A radarreflektor összevonható az úszó jel tetőjelével vagy csúcsjelével, azonban ez nem csökkentheti reflexiók tulajdonságait.

Radarreflektort önálló hajózást irányító jelként is lehet alkalmazni, elsősorban a hajóút közelébe nyúló akadályok (pl. szabályozási művek) részletesebb, pontosabb kiegészítő jelzésére, hidak pilléreinek, átfeszítések nyomvonalának jelzésére a HSZ 8. számú melléklet D. pontja szerint.

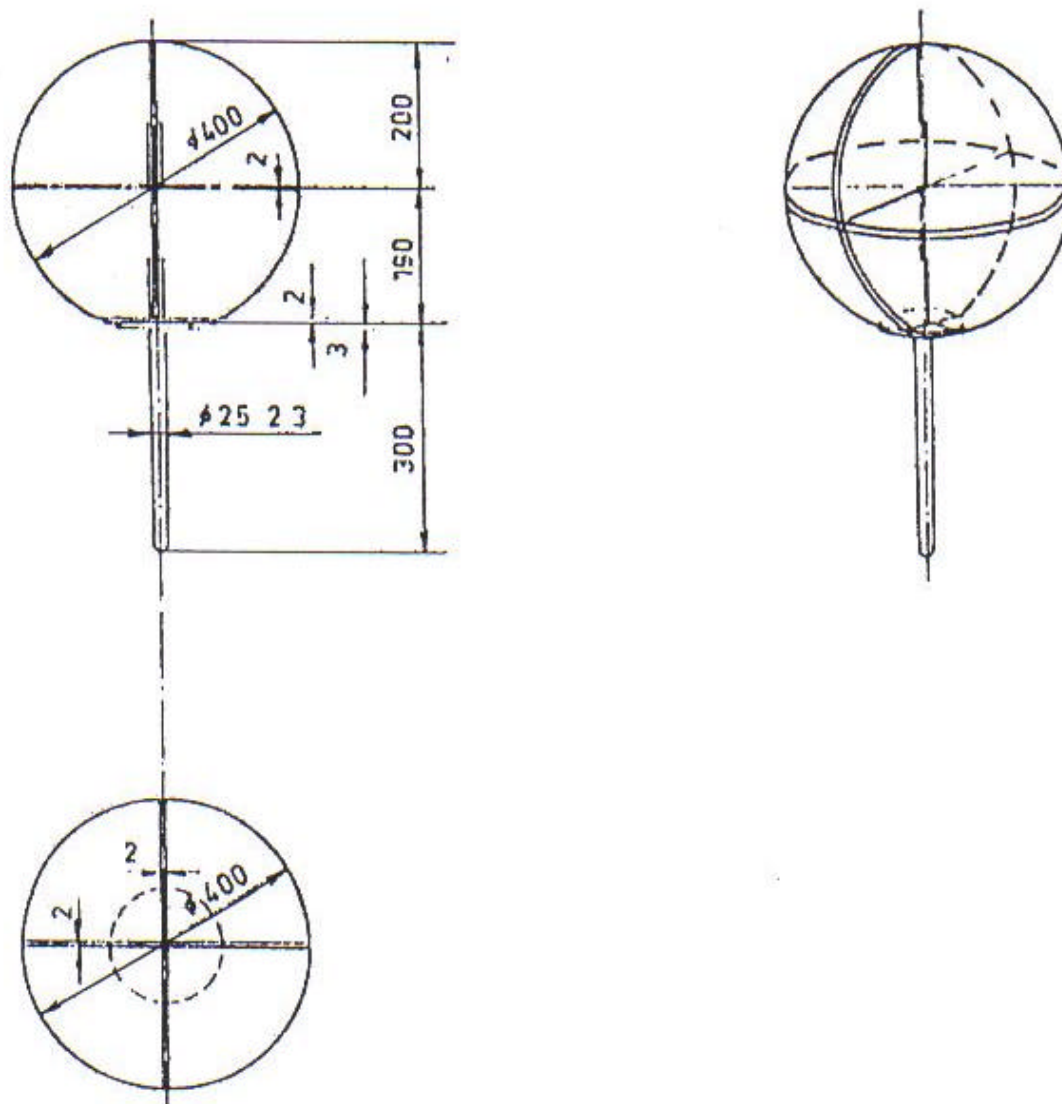
A radarreflektorok méreteit és kivitelét az alábbi 1–8. ábra tünteti fel:

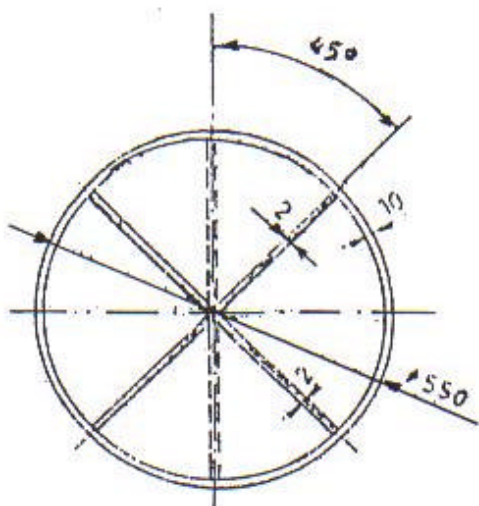
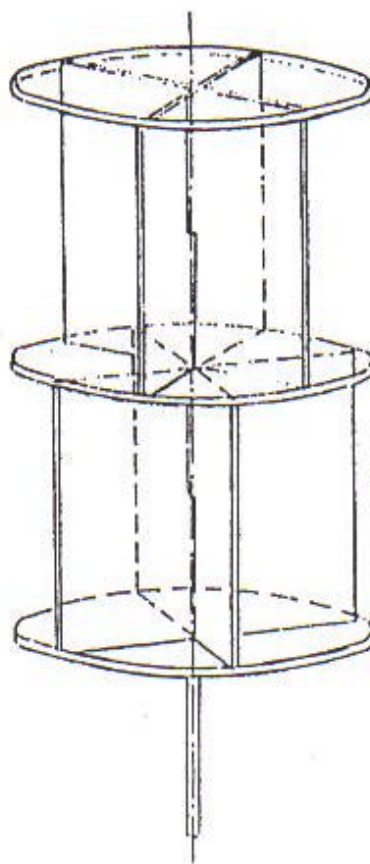
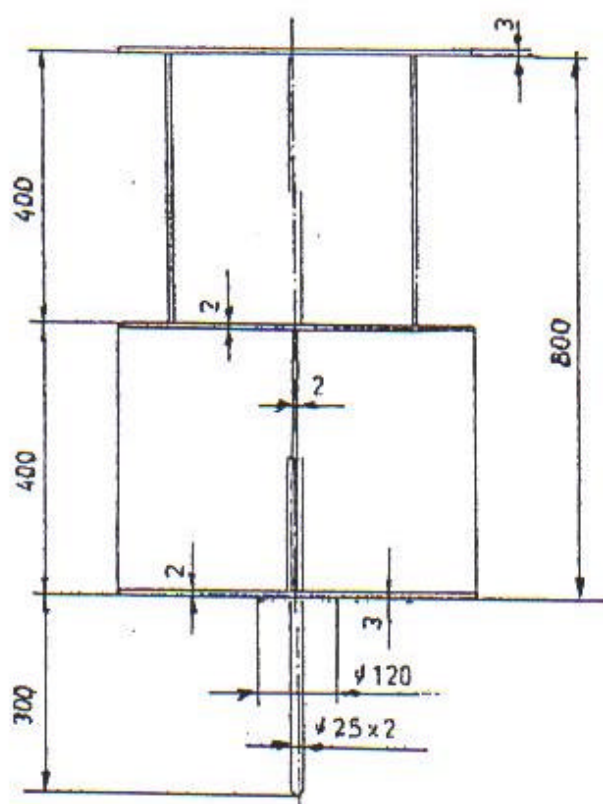
1. ábra

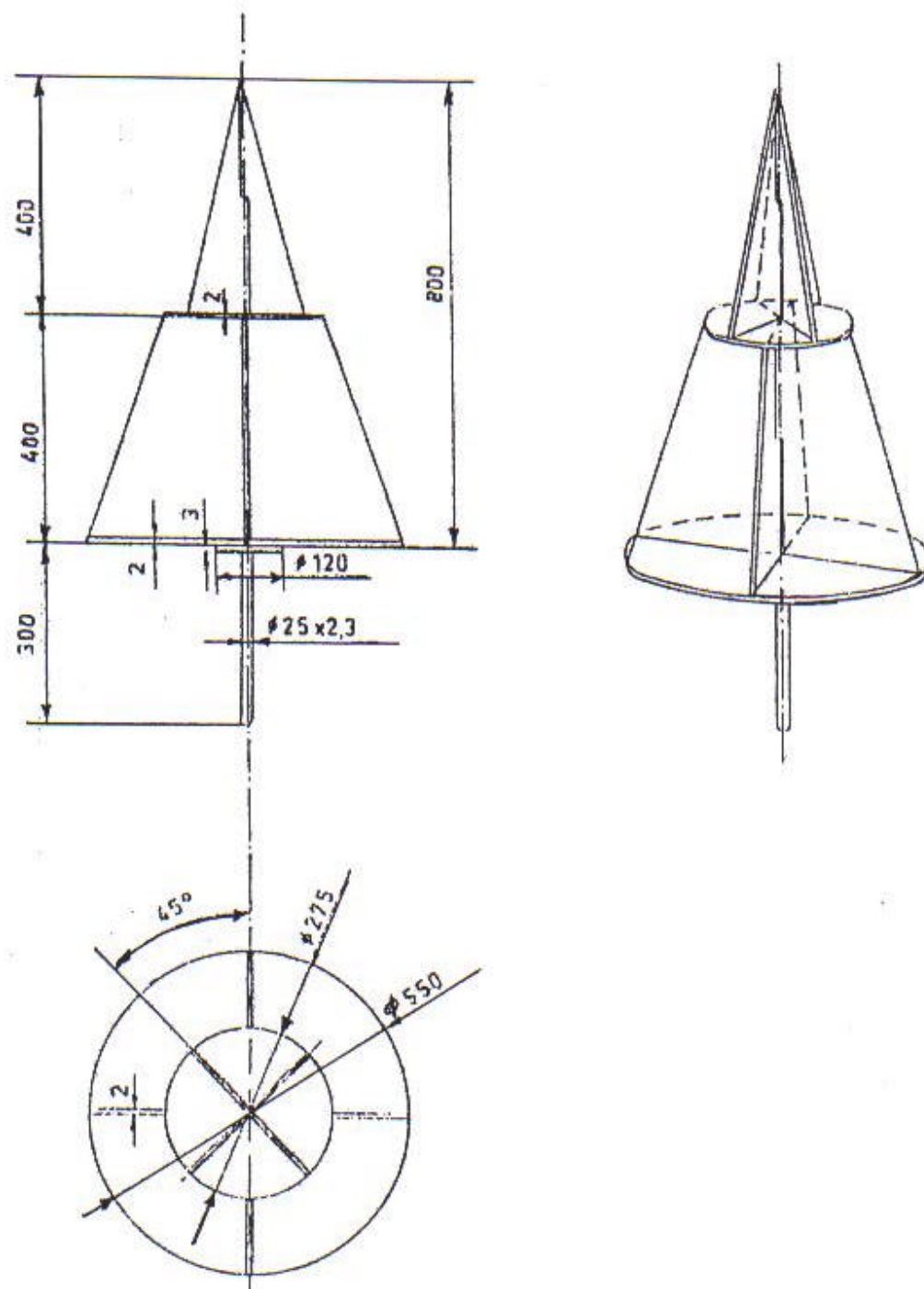
2. ábra

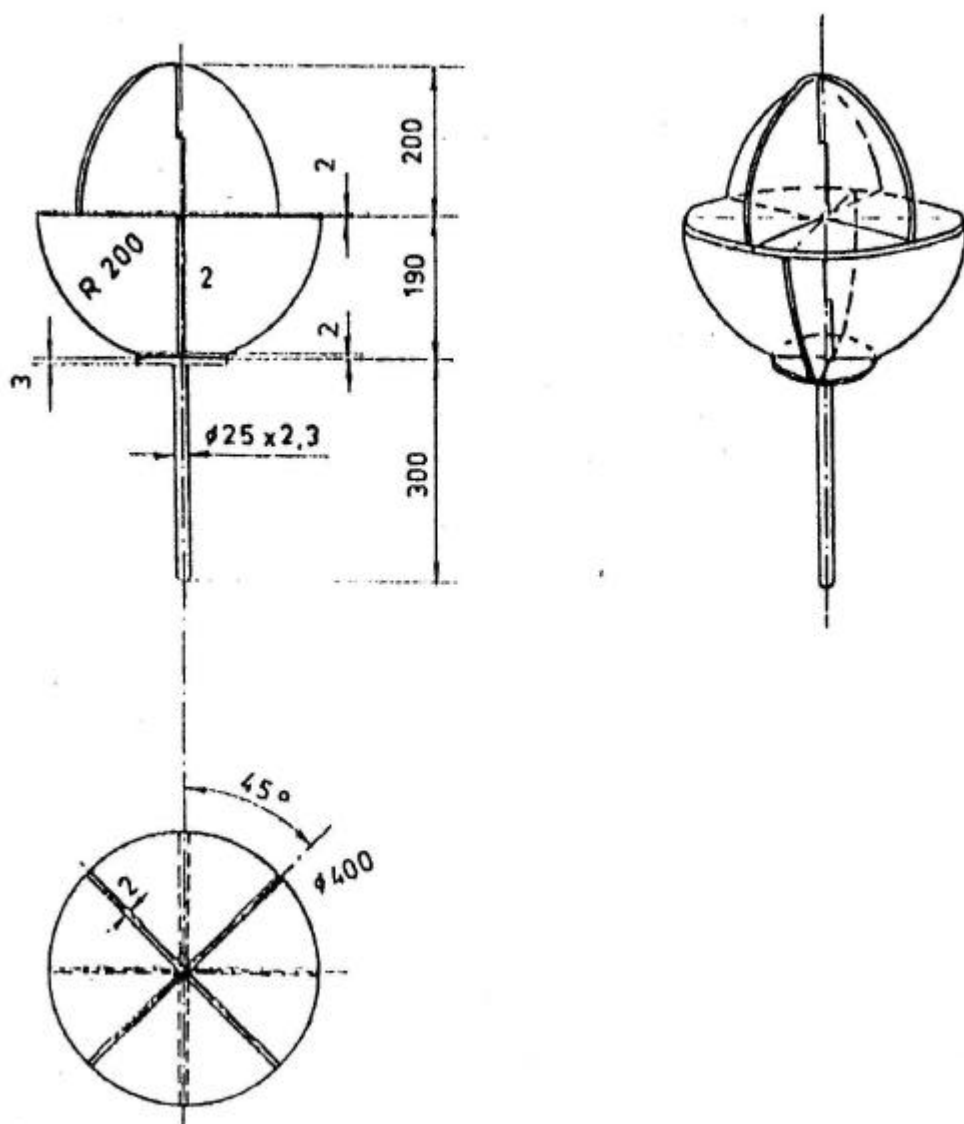
4. ábra

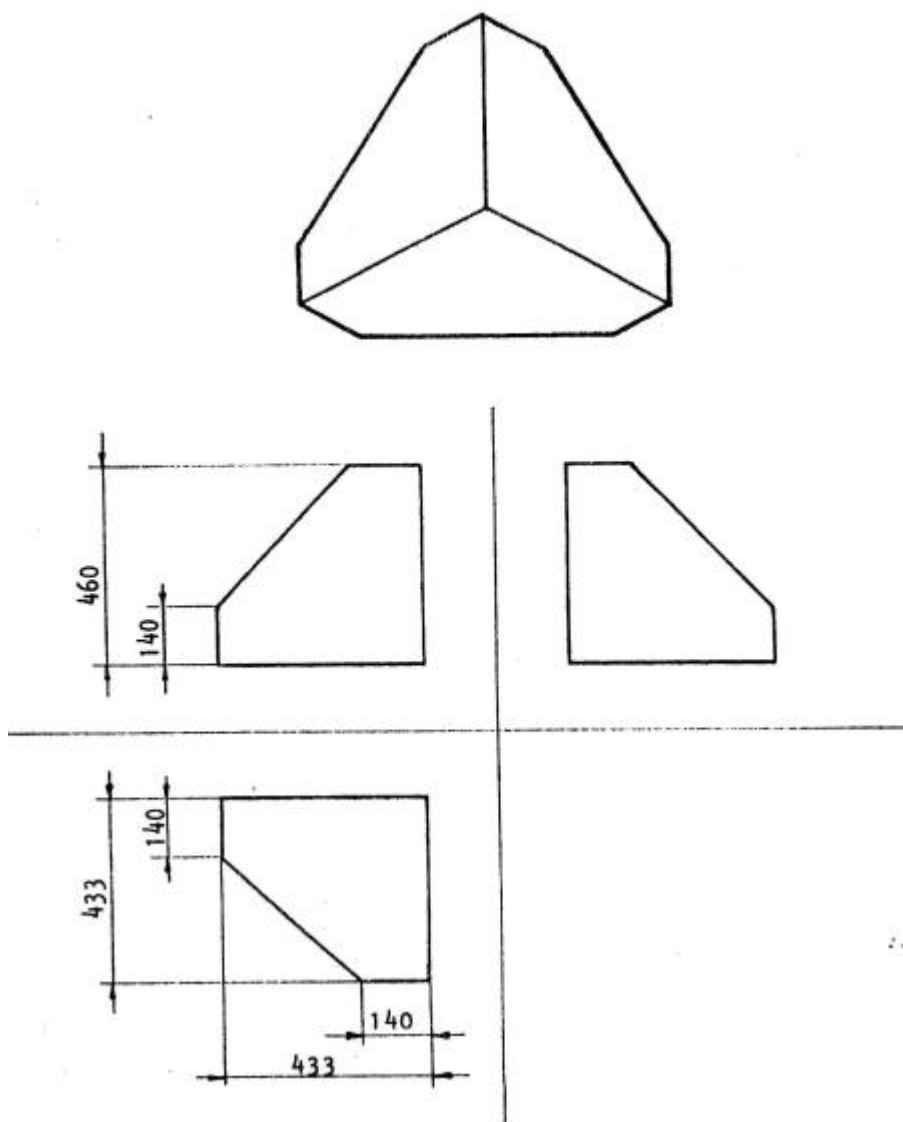
5. ábra

6. ábra

7. ábra

8. ábra

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: a Kiadó vezérigazgatója.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönypoltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2002. évi éves előfizetési díj: 56 784 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemig, utána +8 oldalanként +112 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076-2407